

Nilüfer Tuncer

**ÇOCUK KİTABI SEÇİM KRİTERLERİ VE
1997 YILINI KAPSAYAN
BİR DEĞERLENDİRME**

İlknur KOCABAŞ

**Hacettepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü**

**Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin
Kütüphanecilik Anabilim Dalı için öngördüğü
YÜKSEK LİSANS TEZİ
olarak hazırlanmıştır.**

**Ankara
Haziran, 1999**

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Bu çalışma, jürimiz tarafından Kütüphanecilik Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan.....

Prof. Dr. Nilüfer TUNCER

Üye.....

Doç.Dr. İnci ÖNAL

Üye .....

Yrd.Doç.Dr. Nazan Özenç UÇAK

Üye.....

Yrd.Doç. Dr. Doğan ATILGAN

Üye.....

Doç.Dr. S.Serap KURBANOĞLU (Danışman)

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

...../...../.....

Prof. Dr. İbrahim TANYERİ
Enstitü Müdürü

ÖZET

Çocuk kitaplarının, çocuk hayatında çok önemli bir yeri vardır. Çocuk kitaplarının, çocuklar tarafından sevilmesi ve okunması için biçim ve içerik açısından belirli özelliklere sahip olması gerekmektedir. Çocuğun kitaplara kolayca ulaşabileceği yerler olan çocuk kütüphaneleri, değişik yaşlardaki çocukların istek, ihtiyaç ve ilgi alanlarına göre koleksiyon oluşturmalıdır. Bu noktada, çocuk kitapların seçimi büyük önem kazanmaktadır. Çocuk kitapları, çocuğa birçok yeni şey öğretecek, onun gelecekteki kişiliğini ve davranışlarını etkileyecektir. Bu nedenle çocuk kitabı seçimi, çok önemlidir.

Türkiye'de çocuk kütüphanelerinin koleksiyonlarının büyük bir kısmı Kültür Bakanlığı tarafından seçilmektedir. Bu araştırmada, 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından ülkenin her yanındaki çocuk kütüphanelerine gönderilmek üzere seçilen çocuk kitaplarının özellikleri incelenmiş ve seçim işleminin yetersizliği kanıtlanmıştır.

SUMMARY

Children's books play an important role in a child's life. Children books should have certain characteristics both in content and physical features, in order to be liked and read by children. Children libraries as places for children to access books easily, should collect books according to needs, requirements and interests of children at different ages. At this point, selection of children books has a crucial importance.

In Turkey, excessive part of collection of children's libraries is composed of books selected by Ministry of Culture. In this research, children books which are selected in 1997 by the Ministry of Culture to be sent to children's libraries all around the country, are examined. As a result insufficiency of the selection activity is proven.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
SUMMARY	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TABLolar	vii
ÖNSÖZ	ix
I. BÖLÜM: GİRİŞ	1
I. 1. KONUNUN ÖNEMİ	1
I. 2. ARAŞTIRMANIN AMACI	3
I. 3. ARAŞTIRMA PROBLEMİ VE HİPOTEZ	3
I. 4. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI	4
I. 5. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ.....	5
I. 6. DÜZEN	6
I. 7. KAYNAKLAR	7
II. BÖLÜM: ÇOCUK KİTABI VE ÇOCUK EDEBİYATI	8
II. 1. ÇOCUK KİTABI VE ÇOCUK EDEBİYATININ AMACI	9
II. 2. ÇOCUK KİTABI VE ÇOCUK EDEBİYATININ ÖNEMİ	9
II. 3. ÇOCUK KİTAPLARINDA ARANILAN ÖZELLİKLER	11
II. 3. 1. ÇOCUK KİTAPLARININ BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ	11
II. 3. 1. ÇOCUK KİTABININ İÇERİK ÖZELLİKLERİ	12
II. 4. ÇOCUK KİTAPLARINDA NELER SAKINCALIDIR?	13

II. 5. ÇOCUK KİTAPLARI ÇOCUKLARIN HANGİ İHTİYAÇLARINA CEVAP VERİR?.....	14
II. 6. ÇOCUK KİTABI TÜRLERİ VE ÖZELLİKLERİ	15
II. 6. 1. MASALLAR	16
II. 6. 1.1. MASALLARIN ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI	
GEREKEN NİTELİKLER	17
II. 6. 2. FABLLAR (HAYVAN HİKAYELERİ)	18
II. 6. 2. 1. FABLLARIN ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI	
GEREKEN NİTELİKLER	19
II. 6. 3. HİKAYE KİTAPLARI	20
II. 6. 3. 1. HİKAYE KİTAPLARININ ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI	
GEREKEN NİTELİKLER	20
II. 6. 4. ROMAN	21
II. 6. 4. 1. ROMANLARIN ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI	
GEREKEN NİTELİKLER	21
II. 6. 5. BİYOGRAFİLER	22
II. 6. 5. 1. BİYOGRAFİLERİN ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI	
GEREKEN NİTELİKLER	22
II. 6. 6. MÜRACAAT VE FEN KİTAPLARI	23
II. 6. 6. 1. MÜRACAAT KİTAPLARI	23
II. 6. 6. 1. 1. MÜRACAAT KİTAPLARININ ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI	
GEREKEN NİTELİKLER	24
II. 6. 6. 2. FEN KİTAPLARI	25

II. 6. 6. 2. 1. FEN KİTAPLARININ ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER	25
II. 6. 7. ÇOCUK ŞİİRLERİ	26
II. 6. 7. 1. ÇOCUK ŞİİRLERİNİN ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER	26
II. 6. 8. RESİMLİ KİTAPLAR	27
II. 6. 8. 1. RESİMLİ KİTAPLARIN ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER	29
III. BÖLÜM: ÇOCUKLAR İÇİN KİTAP SEÇİMİ	32
III. 1. ÇOCUĞUN YAŞINA GÖRE KİTAP SEÇİMİ	32
III. 2. ÇOCUK KÜTÜPHANELERİNDE KİTAP SEÇİMİ	34
III. 2. 1. TÜRKİYE'DEKİ ÇOCUK KÜTÜPHANELERİNDE KİTAP SEÇİMİ	37
III. 2. 1. 1. YAYIN SEÇME KURULU VE YAYIN SEÇME ÖLÇÜTLERİ	38
IV. BÖLÜM: BULGULAR VE DEĞERLENDİRME	41
IV. 1. TÜR	42
IV. 2. YAYINEVİ	52
IV. 3. KAĞIT	53
IV. 4. PUNTO BÜYÜKLÜĞÜ	54
IV. 5. BOYUT	56
IV. 6. RESİMLEME.....	56
IV. 7. CİLT	59

IV. 8. YAŞ GRUBU	60
IV. 9. KONU	61
IV. 10. DİL VE ANLATIM	62
V. BÖLÜM: SONUÇ VE ÖNERİLER	64
KAYNAKÇA	74
EK.1. 1997 YILINDA KÜLTÜR BAKANLIĞI TARAFINDAN SEÇİLEN VE SATIN ALINAN ÇOCUK KİTAPLARININ FİZİKSEL VE İÇERİK ÖZELLİKLERİ.....	83
EK.2. 1994-1998 YILLARI ARASINDA KÜLTÜR BAKANLIĞI TARAFINDAN SATIN ALINIP ÇOCUK KÜTÜPHANELERİNE GÖNDERİLEN KİTAPLARIN LİSTESİ.....	161

TABLOLAR

Tablo No.	Sayfa No.
1 1994 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının türlere göre dağılımı.....	46
2 1995 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının türlere göre dağılımı.....	47
3 1996 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının türlere göre dağılımı.....	48
4 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının türlere göre dağılımı.....	49
5 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının türlere göre dağılımı.....	50
6 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitabı türlerinin yaş gruplarına göre dağılımı.....	51
7 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarında kullanılan kağıt cinsleri.....	53
8 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarında kullanılan kağıtların hitap ettiği yaşa göre gramaj durumu.....	54
9 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının punto büyüklüğü.....	55
10 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarında kullanılan punto büyüklüklerinin yaşa göre uygunluğu.....	55
11 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının boyutu.....	56
12 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarındaki resim oranı.....	57
13 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarındaki renk unsuru.....	58

14	1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarındaki resim-metin uyumu.....	58
15	1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarında kullanılan kapak malzemesi.....	59
16	1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarında kullanılan ciltleme teknikleri.....	60
17	1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının yaş grubuna göre dağılımı.....	60
18	1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarındaki dil.....	63
19	1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarındaki satır arası genişlik.....	63

I. BÖLÜM

GİRİŞ

I.1. KONUNUN ÖNEMİ

İnsan ömrü bebeklik-çocukluk-gençlik-olgunluk ve ihtiyarlık adı verilen dönemlerden meydana gelmektedir. Bu evrelerde insanın bedensel, ruhsal ve düşünsel yapısı önemli derecede farklılıklar gösterir. Her dönem bir öncekinin devamı ve bir sonrakinin başlangıcıdır. Bu nedenle insanın dünyaya geldikten sonraki ilk dönemi olan bebeklik ve çocukluk, temel alışkanlıkların edinilmesi açısından çok büyük önem taşır (Alpay 1991: 79). Bu temel alışkanlıklardan birisi de okuma alışkanlığıdır. Bu da çocuğa kitap sevgisinin aşılması ile olur. Kitap sevgisinin aşılması ise, çocuğun zevk alacağı, nitelikli kitaplar yoluyla gerçekleşir.

"Çocuk olgusu toplumlar için son derece önemli bir konudur. Ülkelerin geleceğinin aydınlık olması, çocuklarının zihin, beden, sosyal açıdan kendisiyle ve çevresiyle uyumlu ve dengeli, sağlıklı kişiliğe ulaşmaları ile mümkündür. Çocuğun böyle bir kişiliğe ulaşması için çocuk edebiyatının yaptığı katkı büyüktür" (Koçoğlu 1987: 38).

Çocuklar, kitapla ilk olarak ebeveyn aracılığıyla tanışır. Bir süre sonra ebeveynin getirdiği kitaplar, çocuğa yetmeyecek ve çocuk farklı türdeki çeşitli kitaplara ihtiyaç duyacaktır. Çocuğun bu ihtiyacını gidermek konusunda, devreye çocuk kütüphaneleri girerek çok önemli bir rol üstlenir. Çocuk kütüphaneleri, üstlendikleri bu rolün farkına vararak, çocukların bilgiye ve eğlenceye yönelik ihtiyaçlarını bilmek ve o doğrultuda kitap sağlamakla yükümlüdür.

Çocuklar, bir milletin geleceğidir. Çocuklara iyi bir eğitim vermek, düzgün bir kişilik kazandırmak, toplumun temel görevlerinden birisi olmalıdır. Bu görevi yerine getirmesi gereken kurumlardan birisi de çocuk kütüphaneleridir. Bir ülkedeki çocuk kütüphanelerinin, çocuklara sunduğu koleksiyonun taşıdığı özellikler, o ülkenin çocuklara verdiği değeri de yansıtır.

Çocuk kitaplarını değerlendirirken gözönünde bulundurmamız gereken bazı ölçütler vardır. Burada unutulmaması gereken iki önemli nokta bulunmaktadır. Birincisi; iyi bir kitap, çocuğun zevk aldığı kitaptır. İkincisi; iyi bir kitap, doğrudan veya dolaylı olarak çocuğun ihtiyaçlarını karşılamalıdır.

Kitaplar, çocukların kendi kendilerini anlamalarına ve bilgilerini artırmalarına, yaşadıkları dünyayı ve insanları tanımalarına yardımcı olacaktır. Çocuklara, uygun ve iyi kitaplar sağlamak onların, eğitimsel ve kültürel gelişimleri için bir gerekliliktir (Harrod 1969: 12, 60). Çocuklar için uygun kitapları seçmek için de, çocuğun yaş düzeyine uygun olarak, çocuk kitaplarında olması gereken fiziksel ve içerik özelliklere dikkat etmek gerekmektedir.

Çocuk kitaplarının, çocukların fiziksel ve ruhsal gelişiminde önemli bir rol oynadığı bilinmektedir. Ayrıca çocuk kitabı, çocuğa kitabı sevdirebilmeli yeni ve farklı kitapları okuma isteği uyandırmalıdır. Çocuklara kitap seçerken, onların beğenisini ve ihtiyaçlarını dikkate almak, onlara verdiğimiz değer bir göstergesidir.

Ülkemizde Şubat 1999 istatistiklerine göre 1355 halk kütüphanesi, 72 müstakil çocuk kütüphanesi bulunmaktadır. Halk kütüphanelerinin 270 tanesinde çocuk bölümü, 32 tanesinde okul öncesi çocuk bölümü bulunmaktadır. Söz konusu çocuk kütüphaneleri için kitap seçimi, Kültür Bakanlığı bünyesinde tek elden gerçekleştirilmektedir. Bakanlık tarafından seçilip, satın alınan kitapların daha sonra kütüphanelere dağıtımı yapılmaktadır. Kütüphanelere dağıtım işini o

ile ait İl Halk Kütüphaneleri yapmaktadır. Araştırma kapsamında çocukluk dönemi, 0-16 yaş grubu olarak kabul edilmiştir. Burada, çocuk kütüphanelerimizin hizmet verdiği yaş grubu esas alınmıştır.

Çocuk kütüphanelerinin, kitap satın alımı için ayrı bir bütçeleri yoktur. Bu durumda, bağış ve değişim yoluyla gelen kitaplar dışında Kültür Bakanlığı tarafından gönderilen kitaplar, tüm koleksiyonu oluşturmaktadır. Bu durumda, Bakanlık tarafından yapılan seçimin önemi ortaya çıkmaktadır. Yapılan seçim, sadece tek bir kütüphanenin değil, Türkiye'deki bütün çocuk kütüphanelerinin kaderini belirlemektedir. Bu durumda seçim işinin, uzmanlar tarafından yapılmasının, değişik türleri içermesinin, seçilen kitapların içerik ve fiziksel özellikler açısından gerekli nitelikleri taşımasının ve en azından ülkemizde elde edilebilen en iyi örnekleri içermesinin gereği ve önemi ortaya çıkmaktadır.

I.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı: Çocuk kitaplarının, çocuklar için vazgeçilmez birer eğitim ve eğlence kaynağı olmaları gerçeğinden ve onlar için yapılacak kitap seçiminin öneminden yola çıkılarak, Kültür Bakanlığı'nın Türkiye'deki çocuk kütüphaneleri için seçip aldığı çocuk kitaplarının tür olarak çeşitliliğini ve fiziksel ve içerik özelliklerini inceleyerek, bir değerlendirme yapmak ve elde edilen bulgular ışığında önerilerde bulunmaktır.

I.3. ARAŞTIRMA PROBLEMİ VE HİPOTEZ

Çocuklar için kitap seçimi dolayısıyla çocuk kütüphanelerinde kitap seçimi son derece büyük bir önem taşımaktadır. Ülkemizde tek merkezden yürütülen bu konuya gerekli itinanın gösterilmemesi bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu problem ışığında araştırmanın hipotezi:

“Ülkemizde, çocuk kütüphaneleri için yapılan kitap seçimi konusuna gerekli önem verilmemektedir; seçilen kitaplar, türlerin çeşitliliği, fiziksel ve içerik özellikler açısından yetersiz durumdadır" şeklinde belirlenmiştir.

I.4. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI.

Kültür Bakanlığı tarafından çocuk kütüphanelerimiz için seçilen ve satın alınan çocuk kitaplarının ayrı listeleri Bakanlık tarafından tutulmadığı için, 1994-1998 yıllarına ait listeler Ankara ili için dağıtım yapan Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi'nin demirbaş defterlerine dayanılarak tarafımızdan oluşturulmuştur. Listelerin oluşturulmasında, demirbaş defterlerinde bulunan kitap adı, yazar adı, kitabın nasıl sağlandığı ve hangi bölüme yerleştirildiğine dair bilgilerden yararlanılmıştır.

Bakanlık tarafından çocuk kütüphanelerine gönderilen kitapların türlere göre dağılımında yıllar arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri ortaya çıkartabilmek için, son 10 yılı kapsayan bir çalışma planlanmışsa da, Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi'nin demirbaş defterlerinde ancak 1994 yılından başlayarak, kitabın yerleştirildiği bölüme ait bilgi verilmiş olması, araştırmamızın tür dağılımları konusunda 1994-1998 yılları ile sınırlı kalmasına neden olmuştur.

Son beş yılda seçilen kitapların türlere göre dağılımı incelendikten sonra, kitapların içerik ve fiziksel özellikleri açısından değerlendirilebilmesi için tek tek incelenmesi gereği ortaya çıkmıştır. Eski yıllara ait kitapların çoğunluğunun, çok kullanılma sonucu aşırı yıpranma, kaybolma vb gibi nedenlerle koleksiyondan düştüğü, başka bir deyişle erişilemeyecek oldukları anlaşılmıştır. Bu durumda, araştırmaya 1997 yılında başlanmış olması ve kütüphaneye yeni gelen kitapların erişilebilme olasılığının yüksek olması nedeniyle ve 1997 yılında seçilen kitapların taşıdıkları içerik ve fiziksel özellikler ile kitap seçim kriterlerine verilen önem ve uygunluk açısından genel bir fikir verebileceği düşüncesinden hareketle

1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilip çocuk kütüphanelerine gönderilen kitaplar, içerik ve fiziksel özellikleri açısından tek tek incelenmiştir.

Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi demirbaş defterlerinden elde edilen bilgilere göre Kültür Bakanlığı 1997 yılında çocuk kütüphanelerine, satın alma yoluyla, ikinci kopyalar hariç 259 adet kitap göndermiştir. Seçim işleminin devreye girmesi açısından sadece satın alma yoluyla sağlanan kitaplar, araştırmanın kapsamına alınmıştır. Söz konusu 259 kitaptan 48'ine çeşitli nedenlerden dolayı ulaşılamamıştır. Sonuç olarak toplam 211 kitap tek tek ele alınıp incelenmiştir.

I.5. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ

Araştırmada "betimleme" yönteminin kullanılması uygun görülmüştür.

Tanımı:

“Betimleme yada survey araştırmaları olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimlemeye açıklamaya çalışır. Betimleme, olayları obje ve problemleri anlama ve anlatmada ilk aşamayı betimlemesiyle başlar. Bu sayede onları iyi anlayabilme, gruplayabilme olanağı sağlanır ve aralarındaki ilişkiler saptanmış olur” (Kaptan 1991: 59).

Araştırmada gözlem ve görüşme teknikleri kullanılmıştır. Kültür Bakanlığı tarafından seçilip, dağıtımının yapılması için Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi'ne gönderilen çocuk kitapları, bu Kütüphanenin çocuk kütüphanesi bölümünde gözlem tekniği kullanılarak incelenmiştir. Kitap seçiminin nasıl yapıldığı konusunda ise Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'ndeki yetkililerden görüşme tekniği yoluyla bilgi alınmıştır.

I.6. DÜZEN

Araştırma raporu beş bölümden oluşmaktadır. Bölümler şu şekilde düzenlenmiştir:

Birinci bölüm giriş bölümüdür. Konunun önemi, araştırmanın amacı, hipotez, araştırma yöntemi ve teknikleri, tezin düzeni ve literatür taraması yapılan kaynakların isimleri bu bölümde verilmiştir.

İkinci bölümde çocuk kitabı ve çocuk edebiyatı tanımları yapılarak, çocuk kitabının, çocuklar için önemine ve çocukların hangi ruhsal ihtiyaçlarına cevap verdiğine değinilmiştir. Daha sonra çocuk kitabı türleri, ve araştırmaya temel oluşturan çocuk kitabı türlerinin özellikleri ve taşıması gereken nitelikler üzerinde durulmuştur.

Üçüncü bölümde çocuk kütüphanelerindeki kitap seçiminin önemi, çocuk kütüphanelerinde hangi kitap türlerinin olması gerektiği ve seçimin nasıl ve kimler tarafından yapılması gerektiği standartlar ışığında anlatılmış ve Türkiye'deki durum yansıtılmıştır.

Dördüncü bölümde yapılan incelemeler sonucu, çocuk kütüphanlerimiz için seçilen çocuk kitaplarıyla ilgili veriler sunulmuş ve değerlendirilmesi yapılmıştır.

Beşinci bölümde ise bir önceki bölümde yapılan değerlendirmeler ışığında varılan sonuçlar vurgulanarak, önerilerde bulunulmuştur.

Kullanılan kaynakları içeren kaynakça, eklerin önünde yer almıştır.

Ek 1'de Kültür Bakanlığı'nın 1997 yılında seçtiği ocuk kitaplarından incelenebilen 211 kitabın, yazar, yayınevi, seri no, tür, sayfa sayısı, kağıt, cilt, boy, punto, konu, resim ve dil ve anlatım özellikleri verilmiştir.

Ek 2'de Kültür Bakanlığı'nın 1994-1998 yılları arasında ocuk kütüphanelerine gönderdiği kitapların listeleri verilmiştir.

I.7. KAYNAKLAR

Araştırma için gerekli olan bilgilere ulaşmak için tarama yapılan kaynaklar:

Library and Information Science Abstract (LISA): (compact disc edition)
(1969-1998)

Educational Research Information Centre (ERIC) (compact disc edition)
(1966-1998)

Dissertation Abstract (compact disc edition) (1983-1998)

Library Literature (print edition) (1950-1996)

Social Science Citation Index (print edition) (1966-1985)

Social Science Citation Index (compact disc edition) (1986-1998)

Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni (1952-1986)

Türk Kütüphaneciliği (1986-1998)

Türkiye Makaleler Bibliyografyası (1952-1996)

Türkiye Bibliyografyası (1935-1996)

Araştırma raporunun hazırlanmasında, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından hazırlanan, Yüksek Lisans Tezi, Sanat Eseri Raporu, Doktora/Sanatta Yeterlik Tezi, Sanatta Yeterlik Eseri alışması Raporu Yazım ve Basım Yönergesi 1998'den yararlanılmıştır.

II. BÖLÜM

ÇOCUK KİTABI VE ÇOCUK EDEBİYATI

“Çocuk kitabı” ve “çocuk edebiyatı” kavramları birbirleriyle içiçe girmiş kavramlardır. Çocuk kitaplarından oluşan bütün , çocuk edebiyatını, çocuk edebiyatı da çocuk kitabını temsil etmektedir. Her ikisinin de tanımları aşağıda verilmiştir.

Literatürde çocuk edebiyatıyla ilgili birçok tanım yapılmıştır. Bu tanımlardan birkaç tanesi şöyledir:

“Henüz yetişkin olmayan ve eğitilmesi gereken, toplumumuzun en genç üyelerinin düşünce dünyasına seslenebilecek sözlü ve yazılı ürünlerin tümüne Çocuk Edebiyatı adını veriyoruz”(Ciravoğlu 1997: 9).

“Çocuk edebiyatı, çocukların büyüme ve gelişmelerine, hayal, duygu, düşünce ve duyarlıklarına, zevklerine, eğitilirken eğlenmelerine katkıda bulunmak amacı ile gerçekleştirilen çocuksu bir edebiyattır” (Şirin 1991: 9).

“Okul öncesi ve okul çağında çocuğun ihtiyacını karşılamak için oluşturulan edebiyata çocuk edebiyatı demek mümkündür”(Koçoğlu 1987: 37).

Çocuk kitabını ise Tuncer (1974: 18) şu şekilde tanımlamıştır: “Çocuk kitabı, çocuğun ilgi ve ruhsal ihtiyaçlarını karşılayan, fakat herşeyden önce çocuğun zevkle okuduğu bir eserdir”.

II.1. ÇOCUK KİTAPLARININ VE ÇOCUK EDEBİYATININ AMACI

Çocuk yayınlarının temel amacı; kitap ve okuma sevgisi ve okuma alışkanlığı kazandırmak olmalıdır. Ayrıca çocuğun psiko-sosyal gelişme devreleri gözönüne alınarak eğlendirici ve ilgi çekici bir üslupla bilgi ve kültürünün artırılması insan ve yurt sevgisi kazandırılması ve çocuğun eğitilmesi de amaç edinilmelidir (Yüksel 1987: 91).

Çocuk edebiyatı; görmek, düşünmek ve hissetmek yoluyla çocuğun dünyasını geliştirmesine fırsat vermeli ve çocuğun kişiliğine uygun hikayelerde kendini araması ve bulmasına yardımcı olmalıdır. Büyümekte olan çocuğun, doğasında olan bazı duygular ve hareketler vardır. Bunlar: ufuklarını genişletmek, bir gruba üye olmak, tecrübe edinmek, ortak ilgileri paylaşacak arkadaşları seçerek bağlılığı hissetmek, başarıya duygusunu tatmak, gülmek, oynamak, estetik olma yolunu araştırmak, geçmişin yargısını ve geleceğin planını yapmaktır. Çocuk edebiyatı çocukların bu duygu, hareket ve ihtiyaçlarını karşılamayı amaç edinmelidir (Georgiou 1969: 10-11).

II.2. ÇOCUK KİTABININ VE ÇOCUK EDEBİYATININ ÖNEMİ

Çocuklar belli bir yaşa geldikleri zaman, onları eğlendirecek, eğitecek ve birtakım ihtiyaçlarını karşılayacak olan çocuk kitaplarına ihtiyaç duymaya başlayacaklardır. Çünkü kitaplar çocuklara zevk verir ve eğlendirir, onları hayal dünyasına götürür, onlara bilmedikleri şeyleri öğretir, hayat ve olaylar konusunda rehberlik eder.

Kısa bir dönem olan çocukluk, etkilenmek ve şekillenmek için uygun bir zaman dilimidir. Kitap da insanların çocukluk, gençlik, olgunluk ve yaşlılık dönemlerindeki zihinsel ve ruhsal gelişimini etkileyen önemli faktörlerden birisidir (Güleç ve Gönen 1997: 43).

Çocuk, yaşadığı çağda ve içinde bulunduğu toplumda bir yere sahip olduğunu, uygulanacak eğitim ve edebiyat aracılığıyla anlayabilecektir. Bu yönde kendi kişiliğini geliştirmek için ilk birikimlerden yaşam boyu yararlanacaktır (Ciravoğlu 1997: 9).

Çocukluk dönemi, okuma alışkanlığının kazandırılması açısından da önemli bir yere sahiptir. Birçok alışkanlıkların çocukluk ve gençlik çağında kazanıldığı gerçeğinden hareket edilerek, çocukların kitaplarla yapacağı olumlu tanışmanın, kitap okuma alışkanlığı kazanmalarında etkili olacağı sonucunu çıkartabiliriz. Okuma alışkanlığı, iyi çocuk kitaplarıyla kazanılır. (Akçay 1993: 62; Dayıoğlu 1987: 15). Bu kitapların biçimsel ve içerik özellikleri açısından çocuğun yaşına, zevkine ve ilgisine uygun olup olmaması, şüphesiz çocuğun okuma alışkanlığını da olumlu yada olumsuz yönde etkileyecektir. Ayrıca, çocuk yaşlarda kitapla yapılan olumlu tanışma, insanın ileriki yaşamına da yansıtacaktır.

Çocuk, okuduğu kitaplarla sadece okuma alışkanlığı edinmekle kalmaz, pek çok iyi ya da kötü alışkanlıklar da edinir. Kitapla başbaşa kaldığında, ona iyi ya da kötü konusunda yol gösterecek bir etken bulunmadığı için seçimi kendisi yapmak durumundadır. Doğasına uygun düşen kitaplardaki kahramanlarla ve konularla özdeşleşir. Bu nedenle kitap çocuk üzerinde, ana-baba ve öğretmenin eğitiminden daha etkin izler bırakabilecek güçtedir (Dayıoğlu 1987:15).

Küçük yaşlarda kitapla yapılan olumlu tanışma, çocukta kitaplara karşı sevginin doğmasına neden olacaktır. Bu sevgi şüphesiz, ilerki yaşlarda da devam edecektir. Çocuğun kitap sevgisi kazanması ve kitaplarla iyi ilişkiler kurması , çocuğa iyi ve sağlam bir eğitim verilmesini sağlamak açısından da önemlidir.

Çocuk edebiyatının çocuklara sağladığı yararları Ciravoğlu (1997: 10) şu şekilde sıralamıştır: Çocuk edebiyatı, çocukları oyalama ve eğlendirme özelliğine sahiptir. Çocuk edebiyatı aynı zamanda çocuklar için bir rehber niteliğine sahiptir.

Çocuk, bu edebiyat sayesinde kendini denetler, kendi dünyası içinde dinlediklerinden dersler çıkarır. Çocuk edebiyatı, okul öncesi çağdaki çocukların dil gelişimine katkıda bulunur.

Bunların yanısıra edebiyat, çocuklar için macera ve keşfin kapılarını açar. Edebiyat, çocuklara edebi mirasımızı iletir, kültürel mirasımızın değerini bilmeyi ve anlamayı sağlar. Çocuk gelişiminin dört ana etkeni olan dil, kavrama, kişilik ve toplum konularında çocuğu ilerlemeye teşvik eder ve çocuğun çeşitli tecrübeler kazanmasını sağlar (Norton 1987: 35).

II.3. ÇOCUK KİTAPLARINDA ARANILAN ÖZELLİKLER

Çocuk kitaplarının, çocuklar için ne denli önemli olduğu açıktır. Çocukların kendi gelişimleri ve ihtiyaçları için bu kitaplardan yararlanmaları son derece önemlidir. Çocuk kitaplarının, çocuklar tarafından sevilmesi, onlara doğruyu ve güzeli vermesi için sahip olmaları gereken bazı özellikler vardır.

Bu bölümde çocuk kitaplarının taşıması gereken özellikler, genel olarak incelenecektir. Daha sonra her türün kendine özgü özellikleri ayrıntısıyla verilecektir. Çocuk kitaplarını biçimsel özellikler ve içerik özellikleri olmak üzere iki ayrı grupta ele alıp incelemenin, özellikleri belirginleştirmek açısından daha yararlı olacağı düşünülmüştür.

II.3.1. ÇOCUK KİTAPLARININ BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ

Çocuk kitaplarının biçimsel özelliklerini; kağıt, cilt, boyut, punto, baskının kalitesi, noktalama işaretleri, satır aralıkları ve resimleme öğelerini dikkate alarak incelemek mümkündür. Biçimsel özellikler şu şekilde sıralanabilir (Gökşen 1985: 30; Atatuğ 1987: 55; Yurdadoğ 1995: 52; Koçoğlu 1987: 44; İrez 1978: 76):

- a) Kapak resimleri canlı, çekici ve kitabın içeriği ile uyumlu olmalıdır.
- b) Kitap, dayanıklı ve mat kağıda basılmalıdır.
- c) Metinde kullanılan harflerin boyu çocuğun yaşına uygun olmalıdır. Çocuk kitabında genellikle 12 punto harflerin kullanılması uygun görülmektedir.
- ç) Kitap ve dergilerdeki resimler bir sanat değeri taşımali, çocuk psikolojisine ve konulara uygun olmalıdır. Ayrıca resimler, rahat görülecek, kolay anlaşılacak büyüklükte ve renkli olmalıdır.
- d) Yazım, noktalama, söz dizini bakımından kusursuz olmalıdır.
- e) Cilt sağlam olmalı, dikişli olması tercih edilmelidir.
- f) Çocuk kitapları, ne çok büyük ne de çok küçük olmalıdır.
- g) Çocuğun, kitabı rahat ve gözü yorulmadan okuyabilmesi için uygun aralıklarla satır arası boşluğu bırakılmalıdır.
- h) Okul öncesi için hazırlanan kitaplarda her bir sayfanın $\frac{3}{4}$ 'ü resime, $\frac{1}{4}$ 'i de yazıya ayrılmalıdır. Resim ile metin uyum içinde olmalıdır.

II.3.2. ÇOCUK KİTAPLARININ İÇERİK ÖZELLİKLERİ

Çocuk kitapları, her şeyden önce çocukların zevkleri ve ilgileri doğrultusunda yazılmalıdır. Çocukların fiziksel ve ruhsal özellikleri, ihtiyaçları gözönüne alınmalıdır.

Mingle'a (1984: 423) göre iyi bir çocuk kitabının içeriği insani ve ahlaki değerlerle ilgili olmalıdır. Çocuk kitaplarının içerik özellikleri dil, anlatım, konu ve temayı içermektedir.

Çocuk kitapları eğitim konusunda en önemli araçtır. Bunların dil, anlatım ve içerik yönünden amaçları da eğitim amaçları doğrultusunda olmalıdır. Eğitimin amacı, çocukta olumlu davranış değişikliği geliştirmek ve davranış düzeyinde kullanılabilirlik kazandırmak olduğundan bunlara araç görevinde olacak kitapların da

dil, anlatım ve içerik yönünden aynı amaca yönelik olması gerekir. Çocuk kitaplarında dil, anlatım ve içerik yönünden sanat değerinin bulunması da temel bir niteliktir (Günaydın 1987: 29).

Yörükoğlu'da (1996: 94) iyi bir çocuk kitabında olması gereken içerik özelliklerini şu şekilde sıralamıştır: Çocuk kitapları, çocuğun gelişme düzeyine uygun konuları işlemeli, dili yalın, kavramlar açık olmalıdır. Konular ilgi çekici biçimde sunulmalı, eğlendirici, öğretici ve düşündürücü olmalıdır. İnsanı ve çevresini gerçekçi açıdan tanıtmalı, denemeci, araştırmacı, eleştirici, kısacası özgür düşünceli insan yetiştirme amacı göz önüne alınarak yazılmalıdır. Çocuğun kendini tanımasına, kişiliğini geliştirmesine katkıda bulunmalıdır.

Konular, çocuğun yaşına ve seviyesine uygun, onun fikir ve ruhsal gelişimine katkıda bulunan, hayal gücünü, zekasını, düşünme ve karar verme yeteneğini geliştirecek nitelikte ve eğlendirici özellikte olmalıdır. Ayrıca kitap adının konu ile bağdaşmasına özen gösterilmelidir (Yüksel 1987: 91-92).

II.4. ÇOCUK KİTAPLARINDA NELER SAKINCALIDIR ?

Çocuk kitaplarında olması gereken özellikleri bilmenin yanı sıra, bu kitaplarda nelerin olmaması gerektiğini bilmek de, kitap seçimi yaparken önemli olacaktır. Bu özellikleri şu şekilde sıralayabiliriz:

Çocuk kitapları her türlü kör inanç ve önyargıdan arınmış olmalıdır. Irk üstünlüğü, din ayrılığı, bağnazlık, dolaylı yada doğrudan aşılmalıdır. Yurt sevgisiyle birlikte evrensel değerler de işlenmelidir.

Yiğitlik abartılmamalı; çocuklara, kusursuz insan tipleri sunulmamalıdır. Çocuk, kitaplarda, çelişkileriyle, değişen düşünce ve duygularıyla insan görmeli;

başkalarında kendisine benzerlikler bulmalıdır. Çocuk kitabı, katı ahlak kuralları içinde sıkışıp kalmamalı, hoşgörü ve esneklik kazanmalıdır. Karakterler, çocukların ulaşamayacağı derecede gerçek dışı veya onları ümitsizliğe ve karamsarlığa itecek tipler olmamalıdır Alın yazısı, gibi inanışlarla çocuklar, mücadele etme ve başarıya duygularından yoksun bırakılmamalıdır (Yörükoğlu 1996: 95; Yüksel 1987: 92).

Bunların yanısıra, dini inançları tartışan, Anayasanın dışındaki yabancı ideolojileri tartışan, gelenek ve göreneklerimizi küçümseyen, milli değerlerimizi eleştiren, cinsel sorunları sergileyerek çocuğun duygularını tahrik eden ve kötü telkinlerde bulunan yayımlar da çocuklar için zararlıdır (Gökşen 1985: 32; Çağırın 1981: 87).

II.5. ÇOCUK KİTAPLARI ÇOCUKLARIN HANGİ İHTİYAÇLARINA CEVAP VERİR ?

Herkes için geçerli olan temel ihtiyaçlar, çoğu zaman ve çoğu insanlar için ortaktır. Fakat bir çocuğun ihtiyaçları daha önceliklidir. Çocuklar zamanla büyür, olgunlaşır, sosyal hayatın içine girerler ve bazı temel ihtiyaçlarını karşılamak isterler. Kitaplar onlara bu yönde doğrudan veya dolaylı olarak yardım ederler (Arbuthnot 1964:2).

Çocukların da her yaştaki insan gibi ruhsal ihtiyaçları vardır. Bu ruhsal ihtiyaçların karşılanması, çocuğun kişiliğinin gelişiminde çok önemli rol oynamaktadır. Çocukların ruhsal ihtiyaçlarının karşılanmasında, çocuk kitaplarının katkısı, yadsınamayacak derecede büyüktür. Bu nedenle çocuk kitaplarının taşıdığı fiziksel ve içerik özellikleri de çocuğun ruhsal ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olmalıdır.

Arbuthnot (1964: 3-10) çocuk kitaplarının, çocukların hangi ruhsal ihtiyaçlarını karşıladığını şu şekilde sıralamıştır:

- a) Başarma ihtiyacı
- b) Fiziksel rahatlama ihtiyacı
- c) Bilgi ihtiyacı
- ç) Sevmek ve sevilme ihtiyacı
- d) Bir yere veya bir şeye ait olma ihtiyacı
- e) Değişme ihtiyacı
- f) Güzellik (estetik) ihtiyacı.

Çocuk kitapları, çocukların bu ihtiyaçlarını karşılamaya yanısıra, okumaya bağlı olarak çocukların, bazı özelliklerinin gelişmesine de yardımcı olur. Bu özellikleri Spink (1989: 29-42) şu şekilde sıralamıştır:

- Fiziksel gelişim: Çocuklar, çocuk kitapları sayesinde kendi fiziksel özelliklerini tanıma ve keşfetme fırsatını yakalarlar.
- Zihinsel gelişim: Çocuk kitabı, çocuğa çeşitli bilgiler vererek, zihinsel gelişimine katkıda bulunur.
- Dil gelişimi: Çocuk kitabı çocuğa, kendisinin veya başkalarının okuması yoluyla dilinin gelişmesine yardımcı olur.
- Duygusal gelişim, kişilik gelişimi, ahlaki gelişim, ruhsal gelişim ve sosyal gelişim: Çocuk kitabında yer alan konu, olaylar, karakterler, duygular ve bunların özellikleri, kitabın verdiği mesaj ve bu mesajın etkileri çocuğun duygusal, ahlaki, ruhsal, sosyal ve kişilik açısından gelişimine katkıda bulunur.

II.6. ÇOCUK KİTABI TÜRLERİ VE ÖZELLİKLERİ

Çocuk kitabı türleri başlıca sekiz grupta ele alınabilir. Bu sayıyı artırıp daha farklı türlerden söz etmek de mümkündür. Burada sözü edilen sekiz temel grubun bu çalışmanın kapsamı çerçevesinde yeterli olduğu düşünülmüştür. Aşağıda listelenen her tür tek tek ele alınıp ayrıntısıyla incelenecektir.

1. Masallar (halk masalları, peri masalları, destanlar, mitler, modern masallar)
2. Fabllar (hayvan hikayeleri)
3. Hikayeler
4. Romanlar
5. Biyografiler
6. Müracaat ve fen kitapları
7. Şiir kitapları
8. Resimli Kitaplar

II.6.1. MASALLAR

Masallar, çocukların en sevdiği kitap türlerinden birisidir. Masallar aracılığıyla çocuklar, olağanüstü ve büyülü bir dünyanın kapılarını aralarlar. Çocukların tanıdıkları ilk kahramanlar masal kahramanlarıdır. Masallar, çocukların hayal dünyasını zenginleştirir. Masallar, çocukların tanıdığı ilk çocuk kitabı türlerinden birisi olduğu için çocuk edebiyatı için de önemli bir yere sahiptir. Masalların birçok çeşidi olmakla birlikte, bu bölümde masallar genel olarak ele alınmış ve hepsinde mevcut olan özellikler belirtmeye çalışılmıştır.

Masal: "genellikle halkın yarattığı, ağızdan ağıza, kuşaktan kuşağa sürüp gelen, çoğunlukla insanların ya da tanrıların başından geçen, olağandışı olayları anlatan öykü" ⁽¹⁾ şeklinde tanımlanmaktadır.

Masallar, yer-zaman, konu gelişimi, karakterler, biçim ve tema özellikleri açısından, diğer çocuk kitabı türlerinden farklılık gösterirler (Norton 1987:208). Masal, sadece çocukları eğlendirmek için anlatılan bir edebi tür değil, aynı zamanda kültürü dinlemeye ve görmeye dayanan halkın romanı ve hikayesidir. Masallarda insanların gerçek hayatlarıyla düşlerinin karışımı anlatılmakla beraber her millet

---

(1) Türkçe Sözlük, (1983), 810

özendiği rahat ve refahı masallar aracılığıyla kendi sembolleriyle ifade eder (Günaydın 1987:132).

II.6.1.1. MASALLARIN ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER

Masallar, meydana geldikleri toplumların ve zamanların geleneksel değerlerini yansıtır ve evrensel doğruları içerir. Karakterler, onların hareketleri, ödül ve cezaları, başarı ve ahlak ile ilgili temaları geliştirir. Bu temalar: "İyinin kötünün üstesinden gelmesi, adaletin zaferi, çıkar gözetmeyen kişilerin galip gelmesi, zekanın fiziksel gücün üstünde olması ve gayret ve çalışkanlığın başarı getirmesi" olarak sıralanabilir (Norton 1987: 211).

Masallarda yer ve kişi adları belirgin değildir. Örn: "Çok uzak bir diyarda"; "memleketin birinde"; "padişahın kızı"; "beyaz atlı prens". Masallar, genellikle anonim eserlerdir. Bazı batı kaynaklı masallar ile günümüz yazarlarının kaleme aldığı masallar bunun dışındadır. Masallarda zaman, geçmiş zamandır ve masallara genellikle "bir varmış bir yokmuş" şeklinde bir giriş yapılıdır (Ciravoğlu 1997:25; Norton 1987: 208).

Türk masallarında tekerlemeler vardır. Örn: "Evvel zaman içinde...", "deve tellal iken...", "bir varmış bir yokmuş...", "onlar ermiş muradına..." gibi. Bu tekerlemelerin bazıları masalın başında, bazıları ortalarında, bazıları da masalın sonunda yer alır. Masallarda kimi ahlaki kavramlar, karşıtlarıyla birlikte ele alınır: iyilik/kötülük, güzellik/çirkinlik, zenginlik/yoksulluk gibi. Masallar genellikle mutlu sonla biter. Kimi doğa üstü yaratıklar (dev, peri), kahramanlar (hızır, derviş vb.), nesnelere (mühür, yüzük) ve yardımcı hayvanlar (yılan, anka kuşu vb) kötülüğün karşısında, iyiliğin yanında yer alırlar. Türk masallarında hayata karşı boynu bükük, kolay yönlendirilebilen edilgen kahramanlara pek rastlanmaz. Batı masallarından Külkedisi, Pamuk Prenses gibi örneklerde bu edilgen tiplere kısmen yer verilmiştir (Ciravoğlu 1997: 25).

Masallarda sebep sonuç ilişkisi oldukça açık olarak verilir. Yani kötüler cezasını çeker, iyiler mutlu olur veya ödüllendirilirler. Masallardaki konular basit ve sadedir. Masallarda tek yönlü karakterler yer alır; iyi iyidir, kötü de kötü (Stewing 1988: 209-212).

Yukarıda sıralanan özelliklerin yanısıra, masal kitabı seçileceği zaman dikkat edilmesi gereken başka özellikler de vardır (Oğuzkan 1979: 33; Georgiou 1969: 232; Ciravoğlu 1997: 30-31).

Masalı oluşturan olaylar canlı ve hareketli olmalıdır. Masalda çocukları uyuşukluğa, boş inançlara ve kaderciliğe iten mesajlar verilmemelidir. Masalda verilen tema anlaşılabilir ve tarafsız olmalıdır.

Çocuk masallarının dili olabildiğince yalın ve anlaşılır olmalı, çocukların anlayamayacağı sözcük ve deyimlere çok zorunlu kalınmadığı sürece yer verilmemelidir. Yer verildiği zamanda kısa bir açıklaması yapılmalıdır.

Masalda yer alan yan olaylar, tasvirler, masal kahramanlarının tiplerinin çizilmesi, onların söz ve davranışları çocuklar üzerinde olumlu etki bırakacak nitelikte olmalıdır. Çocuk masalları özellikle okul öncesi çocukların faydalanması için yazılan kitaplardır. Bu nedenle masallar, okul öncesi çocukların seviyesi düşünülerek hazırlanmalıdır.

II.6.2. FABLLAR (HAYVAN HİKAYELERİ)

Fabllar, efsaneler ve destanlar, türküler ve peri masalları gibi, halk edebiyatı akımının bir parçası olmuşlardır. Bu üç edebiyat türü de aslında birbirlerinden farklı özellikler göstermelerine karşın, ortak bir özellikte buluşmuşlardır. Bu özellik,

hepsinin de güçlü bir ahlaki değere sahip olmasıdır (Arbuthnot 1964: 298). Bu alt bölümde fabl ve özellikleri incelenecektir.

Fabllar, insan davranışlarını hicvetmek veya ahlaki bir ders vermek için, insan gibi hareket eden ve konuşan hayvan karakterlerinin bulunduğu kısa hikayelerdir (Norton 1987: 205).

II.6.2.1. FABLLARIN ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER

"Hayvan masallarında (fabl) hayvanlar, kendilerine özgü nitelikleri yitirmiş, kılık değiştirmiş insanlar değerini almışlardır" (Boratav 1969: 84).

Fabl'larda öğretici (didaktik) bir amaç güdülür; gündelik hayatla ilgili dersler ve öğütler verilir. Okurlar, çoğu zaman, verilen dersin veya öğüdün ne olduğunu anlamakta zorluk çekmezler. Çünkü bu ders veya öğüt, eserin bir yerinde, genellikle sonunda bir atasözü veya özdeyiş biçiminde açıkça belirtilir. Fabl'larda insanların kusurlu ve gülünç yönleri de doğrudan doğruya bir eleştiri konusu yapılır (Oğuzkan 1979: 63).

"Fabl, dinleyicilerin veya okuyucuların, doğru davranış modelleri konusundaki eğitilme isteklerine cevap verir" (Aksakal 1998: 349). Fabl'larda, hayvan ve bitkilerin, insanlar gibi konuşması ve hareket etmesi çocukları eğlendirir; eğlendirirken de ders vererek bir şeyler öğretir. Fakat fablların didaktik olması, çocuğa dolaylı değilde direkt olarak ders vermesi ve insanların kusurlu yönlerini eleştirmesi gibi özelliklere sahip olması, eleştiri almasına da neden olmuştur. Hatta bu özelliklerinden dolayı belirli bir yaşın altına tavsiye edilmezler.

II.6.3. HİKAYE KİTAPLARI

"Hikaye, bir olayın, sözlü yada yazılı olarak anlatılması"⁽¹⁾ şeklinde tanımlanmaktadır.

II.6.3.1. HİKAYE KİTAPLARININ ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER

Hikaye kitapları çocukların en sevdiği kitap türlerinden birisidir. Hikaye kitabı sayesinde çocuklar, hayata ve kendilerine daha yakın zaman, olay ve karakterlerle karşılaşma fırsatı bulurlar. Dolayısıyla çocuklar, kendilerini ve hayatı tanıma fırsatını yakalarlar. Hikaye kitapları bir anlamda, çocuğun gerçek dünya ile iletişim kurduğu ve kuracağı ilk araçlardan birisi durumundadır.

Hikaye kitaplarının taşınması gereken özellikler şunlardır (İrez 1978: 74-76; Norton 1987: 104):

- a) Hikaye kitapları çocuğun yaşına, seviyesine ve ilgisine uygun olmalıdır.
- b) Karakterler inandırıcı olmalı ve hikaye boyunca gelişim göstermelidir.
- c) Hikaye, tarihi ve coğrafik bir yer ve zamanda geçiyorsa bu durum mantıklı bir şekilde verilmelidir. Konu ve karakterler hikayenin yer ve zaman durumu ile uyumlu olmalıdır.
- ç) Tema; hikayenin anlamlı bir bütün içindeki yer-zaman durumunu, karakterlerini ve konusunu birbirine bağlayan ana fikridir. Hikayenin teması çocuklar için faydalı olmalıdır.
- d) Hikayeler plan olarak giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşmalı ve sonuna kadar ilgi ile izlenecek şekilde yazılmalıdır.

---

(1)Türkçe Sözlük, (1983), 532

e) Çocuğun anlayabileceği, sade bir dili olmalı, basit kelime ve kısa cümleler kullanılmalıdır.

II.6.4. ROMAN

"Belli bir tarihsel ya da coğrafi çevre içindeki bir grup insanın başından geçenleri, bu insanların iç ve dış yaşantılarını belli bir kronolojik, mantıksal ya da sanatsal ilişkiyi gözetererek öyküleyen ve belli bir uzunluğu aşan anlatılar" ⁽¹⁾ dır.

II.6.4.1. ROMANLARIN ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER

Roman, çocukların bilgi, anlayış ve kişisel değer ve inançlarını belirlemelerine yardım eder (Ray 1979: 38). İşlenen konu inandırıcı özelliktedir. Romanda geçen ayrıntılar önemlidir. Bu nedenle roman, gerçek yaşamı olduğu gibi yansıtır izlenimi vermelidir. Romanda konu, çok çeşitlilik gösterebilir. Güncel olaylar, mitoloji, tarihsel olaylar, psikolojik gerilimler, felsefi düşünceler, tutkular vb konular işlenir. Anlatım tekniği eseri güçlendirecek özellikte seçilmelidir. Romanda kurgu, olayların sıralanışı anlamlı olmalıdır (Ciravoğlu 1997: 76-77).

Roman ve hikaye kitapları tür olarak birbirlerine benzemektedirler. Her ikisi de insanların başından geçen olayları anlatan eserlerdir. Romanlar, hikayelerden daha uzun ve ayrıntılıdır. Romanlarda kişilik tahlillerine ve tasvirler daha çok yer verilir. Çocuk roman ve hikaye kitapları tür olarak birbirine benzedikleri için, bu iki kitap türünde aranan özellikler genellikle birlikte ele alınmaktadır.

Nitekim Oğuzkan da (1979: 101-102) çocuk hikaye ve romanlarında olması gereken özellikleri birlikte ele almıştır:

---

(1) "Roman", Ana Britannica Kültür Ansiklopedisi, XI (1990), 467.

Çocukların ilgilerine, hayat tecrübelerine ve kavrayış güçlerine uygun bir konu, sade ve gerçekçi bir plan, mantıklı sonuçlarla biten hareketli olaylar, somut, doğru fakat dikkati dağıtmayan ayrıntılar, özellikleri iyi anlatılan ve gerçeğe uygun karakterler, kısa cümle ve paragraflar ile kısa ve bol konuşmalara dayalı sürükleyici bir anlatım, çocukların seviyesine uygun basit ruh çözümlenmeleri, kabalığa kaçmamak ve yerinde olmak şartıyla güldürücü sahneler veya konuşmalar, ayrıntılara dikkat çekmek, heyecanlı olayların olması ve metinle ilgili güzel ve anlamlı resimler.

II.6.5. BİYOGRAFİLER

"Yaşayışları ve yaptıklarıyla ün kazanmış, önemli kişilerin hayatlarını belgelere dayalı olarak inceleyen eserlere biyografi denir" (Oğuzkan 1979: 141).

Biyografiler, dünya tarihinde önemli rol oynayan ünlü kişilerin hayat hikayelerini anlatırlar. Bu kişiler: devlet adamları, kaşifler, doktorlar, müzisyenler vb. meslek gruplarından olabilmektedir.⁽¹⁾

II.6.5.1. BİYOGRAFİLERİN ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER

Biyografi, örnek kişilerin hayatlarını, çocuklara tanıtarak; bilim sevgisi, sanat, insanlık ve memleket sevgisi, yiğitlik ve cesaret, hakkı savunma gibi duygulara sahip kişilerin yetişmesine yol açar. Yurt ve dünya değerlerini tanımakla çocuğun kültürü de artmış olur. Çünkü biyografi türü, gerçeğe dayanır ve tanıtılan kimsenin çevresini, devrini, hayatını öğretir (Gökşen 1985: 133).

---

(1) Children's Literature, Encyclopedia of Library and Information Science, IV (1970), 496

Biyografiler, yaşadıkları zamanda, dünyanın değişmesine ve etkilenmesine katkıda bulunan kişileri tanımak yoluyla, çocukların tarihe şahitlik edebilmelerini sağlar. Biyografi okuyarak çocuk, geçmişin zengin mirasıyla daha fazla kişisel bağ kurar ve ulusunu meydana getiren çeşitli insanları ve dünyayı öğrenmek şansına sahip olur (Georgiou 1969: 417-418).

Ayrıca çocuklar, biyografik eser okuyarak, kahramanların ve büyük başarılar elde etmiş insanların da diğer insanlar gibi zayıf ve güçlü yanlarının olduğunu, mücadele ettiklerini ve hata yapabildiklerini görürler. Hikaye ve masallarda genellikle kusursuz kahraman tipine alıştırılan çocuk, biyografi okuyarak çeşitli insan karakterlerini de tanımaya başlar.

Çocuklar için yazılan biyografilerde olması gereken özellikleri Ciravoğlu (1997: 121) ve Georgiou (1969: 426) şu şekilde özetlemektedir:

-Biyografi, dürüst ve inançlı bir kişinin hayatındaki olayları ve durumları önemle vurgulamalıdır. Biyografi, önemli ve değerli karakterleri çocuklara tanıtmalıdır.

-Çocuklara tarihi bilgiler kazandırmalıdır. Biyografide zaman, yer ve sosyal düzen doğru olarak verilmelidir. Biyografideki karakterler, çocukların hayatlarında etki yaratacak kadar güçlü işlenmelidir.

II.6.6. MÜRACAAT VE FEN KİTAPLARI

II.6.6.1. MÜRACAAT KİTAPLARI

Müracaat kitapları, çocukların belirli bilgileri edinmek için başvurdukları kaynaklardır. Çocuklar bu kaynaklardan en çok ansiklopedi ve sözlüğü tanır ve kullanırlar.

Müracaat eserleri, çocuğun ilgilendiği bir alanda çalışmasına ve herhangi bir bilgiye kolay ve çabuk ulaşmasına yardımcı olan kaynaklardır (Georgiou 1969: 421)

II.6.6.1.1. MÜRACAAT KİTAPLARININ ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER

Müracaat kitapları, çocuğun yaş düzeyine uygun seçilmelidir. Çocuk okula başladığı zaman, bu kaynakları kullanma gerekliliği ortaya çıkar. Bu aşamada, ebeveynin, öğretmenin ve kütüphanecinin müracaat eserlerini doğru bir şekilde kullanmayı çocuğa öğretmesi gerekir. Bunun sonucunda çocuk, aradığı bilgiye kendisi ulaşır ve yeni şeyler öğrenmenin mutluluğunu yaşar.

Müracaat eserlerinde aranması gereken en önemli özelliklerden birisi, kitabın başında veya sonunda indeksinin veya içindekiler sayfasının olmasıdır. Bu özellik sayesinde çocuklar hem aradıkları şeye kolayca ulaşabilecekler hem de bir müracaat kitabının nasıl kullanıldığı hakkında fikir sahibi olacaklardır.

Çocukların en çok kullandıkları müracaat kaynakları, ansiklopedi ve sözlüklerdir. İyi hazırlanmış bir ansiklopedi ve sözlük, dili ve içerdiği konular açısından çocuğun yaş düzeyine uygun olmalı ve bol miktarda resim içermelidir. Ansiklopedinin iyi bir indeksi (dizini) olmalıdır. Ansiklopediye katkıda bulunan yazarların ve yayınlayan firmanın bu alanda daha önce yaptığı çalışmalar da, ansiklopedinin başarısını etkileyecektir. Sözlüklerde ise tanımlar, çocuğun yaşına uygun yapılmalı ve bol örnek ve resim içermelidir. Bu kaynaklar uzun süre kullanıldığı için, ciltlerinin sağlam ve kağıtlarının beyaz kağıttan olması tercih edilmelidir (Tuncer 1991b: 221).

II.6.6.2. FEN KİTAPLARI

Çocuklar, içinde yaşadıkları doğal çevreyi tanımak, bu çevrede yaşayan hayvan ve bitki gibi canlı varlıklar ile çeşitli cansız varlıkların özelliklerini öğrenmek isterler. Çocuklar, rüzgar, yağmur, mevsim değişiklikleri, çiçeklerin ve ağaçların büyümesi gibi doğa olaylarına erken yaşlarda ilgi duymaya başlarlar. Ayrıca yeni buluşlara, makinalara, ulaşım ve iletişim araçları ve gereçlerine de ilgi duyarlar (Oğuzkan 1979: 192). Çocukların ilgi duydukları bu konularda, onlara bilgi veren kitapları fen kitapları adı altında değerlendirebiliriz.

II.6.6.2.1. FEN KİTAPLARININ ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER.

Georgiou (1969: 423) ve Oğuzkan (1979: 195) çocuklar için hazırlanan fen kitaplarında bulunması gereken nitelikleri şu şekilde belirtmişlerdir:

-Fen kitaplarında anlatım, diğer bütün türlerde olduğu gibi çocuğun anlayabileceği düzeyde olmalıdır. Bir doğa olayının meydana gelmesi, bir alet veya aracın yapımı mantıklı bir düzen içerisinde ve sade bir anlatımla verilmelidir. Fen kitaplarında verilen bilgi, doğru ve tam olmalıdır. Metim açık ve anlaşılır olmalıdır. Fakat anlatım, çocuğun yaş düzeyinin altına düşmemelidir. Böyle eserleri çocuklar küçümserler ve okumak istemezler.

-Bilimsel bilgiler güncel olmalı. Yazar, olayları anlatırken, ilkeleri açıklayıp sonuçları ortaya koyarken bilimsel yanlışlıklar yapmamalı ve çocuğun ilgisini canlı tutmalıdır.

-Fen kitaplarının adı, yazarın anlattığı konu hakkında açık bir fikir vermeli ve çocukların ilgisini çekmelidir. Soru biçiminde formüle edilen kitap adları çocukların daha çok ve kolay ilgilerini çeker.

-Fen ve doğa olaylarını anlatan kitaplarda resimlerin önemi büyüktür. Anlaşılması güç olan birçok konular, iyi çizilmiş, basit, etkili resimlerle veya net ve yerinde fotoğrafların yardımıyla kolayca anlaşılabilir. Örnekler ve resimler metinle uyumlu olmalıdır.

-Fen kitabında verilen bazı deneyler, çocuğun kendi kendine yapabileceği özellikte olmalıdır.

Fen kitabı, çocuğun ileride o yönde çalışmasını devam ettirmesi için, çocukta merak ya da ilgi uyandırmalıdır ve çocuğun merak ettiği şeylere cevap verebilmelidir. Çocuğun fen veya matematik alanında kavramsal gelişimine katkıda bulunmalıdır.

II.6.7. ÇOCUK ŞİİRLERİ

Şiir: “Bir düşüncenin, bir duygunun ölçülü bir dille, heyecanlı bir biçimde anlatılması sanatı”dır (Gökşen 1985: 138).

II.6.7.1. ÇOCUK ŞİİRLERİNDE ARANILAN NİTELİKLER

Russel'a (1991: 77) göre en iyi şiir, güzelliğin ve doğrunun bir birleşimidir ve bize ulaşabileceğimiz güzellikleri ve anlayabileceğimiz doğruları iletir.

Çocuk şiirlerinin amacı, çocuğu duygulandırmak, heyecanlandırmak ve ona zevk vermek olmalıdır. Şiirin konusu, masal, hikaye ve romanlarda olduğu gibi

çocuğun sosyal çevresinden, bildiği, tanıdığı kavramlardan seçilmelidir. Anlamayı zorlaştırması için edebi sanatlara fazla yer verilmemelidir (San 1987: 95).

Kullanılan söz sanatları çocuğun anlayabileceği düzeyde olmalıdır. Uyak mısra sonlarında olmalı ve uyum içinde tekrarlanmalıdır. Uyaklı mısralar birbirinden uzaklaşırsa çocuğun ilgisi azalır. Şiirin akışı ve uyumunu bozan kelimelerin olmamasına dikkat edilmelidir. Mısralar çok uzun olmamalıdır. Uzun şiirler dikkat dağıtabilir, bu nedenle çocuk şiirleri kısa olmalıdır. Her mısra veya beyit ayrı bir cümle olmalıdır. Hayaller çok belirli olmalı, tasvirler tam ve kesin yapılmalı, anlatım mecazlı ve kapalı olmamalıdır. Duygulardan çok olaylara yer verilmelidir (Gökşen 1985: 148). Betimlemeler açık, sade ve vurucu olarak verilmelidir.

Çocuk şiirinin konuları; yurt sevgisi, aile sevgisi, ahlaklı olmak, yaşama sevinci ve benzeri duyguları geliştirici nitelikte olmalıdır. Çocuk şiirinde işlenen duygular, belirli bir plan ve sırayla ele alınmalıdır (Gökşen 1985: 148; Ciravoğlu 1997: 138-139).

II.6.8. RESİMLİ KİTAPLAR

Resimli kitabın tanımı: metin ve resimlerin eşit olarak önem taşıdığı bir kitaptır şeklinde yapılabilir (Russell 1991: 25). Resimli kitapta resimler, hikayeyi metinle uyumlu bir biçimde anlatma özelliğine sahip olmalıdır. Glazer'a (1986: 6) göre resimli kitaplar: "Tamamlanmış bir çalışmanın ayrılmaz parçaları olan resim ve konunun kombinasyonundan (birleşmesinden) oluşan kitaplardır". Çocuk kitaplarının en önemli özelliği resimli olmalarıdır. Çocuk kitaplarındaki resim unsuru, kitabın sevilmesi ve anlaşılması açısından çok önemlidir. Kitaplardaki resimlerin niteliği ve niceliği çocuğun yaşına göre farklılık gösterir.

Çocuk kitapları resimli, çok resim az yazılı, veya az resim çok yazılı olabilirler. Okuma çağından önceki çocuklara yalnız resimli kitaplar verilir. Çocuğun

yaşı büyüdükçe resim miktarı azalır. Daha doğrusu çocuğa dil yolu ile daha çok şey anlatılmak istendiği için resme giderek daha az yer ayrılır (Asher 1975: 16).

Resimli kitaplar terimi, çocuk kitabı türlerinin büyük bir bölümünü kapsamaktadır (Norton 1987: 143). Çocuk kitaplarının büyük bir çoğunluğunda az yada çok resim ögesi vardır. Bazı türlerde ve belli bir yaş grubuna hitap eden çocuk kitaplarında, resim ögesinin bulunması bir gerekliliktir. Örneğin okul öncesi ve okula yeni başlayan çocukların ilgisini çeken kitaplar, tümü resimli olan veya resmin altında bir iki cümle metin bulunan kitaplardır. İlkokula devam eden çocuklar için masal, hikaye ve roman türü kitapların yanı sıra müracaat ve fen kitaplarının da resimli olması önemlidir.

Resimli kitaplar yaşlara göre üç gruba ayrılır, bunların özellikleri:

1) İki-üç yaşları arasındaki çocuklar için hazırlanmış olanlarda, çocuğun tanıdığı cisimler, hayvanlar ve oyuncaklar resimlerde yer alır. Genellikle hiç metin olmaz, olsa bile bir sözcük veya cümleden oluşur. Bunlara genellikle ABC kitapları denir. Bu tür kitapların sağlam olması gerekir.

2) Dört-beş yaşları arasındaki çocuklar artık resme alışmışlardır. Bu yaş grubu için hazırlanan resimli kitaplarda metin kısa olmalı ve bir hikaye özelliği taşımalıdır, tema soruyu cevaplamalı ve ciltleme de sağlam olmalıdır.

3) Altı-yedi yaş grubu için hazırlanan kitaplar iki gruba ayrılır: a) çocuğun kendi kendine okuyacağı eserler: Bu eserlerde kavram ve dil yönünden öncekilere göre gelişmiş hikaye ve masallar olmalıdır. Metin kısa ve puntoların iri olması (14, 16, 18 punto) gerekir. b) Çocuğa okunacak eserler: Bu eserlerde metin uzunluğunun ve punto büyüklüğünün önemi yoktur. Çocuğun dikkat süresi uzamış olduğundan çok uzun hikayeleri bir kısım kısım dinleyebilir. Artık konu, olay ve karakterler önem kazanmıştır (Tuncer 1974: 37-38).

Resimli kitapların metinleri çeşitli zorluklarda olur. Çoğu resimli kitaplar, çocukların kendilerinin okumalarından çok, onlara okunmak için hazırlanırlar. Cümle yapıları basittir (Ray 1979: 40).

Resimli kitaplar, çocukları memnun etmenin yanı sıra; çocukların dil gelişimine, güzellik ve sanat duyarlılıklarının artmasına, kelime bilgisinin ve gözlem becerisinin gelişmesine yardımcı olur (Norton 1987: 171).

Bazı resimli kitaplarda hiç metin bulunmaz. Bu kitaplar mesajlarını yalnızca resimler yoluyla verirler (Glazer 1986: 5). Bu kitaplarda resimler, kelimeler olmaksızın bütün hikayeyi anlatır. Metin olmayan resimli kitaplarda çocuklar, metni kendileri yaratır ve bundan büyük zevk duyarlar. Bu onların sözlü ve yazılı dil becerilerinin gelişmesi için mükemmel bir yoldur (Norton 1987: 158).

Metin olmayan resimli kitaplarda, olayı anlatan sadece resimler olduğu için, resimler anlaşılır olmalı ve resimde verilmesi gereken detaylara çok dikkat edilmelidir. Çünkü resimde anlatılan bir detay veya kitapta geçen konuyla ilgisi olmayan bir detayın verilmesi çocuğun dikkatinin başka yerlere kaymasına ve olayı yanlış anlamasına neden olabilir.II.6.8.1.

RESİMLİ KİTAPLARIN ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER

Çocukların, resimli kitaplara neden ihtiyaç duyduklarını anlamak için bu kitapların çocuklara kazandırdığı bazı şeyleri tanımlamak yerinde olacaktır. Resimli kitapların üç temel fonksiyonu vardır. Stewing'e (1988: 147-149) göre bunlar şöyle sıralanmıştır:

- 1- Çocukların dil gelişimine katkıda bulunmak.
- 2- Çocuğun görsel yeteneğini geliştirerek estetik duygusu kazandırmak.
- 3- Çocuğun konuşma ve görme isteğini kamçulamak.

Resimli kitaplarda, resimler ve metin birbirine bağı ve birbirini tamalayıcı olduğu için yetişkinler bir resimli kitap değerlendirecekler, veya seçecekleri zaman, resimler ve kelimeler arasındaki ilişkiyi, çocuğun yaşını ve kitabın grup paylaşımı için uygun olup olmadığını dikkate almalıdırlar (Norton 1987: 143, 171).

Resimde verilen olaylar devamlılık göstermeli ve birbirine bağı olmalıdır. Resimdeki detayların fazlalığı çocuğun yaş düzeyine uygun olmalıdır. Çok fazla detay, yaşı çok küçük olan çocukların (2-5) anlama düzeyini aşar ve kafasını karıştırırken, yaşı biraz daha büyük olan çocukları (6-7) ise ayrıntıya inmeyen, detaylı olmayan resimler tatmin etmez ve sıkar. Resimler, çocukların anlayabileceği düzeyde olmalıdır. Kitabın boyutu kullanım amacına uygun olmalıdır, büyük boyutlu kitaplar grup paylaşımı açısından önemlidir (Norton 1987: 160).

Kitabın boyutunu, sırt boyu esas alınarak üç grupta toplayabiliriz. 12-15 cm küçük boy, 16-22 cm orta boy, 22 cm'den büyük olanlar büyük boy, 12 cm'den küçük olan kitaplar ise minyatür boyutlu kitaplardır. Küçük çocuklar, büyük boyutlunun yanı sıra minyatür boyutlu kitaplardan da hoşlanırlar (Tuncer 1974: 98).

Küçük çocukların, resimli kitaplarda aradığı şey maceradır. Resimli kitaplarda konu, hızla gelişen bir hareket unsuru içermelidir (Tuncer 1974: 27). Çocukların, kitapları kolay taşımaları için hafif olması ve çabuk yıpranmaması için sağlam bir şekilde ciltlenmesi gerekmektedir. Ciltlemenin mukavva veya bezden kapak kullanılarak ve dikiş yöntemi ile yapılması tercih edilmelidir (Arbuthnot 1964: 25).

Resimli kitaplarda kullanılan kağıt ise, kolayca yırtılmamalı ve çok küçük çocuklar için mukavva veya bezden yapılmalıdır. En iyi kağıt, ağır gramajlı olan, birinci hamur kağıttır. İkinci hamur kağıt, baskının, özellikle renklerin parlak ve düzgün çıkmasını önler. Kuşe kağıdı ise, ışığı yansıttığı için gözü yorar. Sayfa düzeninde metinle resim bir bütün olarak düşünölmeli, resimlerin yerleştirilmesi, satır arası boşlukların verilmesi ve satır başlarının ve sayfa alt ve üst boşluklarının buna göre ayarlanması gerekir (Tuncer 1974: 36-37).

Kapak resimleri canlı, çekici ve kitabın içeriği ile uyumlu olmalıdır. Resimler, kitabın konusuyla uyumlu olmalıdır (Güleç ve Gonen 1997: 44). Resimli kitaplarda ayrıca; metnin, resimlerin, kitabın biçiminin ve kullanılan resim tekniğinin uyum içinde olup olmadığına da dikkat edilmelidir (Norton 1987: 143).

III.BÖLÜM

ÇOCUKLAR İÇİN KİTAP SEÇİMİ

III.1. ÇOCUĞUN YAŞINA GÖRE KİTAP SEÇİMİ

Çocuk gelişimi belirli devrelerde olur. Bütün çocuklar, bu devrelerde aynı hızda ilerleme göstermezler. Ama bütün çocuklar bu devrelerden sırayla geçerler. Çocukların, bu farklı devreler sırasında gösterdikleri karakteristik özellikleri bilmek, çocuklar için edebiyatla ilgili faaliyetleri düzenleyecek ve uygun seçimi yapacak öğretmenlere, anne babalara, kütüphanecilere ve diğer kişilere fayda sağlar (Norton 1987: 35).

Kitap seçimi, kütüphane programlarının etkili olması için hayati bir öneme sahiptir (Segel and Friedberg 1991:3). Çocukların ilgi duydukları kitaplar, içinde buldukları yaşlara göre farklılık gösterir. Bu nedenle çocuğuna kitap alacak olan bir ebeveynin veya çocuklar için kitap seçimi yapacak kütüphanecinin veya diğer kişilerin, çocukların hangi yaşlarda nelere ilgi duyduklarını, fiziksel ve ruhsal ihtiyaçlarını dikkate almaları gerekmektedir. Yapılan literatür çalışmasında çocuklara verilecek veya tavsiye edilecek kitapları belirlerken, yaş grubu sınırlamalarında kesin bir standart olmadığı görülmüştür. Yine de elde edilen bilgilerle bir genellemeye gitmek mümkündür.

1-2 yaş dönemi için hazırlanmış kitaplarda yazı yoktur. Küçük bir olay, yalın ve gerçeğe uygun resimlerle, her sayfada tek resim ilkesi ile anlatılır. Yetişkin bu resimlerin adlarını, anlamlarını çocuğa öğretir. 2-4 yaşında, sayfalardaki resimler altında kısa açıklamalar ya da öyküyü anlatan birkaç cümle vardır. Yazılar yetişkin tarafından okunur ama, çocuk resimleri okur, anlamaya çalışır. 4-6 yaş kitapları resimli öykü, resimli bulmaca ve bilmecelemlerle donatılmış, hacim ve kavram bakımından zenginleşmiş olabilir (Alpay 1991: 76).

7-8 yaş dönemi; çocuğun okula başladığı yıllardır. Çocukta arkadaşlık duygusu gelişir. Dikkat süresi hala kısadır ve hayal gücü tanıdığı şeylerle sınırlıdır. Bu dönemde çocuklar, basit halk masallarından, gerçek veya hayal üstüne kurulmuş doğa kitaplarından, kişilik verilmiş makinelere ait hikayelerden, başka ırk ve milletten çocukları konu alan eserlerden ve basit şiirlerden hoşlanırlar (Tuncer 1991a: 200).

8-9 yaş döneminde çizgi ve resimli romanlar sevilerek okunur. Çocuk okuduğu sözcükleri anlamaya çalışırken, resim ve çizgiler olayın akılda kalmasına, hayalde canlandırılmasına yardımcı olur. Çocuk dokuz yaşına gelince çizgi romanlar dışında kısa öyküler, masallar, maceralı gezinti romanları da okumaya başlar. 10-12 yaş döneminde okuduğu yazıları hayalinde canlandırabildiği için, artık resimli kitaplardan yavaş yavaş ilgisini kesmeye başlar. Bu dönemde çocuk, ilgisini çeken ve edebi niteliği olan eserleri okumaya başlar. 12-15 yaş döneminde çocuklara, kendini, çevresini, insanı, yaşamı ve evreni tanımaya yönelik eserler okutulmalıdır. Özellikle dünya ülkelerini, kendi ülkemizi ve insanlarımızı tanıtıcı eserlere yer verilmelidir (Alpay 1991: 76-77; Aydın 1975: 115).

Okul öncesi çocuklar için seçilecek kitaplar; kısa şiirler, basit hayvan hikayeleri ve diğer halk edebiyatı ürünleri, ABC kitapları ve anaokulu çocukları için el becerileri ile ilgili kitaplardır. Çocuk kitapları, ilkokul düzeyindeki çocuklar için büyük bir ilgi alanı durumundadır. Bu dönemde çocuklar okumayı öğrendikleri için onların okumayı öğrenmesine yardımcı olacak düzeyde kitaplara yer verilmelidir. Kütüphane, ilgili yaşa uygun düzeyde okuma kitapları ve çocukların ilgisini çeken bütün konulardaki kitapları sağlamakla yükümlüdür. İlköğretimi bitirmiş çocuklar başlıca; roman, biyografi ve bilim konularına ilgi duyarlar. Bunların yanı sıra, meslek, spor, sır, macera ve aşk hikayesi konulu kitaplardan hoşlanırlar (Merritt 1970: 52-53).

III.2. ÇOCUK KÜTÜPHANELERİNDE KİTAP SEÇİMİ

Çocuk kütüphaneleri, çocukların istedikleri çeşitli türlerde kitaplara en ekonomik ve kolay şekilde ulaşabilecekleri kurumlardır. Çocuk kütüphanesi hizmeti, halk kütüphanesi hizmetinin ayrılmaz bir parçası olarak düşünülmüştür. Çocuk kütüphaneleri, bir halk kütüphanesinin içinde ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesinin yanı sıra, müstakil binalarda da hizmet vermektedir.

Çocuk kütüphaneleri, çocukların yararlanmaları amacı ile birçok fonksiyonu yerine getirir. Bu fonksiyonlardan en önemli ve başta geleni çocuklara iyi bir koleksiyon sunmaktır. Çocuklara iyi bir koleksiyon sunmak için de, bu koleksiyonun dikkatli bir seçim aşamasından geçmesi gerekir. Seçim aşamasında ise, kitap seçiminde hangi noktaların dikkate alındığı ve seçimi kimlerin yaptığı konuları önem kazanmaktadır.

Çocuklar için kütüphane hizmeti, çocuklara kütüphane materyalinin sunulması ve seçilmesidir.⁽¹⁾ Çocuklar için kütüphane hizmetleri üç temel fonksiyonu yerine getirir (IFLA 1984: 111). Bunlar:

1. Okul temelli eğitim için destekleyici materyaller sağlamak.
2. İyi bir çocuk edebiyatı yoluyla, çocukların yaratıcılığını, hayal gücünü ve duygusal gelişimini beslemek.
3. Çocuğa bilgiyi nerede bulacağını, bilgiyi ve müracaat kaynaklarını nasıl kullanacağını öğretmek. Kütüphanenin bu üç fonksiyonu çocukların kütüphaneyi tanımaları ve sevmeleri açısından çok önemlidir.

Buradan da anlaşılacağı gibi, kütüphaneye sağlanan kitap koleksiyonu, çocukların kütüphaneyi kullanmalarını doğrudan etkilemektedir.

---

(1) Children's Literature, Encyclopedia of Library and Information Science, IV (1970), 559

Çocuk kitapları koleksiyonu, dünyanın her yerinde çocuklar için kütüphane hizmetinin önemli bir bölümüdür. Çocuk kütüphanesi koleksiyonunu; okul öncesi çocuklar için kitaplar, güzel süslenmiş resimli kitapları, kolay okuma kitapları, halk ve peri masalları, her çeşit roman ve diğer bilgi içeren özel koleksiyonlar, yabancı dil koleksiyonu ve diğer popüler kaynakları sağlar.⁽¹⁾

A.L.A (1964: 21-22) çocuk kütüphanesindeki materyaller konusunda şu standartları belirlemiştir:

- Çocuk kitapları için özel bir bütçe ayrılması sağlanmalıdır.
- Kitaplar, çocukların eğlenceye ve bilgiye yönelik okuma ihtiyaçlarını karşılayan en önemli araçlardır.
- Kitap dışındaki diğer materyaller de kültürel ve eğitimsel bilgi için gereklidir.
- Bütün kütüphane kaynakları, ihtiyaç ortaya çıktığı zaman çocuklar için erişilebilir olmalıdır.

IFLA Halk Kütüphaneleri İçin Hizmet Kılavuzu (1992: 40) da bir halk kütüphanesinin içinde veya müstakil olan çocuk kütüphanelerinde bulunması gereken kitapları şu şekilde sınıflandırmıştır:

- Resimli kitaplar ve basit hikayeler
- Her yaş grubuna göre, özellikle çocukların ilgisini çekecek şekilde hazırlanmış edebi yapıtlar
- Her konuda ve çeşitli düzeylerde, çekici bir biçimde sunulan ve çocukları yeni alanlar keşfetmeye itecek gerçekçi ve tartışmalı kitaplar
- Gençler için özel hazırlanmış sözlükler, ansiklopediler ve diğer müracaat kitapları.

---

(1) Children's Literature, World Encyclopedia of Information Services, (1993), 222

Koleksiyon gelişiminde, bütün çocuk materyallerinin sürekli olarak eleştirel gözle değerlendirmesini yapmak, kaliteli ve etkili kaynaklar sağlamak için önemlidir. Kitap seçimi, çocuklar için hazırlanan programların etkili olması için çok önemli bir yere sahiptir (Segel and Friedberg 1991: 3). Ersoy'a (1998: 175) göre de anne baba, öğretmen ve özellikle kütüphaneciler, bilmedikleri, okumadıkları ve dikkatli bir seçim aşamasından geçirmedikleri kitapları çocuklara vermemelidir.

Çocuklar için seçilecek kitaplar, çocukların okumak istedikleri bütün konularda ve çeşitli düzeylerdeki çocukların ihtiyaçlarını karşılayacak nitelik ve nicelikte kitaplar olmalıdır. Popüler olan konulardaki kitap sayısı daha fazla olmalıdır. Kitap seçiminde ön yargılı olmak sakıncalıdır (Harrod 1969: 66).

Materyallerin seçimi yapılırken, çocukların okuma ihtiyaçları ve ilgileri mutlaka dikkate alınmalıdır. Seçim politikası, çocuk kütüphanesinin amaçları doğrultusunda belirlenir. Amaçlardan birisi, çocukların okuma alışkanlığını, basit, okunabilir ve çekici bol miktarda kitapla geliştirmek olmalıdır. Çekici resimli kitaplar ve kolay okunan hikaye kitapları, çocukların kitaptan zevk almasına ve akıcı şekilde okumalarına yardımcı olacaktır. Çocuk kütüphanesinin diğer bir amacı da; bilgi kaynağı olan kitapları ve diğer materyalleri çocuklara tanıtmak olmalıdır (Ray 1979: 56).

IFLA Halk Kütüphaneleri İçin Hizmet Kılavuzu'nda (1992: 38), "çocuklar için hazırlanan kitapların içeriği kadar yazı, resim ve baskısının da çocukta ilk kitap sevgisini yaratacak en yüksek kalitede olması gerektiği" belirtilmiştir. Çocuk kütüphaneleri için yapılacak kitap seçiminin kim veya kimler tarafından yapılacağı da önemli bir konudur. Harrod'a (1969: 66) göre çocuk kütüphanelerinde kitap seçimi, küçük kütüphanelerde kütüphaneci tarafından yapılırken, büyük kütüphanelerde seçimi, bu konuda özel eğitilmiş ve çocuk kütüphanesi konusunda tecrübeli kişiler yapmalıdır.

III.2.1. TÜRKİYE'DEKİ ÇOCUK KÜTÜPHANELERİNDE KİTAP SEÇİMİ

Bu bölümdeki bilgiler, Adnan Ötüken İl Halk kütüphanesi ve Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'ndeki yetkililerle yapılan görüşmeler ve ülkemizde halk ve çocuk kütüphaneleri için yayın seçimine temel teşkil eden "Yayın Seçme Yönetmeliği" ışığında hazırlanmıştır. Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nde çeşitli yetkililerle⁽¹⁾ kitap seçimi hakkında görüşmeler yapılmıştır.

Türkiye'deki halk ve çocuk kütüphaneleri için kitap seçimi, Kültür Bakanlığı tarafından yapılmaktadır. Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'ne yayınevleri tarafından gönderilen kitaplar, oluşturulan Yayın Seçme Kurulu tarafından değerlendirilmektedir. Yayın Seçme Kurulu, halk ve çocuk kütüphanelerine gidecek olan basılı materyallerin seçimini yapmaktadır. Çocuk kütüphanelerine gönderilecek kitapların seçimini yapan, ayrı bir kurul bulunmamaktadır.

Seçimi yapılan kitaplar, halk kütüphanelerinin bünyesindeki çocuk kütüphanelerine veya müstakil olan çocuk kütüphanelerine dağıtımının yapılması için Ankara'da Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi'ne gönderilmektedir. Fakat 1999 yılı itibarıyla kitapların dağıtım işinin Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi'nden alındığı ve dağıtımının nerenin yapacağı konusunun henüz kesinlik kazanmadığı öğrenilmiştir. Diğer illerdeki dağıtım da o ile ait il halk kütüphanesi tarafından yapılmaktadır. Edinilen bilgilere göre her çocuk kütüphanesine aynı kitaplar gitmektedir. Bazı kitapların kopya sayısı, İl Halk Kütüphanesi'ne bağlı bütün kütüphanelere gönderilmesi için yetersiz kaldığı zaman, öncelik, ildeki merkez kütüphanelere verilmektedir.

---

(1) Genel Müdür Yardımcıları; Semra Başol, Bekir Şenol ve Satın Alma Şube Müdürü Müfit Taş

Kitapların seçimi için oluşturulan Yayın Seçme Kurulu; Kültür Bakanı, ya da görevlendireceği Müsteşar veya yardımcısı başkanlığında, Kütüphaneler Genel Müdürü, ilgili Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve Ankara İl Halk Kütüphanesi Müdürü'nden oluşmaktadır. Kurul, üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır. Kararlar katılan üyelerin oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu sonucu belirler.⁽¹⁾

III.2.1.1. YAYIN SEÇME KURULUNUN GÖREVLERİ VE YAYIN SEÇME ÖLÇÜTLERİ

Yönetmeliğe göre, Yayın Seçme Kurulu ve Yayın İnceleme Kurulları, kütüphanelere satın alma, bağış ve değişim yoluyla sağlanacak yayınların değerlendirmesini ve seçimini, okuyucu gereksinimleri ve kütüphanelerden gelen istekler doğrultusunda yapar.⁽²⁾ Fakat Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'ne herhangi bir şekilde okuyucu istekleri gelmediği, çok nadir olarak kütüphane isteklerinin olduğu öğrenilmiştir. Seçim yapılırken, çocuk kütüphanelerindeki mevcut koleksiyonlara ve önceki yıllarda yapılan seçimlere bakılmamaktadır. Eski yıllara ait seçilen ve satın alınan çocuk kitaplarının listelerinin tutulmadığı da öğrenilmiştir.

Kütüphanelerden, Genel Müdürlüğe çok nadir de olsa kitap istekleri gelmekte ve bu kitaplar, Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nce sağlanmaya çalışılmaktadır. Alınan bilgilere göre Yayın Seçme Kurulu, kitapları görerek ve inceleyerek seçim yapmaktadır.

(1) 1998. "Kültür Bakanlığı Yayın Seçme Yönetmeliği", T.C. Resmi Gazete, 23297 (25 Mart 1998), 18

(2) 1998. "Kültür Bakanlığı Yayın Seçme Yönetmeliği", T.C. Resmi Gazete, 23297 (25 Mart 1998), 18

Yönetmeliğe göre yayınlar, çeşitli kaynaklar (yayıncı katalogları, kitap dergileri, yayınevleri, kitapevleri ve kitap fuarı) taranarak ve başvurular değerlendirilerek belirlenir. Satın alınması önerisiyle başvuruda bulunulan yayınların birer adedi ile, süreli yayınların son iki sayısı Yayın Seçme Kurulu'na değerlendirilmek üzere Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'ne gönderilir. ⁽¹⁾

Yayıncılar Birliği'nin üç ayda bir çıkardığı, yayınevlerini, bu yayınevlerinin çıkardığı yayınları ve piyasaya yeni çıkmış yayınları tanıtan bir katalogdan istedikleri veya beğendikleri bir yayını getirebilmektedirler. Bunun dışında herhangi bir kaynağa başvurulduğuna dair bir bilgi alınamamıştır.

Yayın Seçme Kurulu ve Yayın İnceleme Kurulu, kütüphanelerin satın alacağı kitapları ve diğer yayınları değerlendirirken şu kriterleri gözönünde bulundurmaktadır: ⁽²⁾

- a) Ulusumuzun bütün fertlerini, Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda bilinçlendirme ve çağdaş uygarlık düzeyine çıkarmayı amaçlamak
- b) Ulusal ve evrensel kültürün temel eserlerinin bugünkü kuşaklara tanıtılmasını sağlamak.
- c) Toplumumuzun kültürel, sosyal ve ekonomik kalkınmasına yardımcı olmak
- ç) Ulusumuzu, ulusal bilinç, ortak duygu ve düşünce etrafında toplamak, pratik bilgi ve becerilerini geliştirmek
- d) Demokrasi, laiklik, insan hakları, düşünce özgürlüğü gibi ulusal ve evrensel değerleri benimsemek, korumak, geliştirmek.
- e) Kültürel ve sanatsal değerlerimizle geleneklerimizi, ortak duygu ve düşüncelerimizi yansıtmak
- f) İçerik yönünden reklam ve ticari amaç taşımamak.
- g) Siyasi amaçlı ve propagandaya yönelik olmamak
- ğ) Kolay anlaşılır arı dille yazılmış olmak.

(1) 1998. "Kültür Bakanlığı Yayın Seçme Yönetmeliği", T.C. Resmi Gazete, 23297 (25 Mart 1998), 18

(2) 1998. "Kültür Bakanlığı Yayın Seçme Yönetmeliği", T.C. Resmi Gazete, 23297 (25 Mart 1998), 19

- h) Araştırmaya dayalı yayınlarda en yeni basım tarihine sahip olmak.
- ı) Süreli yayınlarda belirtilen zamanda ve düzenli çıkıyor olmak
- i) Okuyucular tarafından aranan ve hizmet verilecek yörenin gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte olmak .

Yönetmeliğe göre çocuk kitapları, satın alınmasına öncelik verilen yayınların arasındadır. Yönetmelikte bu konuya şöyle değinilmiştir: "Satın almalarda, konular arasında bir denge sağlanması gözönünde bulundurulur. Yakın tarihimizle ilgili araştırmaya dayalı anı, belgesel kitaplar, Cumhuriyet dönemi yazarlarının eserleri, ülkemizi tanıtıcı kültür ve sanat ağırlıklı yayınlar, danışma kaynakları ve çocuk kitapları ile okuyucu isteklerini ve gereksinimlerini karşılayacak yayınlara öncelik verilir" (1)

Türkiye'deki halk ve çocuk kütüphanelerinin kendilerine ait bütçeleri bulunmamaktadır. Birkaç kütüphane, bazı özel dernek ve kuruluşlarla işbirliği yapıp buralardan kitap temin edebilmektedir. Dolayısıyla kütüphaneler, kitap sağlanması konusunda, bağış ve değişim dışında, Kültür Bakanlığı'na bağımlıdır. Bu nedenle, Kültür Bakanlığı'nın yaptığı seçim çok fazla önem kazanmaktadır. Kültür Bakanlığı'nın Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'ne ayırdığı bütçenin yetersiz olduğu ve bunun yapılan seçimin niteliği ve niceliğini de doğrudan etkilediği yetkililerce belirtilmiştir (2)

---

(1)1998. "Kültür Bakanlığı Yayın Seçme Yönetmeliği", T.C. Resmi Gazete, 23297 (25 Mart 1998), 20

(2) Müfit Taş, Kütüphaneler Genel Müdürlüğü Satın Alma Şube Müdürü, "Kitap Seçimi" konulu görüşme, (6 Nisan 1999).

IV. BÖLÜM

BULGULAR VE DEĞERLENDİRME

Kültür Bakanlığı'nın 1994-1998 yılları arasında çocuk kütüphanelerine göndermek üzere seçtiği ve satın aldığı kitap listelerini elde etmek için önce Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'ne başvurulmuştur. Fakat Genel Müdürlük'te çocuk kitaplarına ilişkin ayrı bir liste tutulmadığı öğrenilmiştir. Bu nedenle Ankara'daki dağıtımın yapıldığı, Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi'nin demirbaş defterlerinden bu yıllara ait çocuk kitabı listeleri elde edilmiştir. Demirbaş defterlerinde bulunan, kitap adı, yazar adı, kitabın ne yolla sağlandığı ve kitabın kütüphanenin hangi bölümüne yerleştirildiği ile ilgili bilgiler listelerin oluşturulmasında yardımcı olmuştur. Kültür Bakanlığı'nın seçtiği kitaplar, Türkiye'deki bütün çocuk kütüphanelerine ve halk kütüphanelerinin çocuk bölümlerine gönderilmektedir. Fakat, kopya sayısı az olan kitaplar her kütüphaneye gönderilememektedir. Türlerle göre dağılım yapmak için, 1994'den önceki yılların çocuk kitabı listelerine de ulaşılma istenmiştir. Fakat, bu yıldan önceki yıllara ait demirbaş defterlerinde, kitabın hangi bölüme yerleştirildiğine dair bilgi bulunmadığı için bu yıldan geriye gidilememiştir.

Kültür Bakanlığı'nın 1994-1998 yılları arasında satın aldığı ve çocuk kütüphanelerine gönderdiği kitapların türlere göre dağılımı yapıldıktan sonra, araştırmaya başlandığı yıl olması ve bu yıla ait kitapların erişilebilirliğinin daha kuvvetli olması nedeniyle, 1997 yılındaki kitapların fiziksel ve içerik özellikleri incelenerek bir değerlendirme yapılmıştır. Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi'ndeki demirbaş defterinden elde edilen bilgiye göre Kültür Bakanlığı, 1997 yılında çocuk kütüphanelerine satın alma yoluyla 259 tane kitap göndermiştir. Kültür Bakanlığı, halk ve çocuk kütüphanelerine yıl içinde, belirli aralıklarla birkaç defa kitap göndermektedir. Demirbaş defterinden elde edilen listede, bazı kitapların iki veya üç defa gönderildiği görülmüştür. Yukarıda verilen sayı, tekrar gönderilen kitaplar

çıkarılarak elde edilmiştir. Bir sene içinde birkaç defa gönderilen kitapların bazıları şunlardır: Gümüş Kemer (2 tane), Uçurtmam Kuşlardan Güzel (2 tane), Gökte Ay Portakaldır (2 tane), Leylek Karda Kaldı (2 tane), Kirpiler Şapka Giymez (2 tane), Bizim Sokağın Çocukları (2 tane), Diyet (3 tane), Başını Vermeyen Şehit (2 tane). Çift kopyalar çıkarıldıktan sonra geriye kalan 259 tane kitaptan 211 tanesi tek tek incelenmiştir. Çeşitli nedenlerden dolayı 48 kitaba ulaşamamıştır.

Edebi bir çalışmayı değerlendirirken kullanılan geleneksel, standart ölçütler vardır. Bunlar: konu, karakterlerin tanımlanması, görüş açısı, biçim ve temadır. Bu ölçütlere dilin kullanımını ve orjinalliğini de ekleyebiliriz. Farklı kitap türleri için, bu ölçütlerin biri veya birkaçı diğerlerine göre daha az yada daha çok önemli olabilir. Bu klasik ölçütler, her zaman geçerliliğini korurlar (Mingle1984: 423). Bu çalışmadaki kitap değerlendirmeleri de, yukarıda sayılan temel ölçütler ve bir önceki bölümde türlere göre belirtilen ayrıntılı ölçütler gözönünde bulundurularak yapılmaya çalışılmıştır.

1997 yılında çocuk kütüphanelerine satın alma yoluyla sağlanan kitaplar incelenip değerlendirilirken şu özellikler dikkate alınmıştır. Türü, Yayın evi, kağıt cinsi ve gramajı, punto büyüklüğü, cilt özellikleri (kapakta kullanılan malzeme ve ciltleme tekniği), kitabın kısa konusu veya teması, resimleme özellikleri (renk ögesi ve resim metin uyumu), hitap ettiği yaş grubu, dil ve anlatım (dil sadeliği, çocuklar için anlaşılır olup olmadığı) ve satır arası genişlik (dilin sadeliği, satır arası boşluk). 211 tane çocuk kitabı tek tek belirtilen ölçütlere göre incelenmiştir. Elde edilen bulgular, tablolar halinde bu bölümde sunulmuştur.

IV.1. TÜR: Son beş yıl içinde (1994-1998) Kültür Bakanlığı tarafından seçilip, çocuk kütüphanelerine gönderilen kitapların türlere göre dağılımları yapılmıştır. Bu dağılımın yapılmasında Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi'ndeki demirbaş defterlerinden yararlanılmıştır. Kitapların türleri belirlenirken; kitap isimleri, yazar isimleri, seri isimleri gibi bilgilerden yararlanılmıştır. Kitabın türünün belirlenmesinde, bu bilgiler yeterli olmadığı zaman, kitabın kendisine ulaşmaya

çalışılmıştır. Fakat kitapların bir kısmının kullanılamaz hale geldiği için kayıtlardan düşüldüğü görülmüştür. Bu durumda türü belirlenemeyen kitaplar, “diğer” başlığı altında gruplandırılmıştır.

Resimli kitaplar ve çizgi romanlar da, bir çocuk kitabı türü olmalarına rağmen, 1997 yılı dışındaki kitaplar tek tek incelenmediği için eldeki bilgiler, bu yıllar için resimli kitap ve çizgi roman ayrımı yapmaya yeterli olmamıştır. Bu nedenle resimli kitap ve çizgi roman diğer türlerin içinde değerlendirilmiştir. Bu ayırım sadece 1997 yılı için metin içinde daha sonra yapılacaktır.

1994 yılında Kültür Bakanlığı tarafından çocuk kütüphanelerine 100 tane kitap gönderilmiştir. Bu kitapların türlere göre dağılımı şöyledir: % 52’si müracaat, % 19’u hikaye kitapları, % 8’i roman, % 7’si masal, % 3’ü biyografi, % 2’si fıkra, % 1’i şiir ve % 8’si türü belirlenemeyen kitaplardır (Bkz. Tablo 1).

1995 yılında gönderilen kitap sayısı, 281’dir. Türlerine göre dağılımı şöyledir: % 33.8’i roman, % 25.6’sı hikaye, % 15.6’sı masal, % 7.82’si müracaat, % 2.49’u biyografi, % 1.77’si fen, % 1.42’si oyun, % 1.06’sı fıkra, % 0.71’i fabl, % 0.71’i şiir, % 0.35’i bilmece, % 0.35’i tiyatro oyunu, % 0.35’i boyama kitapları ve % 7.82’si türü belirlenemeyen kitaplardan oluşmaktadır (Bkz. Tablo 2).

1996 yılında çocuk kütüphanelerine toplam 140 tane kitap gönderilmiştir. Türlerine göre dağılımı şöyledir: % 45’i masal, % 31.4’ü roman, % 16.4’ü hikaye, % 0.71’i müracaat, % 0.71’i fabl ve % 5.71’i de türü belirlenemeyen kitaplardan oluşmaktadır (Bkz. Tablo 3).

1997 yılında gönderilen kitap sayısı 259’dur. Türlerine göre dağılım şu şekildedir: % 42’si hikaye, % 28.9’u roman, % 11.1’i müracaat, % 3.86’sı şiir, % 3.08’i çizgi roman, % 3.08’i masal, % 1.54’ü biyografi, % 1.54’ü fen, % 1.15’i tiyatro oyunu, % 1.15’i fabl ve % 5.40’ı türü belirlenemeyen kitaplardan

oluşmaktadır (Bkz. Tablo 4). Diğer yıllara ait tür dağılımını gösteren tablolarda, resimli kitap ve çizgi roman oranı gösterilemediği için karşılaştırmayı kolaylaştırmak amacıyla 1997 yılının tür dağılım tablosunda da, bu oranlar gösterilmemiştir. Resimli kitaplar, masal ve hikaye türlerinin içinde ele alınmıştır. Tabloda yer verilmeyen resimli kitapların oranı % 14.6'dır. Çizgi romanlar ise roman türünün içinde ele alınmıştır. 1997 yılına ait tür dağılımı, incelenen 211 tane kitaba göre değil, Bakanlığın gönderdiği kitapların tamamı olan 259 tane kitap dikkate alınarak yapılmıştır. Erişilemediği halde kitapların bir kısmının türünü belirlemek, mümkün olmuştur.

1998 yılında ise, toplam 209 tane kitap gönderilmiştir. Türlerle göre dağılımı şöyledir: % 33'ü müracaat, %15.3'ü masal, % 14.8'i hikaye, % 14.3'ü roman, % 5.26'sı şiir, % 2.87'si biyografi, % 2.87'si fen, % 1.43'ü tiyatro oyunu, % 0.95'i tekerleme ve % 9.09'u türü belirlenemeyen kitaplardır (Bkz. Tablo 5).

Son beş yılı kapsayan tür dağılımına bakıldığı zaman, dağılımlarda farklılıklar olduğu görülmektedir. 1994 yılında müracaat kitaplarına ağırlık verilmiş, diğer türler az sayıda gönderilmiştir. 1995 yılına bakıldığında, roman ve hikaye türlerinin sayıca fazla olduğu, az da olsa bilmece, boyama ve oyun kitaplarının da gönderildiği görülmektedir. 1996 yılında, en fazla masal ve roman kitapları gönderilmiştir. Bu yıla ait tür çeşitliliğine bakıldığında masal, hikaye, müracaat ve fabl türleri dışında kitap bulunmadığı görülmektedir. Müracaat ve fabl kitapları ise sadece birer kitapla varlıklarını göstermektedirler.

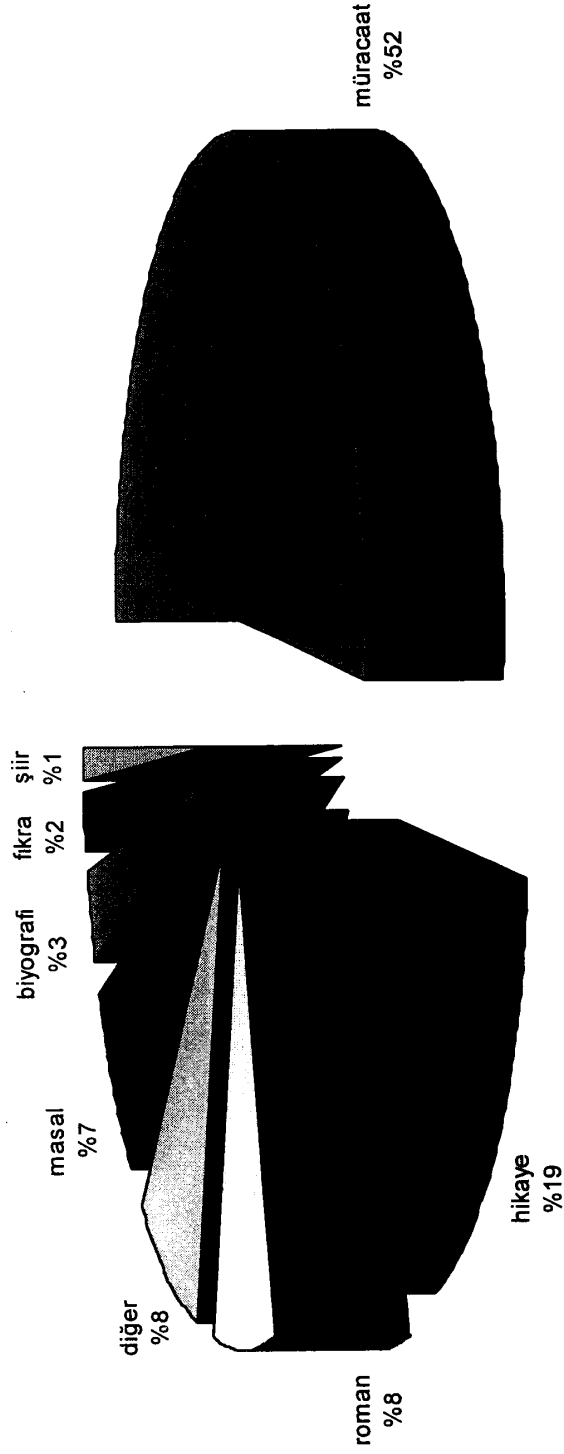
1997 yılına gelindiği zaman, yine hikaye ve roman türü kitapların ağırlıkta olduğu dikkat çekmektedir. Roman ve hikaye türü kitaplara ağırlık verilirken, özellikle okul öncesi çocuklar için çok önemli bir yere sahip olan masal kitaplarının, biyografi ve fen kitaplarının oranının düşük olduğu görülmektedir. Tür olarak okul öncesi çocuklara hitap eden, boyama kitapları, bilmece kitapları ve içinde metin olmayan resimli kitaplar (ABC Kitapları) bulunmamaktadır. Bunun yerine, resimle

metnin aynı oranda olduğu resimli kitaplara rastlanmaktadır. 1998 yılında ise 1994 yılında olduğu gibi, müracaat kitaplarının sayıca fazla olduğu görülmektedir. Müracaat kitaplarını, en fazla gönderilen türler arasında yer alan, hikaye, masal ve roman kitapları takip etmektedir.

Yıllar arasında bir karşılaştırma yapmak gerekirse, 1994 ve 1998 yıllarında müracaat, 1995 ve 1997 yıllarında hikaye ve roman, 1996 yılında ise masal ve roman türü kitapların ağırlıklı olarak gönderildiği görülmektedir. 1994 ve 1998 yılları hariç, hikaye, roman ve masal en fazla gönderilen kitap türleridir. Ağırlıklı olarak, müracaat kitaplarının birinci sırayı aldığı yıllarda, ikinci sırayı roman ve hikaye kitapları almaktadır. Diğer bir deyişle hikaye ve roman kitapları, en çok gönderilen kitap türleridir. Diğer kitap türlerine gelince; biyografiler, fen kitapları, şiir kitapları, boyama kitapları, fabllar, tiyatro oyunları, bilmece kitapları gibi türlerin ihmal edildiği, bazı yıllar hiç satın alınmadığı, bazı seneler ise birkaç örnekle temsil edildiği görülmektedir.

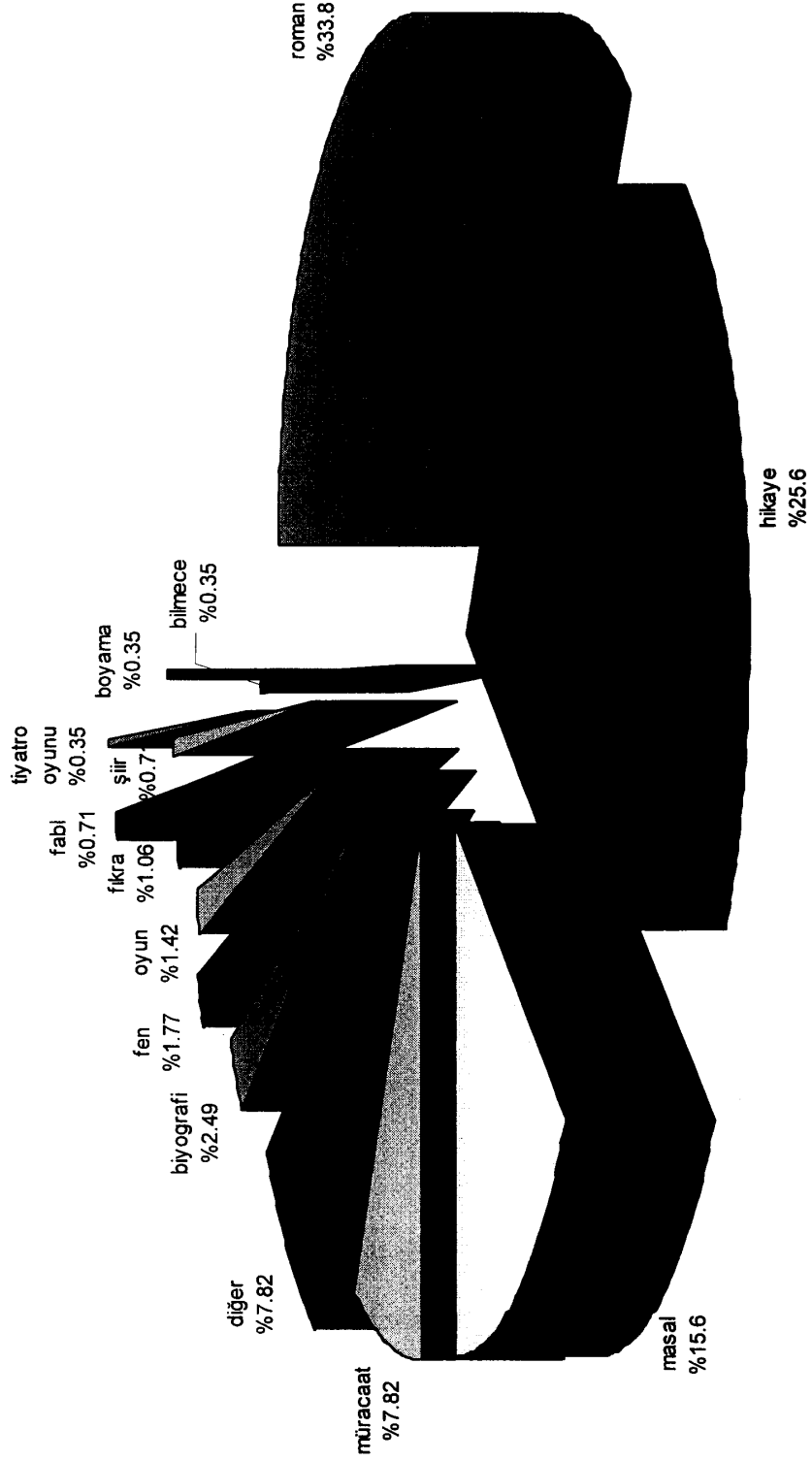
Bakanlığın bazı türlerde az sayıda kitap göndermesinin nedeni, Türkiye’de bu tür kitapların az sayıda basılmasına bağlanabilir. Nitekim Tuncer’in (1998: 6) araştırması, Türkiye’de yayınlanan çocuk kitaplarının, tür dağılımı açısından büyük farklılıklar gösterdiğini ortaya çıkarmaktadır. Yine aynı araştırma, ülkemizde, satın alımı Bakanlıkça ihmal edilen türlerde kitap yayınlandığını da ortaya çıkarmaktadır. Bakanlık tarafından satın alınan ve çocuk kütüphanelerine gönderilen kitapların türlere göre dağılımında yıllar arasında farklılıklar olması normaldir. Fakat çocuk kütüphanelerine kitap seçimi konusunda dikkati çeken aksaklıkların en önemlileri; bazı türlerin sürekli ihmal ediliyor olması, önceki yıllarda satın alınan kaynaklara ait listelerin ve mevcut koleksiyonun gözönüne alınmıyor olmasıdır. Mevcut koleksiyonlar, dolayısıyla ihtiyaçlar ve önceki yıllara ait satın alma listeleri dikkate alınmaksızın yapılan seçim işleminde, neden bir türün ağırlık kazandığını açıklamak güçleşmektedir.

Tablo 1. 1994 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının türlerine göre dağılımı

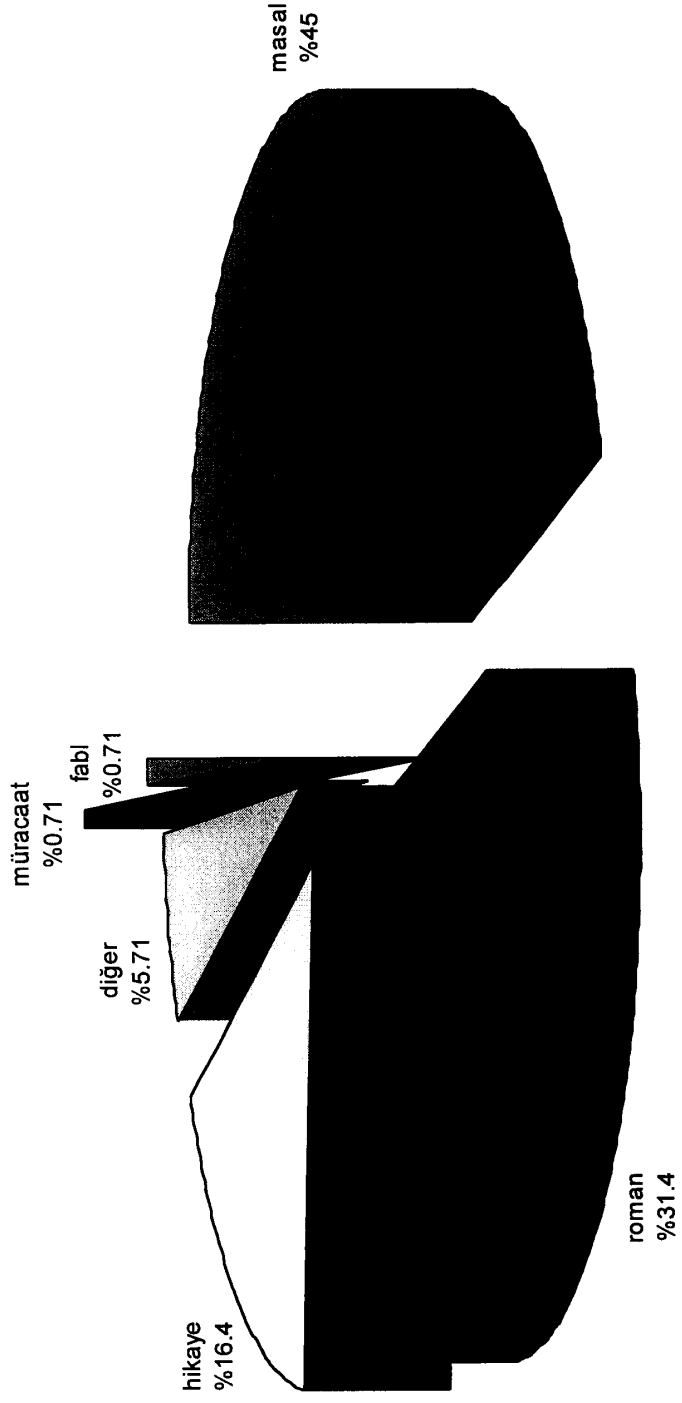

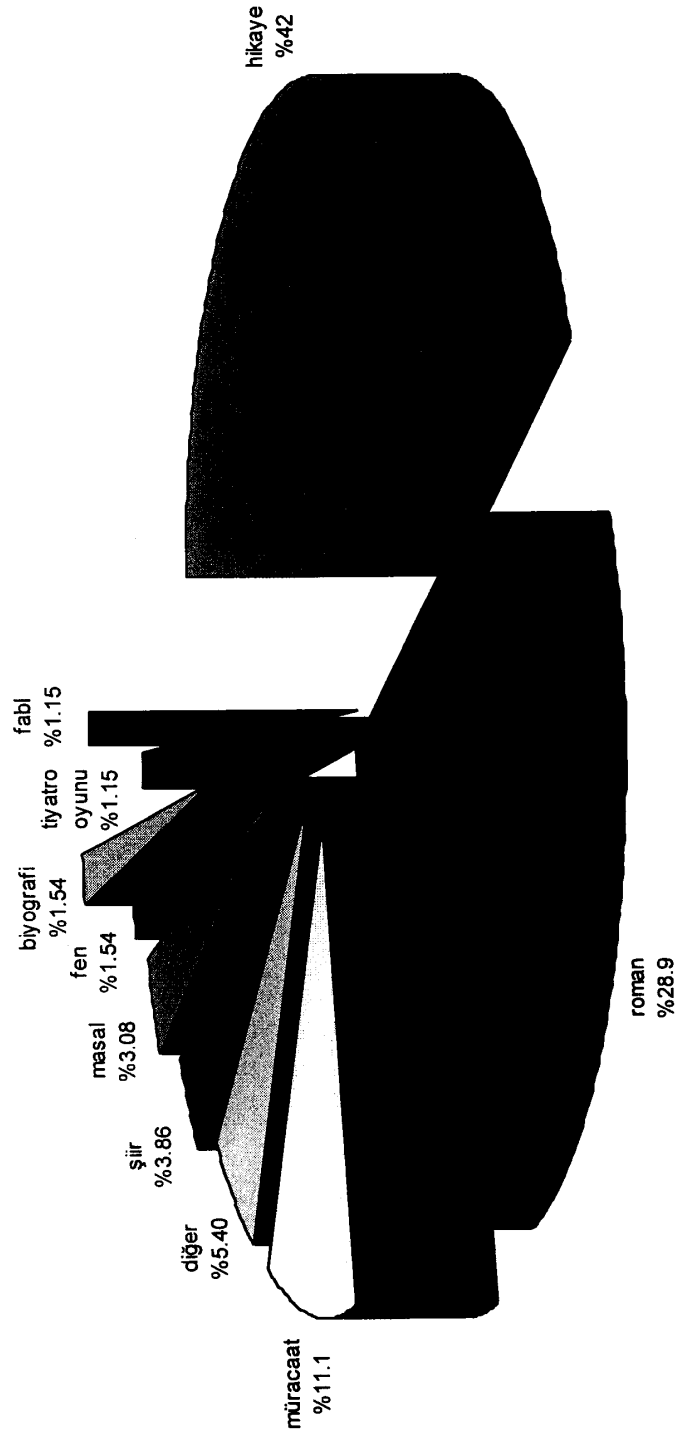
Tablo 2. 1995 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının türlerine göre dağılımı

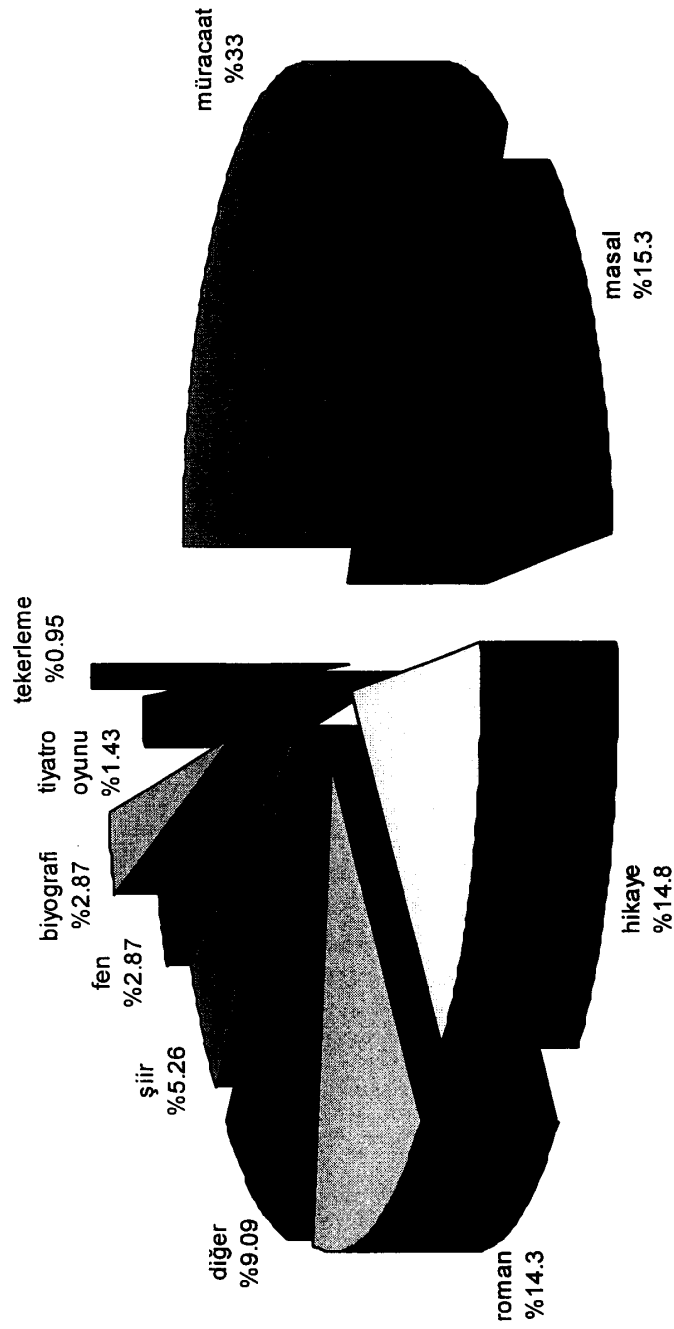
Tablo 3. 1996 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının türlere göre dağılımı

Tablo 4. 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının türlerine göre dağılımı

Tablo 5. 1998 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının türlerine göre dağılımı

1994-1998 yılları arasında Kültür Bakanlığı tarafından çocuk kütüphanelerine gönderilen kitaplar, sayısal olarak değerlendirildiğinde ise büyük farklılıklar görülmektedir. 1994 yılında kitap sayısı (100 kitap), 1995'te neredeyse üç katına ulaşmış (281), 1996'da yarı yarıya bir düşüş göstermiştir (140). 1997 yılında yaşanan artış (258), 1998'de az bir fireyle korunmuştur (209).

Son beş yıl içinde (1994-1998) Kültür Bakanlığı tarafından satın alınıp, çocuk kütüphanelerine gönderilen kitapların türlere göre dağılımı incelendikten sonra, 1997 yılında sağlanan kitapların, önce yaşa göre tür dağılımı yapılacak, daha sonra fiziksel ve içerik özellikleri açısından değerlendirilmesine geçilecektir.

	3-7	8-12	13-16	toplam
masal	4	5	-	9
fabl	1	1	-	2
hikaye	46	38	-	84
roman	-	55	14	69
müracaat	1	1	16	18
şiiir	-	4	2	6
Fen kitabı	-	-	4	4
biyografi	-	-	5	5
Çizgi roman	-	6	-	6
Tiyatro oyunu	-	1	-	1
toplam	52	111	41	204

Tablo 6. 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitabı türlerinin yaş gruplarına göre dağılımı

Tabloda da görüldüğü üzere 3-7 ve 8-12 yaş grubuna, ağırlıklı olarak hikaye kitapları gönderilmiştir. Bunun yanı sıra bu yaş gruplarına hitap eden müracaat, şiir, fen ve biyografi kitaplarının çok az sayıda veya hiç bulunmadığı belirlenmiştir. Tiyatro oyunu kitabı ise, sadece bir tane ve 8-12 yaş grubu çocuklarına hitap etmektedir. Gönderilen roman türü kitaplar en fazla 8-12 yaş grubu çocuklara hitap ederken, hikaye türü kitapların da en fazla 3-7 yaş grubuna hitap ettiği görülmektedir. 13-16 yaş grubuna hitap eden kitapların ise müracaat ve roman türü kitaplarda yoğunlaştığı görülmektedir. Tablodaki toplam sayınının 204 olmasının nedeni, kitapların altı tanesinin çocuklara hitap etmemesi ve bir tanesinin de tabloda belirtilen hiç bir türe yerleştirilememiş olmasıdır.

IV.2.YAYINEVİ: Kültür Bakanlığı 1997 yılında çocuk kütüphanelerine gönderilmek üzere çeşitli yayınevlerinden kitap sağlamıştır. Araştırmamız kapsamında incelenen 211 kitaptan 8 tanesinde Yayın evi bilgisi bulunamamıştır. Kitapların ait oldukları yayınevlerinin sayısal verileri ve yüzdeye göre dağılımları şu şekildedir:

Damla Yayınevi: % 36.5 (73 tane), Uysal Kitabevi: % 11.5 (23 tane), Yeni Asya Neşriyat: % 8 (14 tane), Çocuk Vakfı Yayınevi: % 4.5 (9 tane), Tuğra Neşriyat: % 4 (8 tane), Altınoğlu Yayınevi: % 4 (8 tane), Günce Yayıncılık: % 3 (6 tane), Yuva Yayınları: %2.5 (5 tane), Akademi Kitabevi: % 2 (4 tane), Türkiye Diyanet Vakfı: % 2 (4 tane), Beyan Yayınevi: % 2 (4 tane), Enes Kitap Sarayı: % 1.5 (3 tane), Pınar Yayınevi: % 1.5 (3 tane), Atlas ve Nehir İletişim: % 1.5 (3 tane), Esra Yayınevi: % 1 (2 tane), Tema Vakfı Yayınevi: % 1 (2 tane), Boğaziçi Yayınevi: % 1 (2 tane), Türk Edebiyat Vakfı: % 1 (2 tane), Sanat Vakfı Yayınevi: % 1 (2 tane), Ocak Yayınevi: % 1 (2 tane), İnkılap ve Aka Basımevi: % 1 (2 tane), Vefa Yayınevi: % 0.5 (1 tane), Erdem Yayınevi: % 0.5 (1 tane), İşaret Yayınevi: % 0.5 (1 tane), Özkan Matbaacılık: % 0.5 (1 tane), Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınevi: % 0.5 (1 tane), Çocuk Kitapları Yayınevi: % 0.5 (1 tane), Gonca Yayınevi: % 0.5 (1 tane), Prospero Yayınları: % 0.5 (1 tane), Dolunay Yayınevi: % 0.5 (1 tane), Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları: % 0.5 (1 tane), Uçanbalık Yayınevi: % 0.5 (1 tane)

Nesil Matbaacılık: % 0.5 (1 tane), Denge Yayınevi: :% 0.5 (1 tane), İnkılap Kitabevi: % 0.5 (1 tane), Sim Matbaacılık: % 0.5 (1 tane), Esin Yayınevi: % 0.5 (1 tane), Nurdan Yayınevi: % 0.5 (1 tane).

Yukarıda görüldüğü gibi, kitapların % 36.5'i "Damla Yayınevi" tarafından yayınlanmıştır. Damla Yayınevi'ni, % 11.5'lik oranla Uysal Kitabevi ve % 8 ile ve Yeni Asya Neşriyat izlemektedir. Diğer yayınevleri ise birkaç kitapla varlıklarını göstermişlerdir. Söz konusu yayınevleri arasında Mavi Bulut, Ya-Pa ve Kök Yayıncılık gibi çocuk yayınları alanında güvenilir ve kendini kanıtlamış yayınevlerinin adına rastlanmaması ve en çok kitap alınan yayınevlerinin bir kısmının (Damla Yayınevi ve Yeni Asya Neşriyat gibi) dini yayınlar alanında kitap basan yayınevleri olması çarpıcıdır.

Çocuk Yayınları üreten, Kültür Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı yayınları, satın alma kapsamında sağlanmadığı için araştırmaya temel teşkil eden yayınevleri listesinde söz konusu iki bakanlığın adı geçmemektedir.

IV.3. KAĞIT: Kağıdın cinsi ve gramajı açısından yapılan değerlendirmenin sonuçları şu şekildedir:

İncelenen kitapların % 49.2'si (104 tane) birinci hamur, % 47.8'i (101 tane) ikinci hamur, % 2.36'sı (5 tane) kuşe kağıdı ve % 0.47'si (1 tane) saman kağıdı şeklindedir.

Kağıt cinsi	Birinci hamur	İkinci hamur	Kuşe kağıdı	Saman kağıdı	toplam
adet	104	101	5	1	211
Yüzde (%)	% 49.2	% 47.8	% 2.36	% 0.47	% 100

Tablo 7: 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarında kullanılan kağıt cinsleri.

Çocuk kitaplarında birinci hamur kağıdın kullanılması gerektiği bilinmektedir. Elde edilen verilere göre, Kültür Bakanlığı'nın gönderdiği kitaplarda, genellikle birinci hamur kağıtla ikinci hamur kağıdın kullanıldığı görülmüştür. Bunların yanı sıra çocuk kitaplarında kullanılması doğru olmayan kuşe ve saman kağıdının da kullanıldığı örneklere rastlandıysa da bunlar sayıca çok azdır. Çocuk kitaplarında kullanılan kağıtların gramaj açısından yeterliliğinin ancak hitap ettiği yaş grubu dikkate alındığında anlamlı olacağı düşünülmüştür. Bu noktadan hareketle örneğin, 3-7 yaş grubuna hitap eden resimli kitaplarda, masal ve hikaye kitaplarında kullanılan kağıt, birinci hamur olmasına rağmen gramajı fazla olmadığı için yetersiz kabul edilirken, 13-16 yaş grubuna hitap eden bir kitapta kullanılan ikinci hamur kağıt, gramaj olarak yeterli kabul edilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda şu tablo ortaya çıkmıştır:

Gramaj durumu	Gramajı yeterli	Gramajı yetersiz	toplam
adet	65	146	211
Yüzde (%)	% 30.8	% 69.1	% 100

Tablo 8: 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarında kullanılan kağıtların hitap ettiği yaşa göre gramaj durumu.

Görüldüğü gibi kitapların % 30.8'inde kullanılan kağıdın gramajı, hitap ettiği yaş için uygun görülmüştür. Diğer taraftan, kitapların % 69.1'inde hitap ettiği yaşa uygun olmayan kalınlıkta kağıt kullanıldığı belirlenmiştir. Gramaj açısından yetersizlik daha çok, 3-7 yaş grubuna hitap eden resimli kitaplarda, masal ve hikaye kitaplarında görülmektedir. Okul öncesi çocuklara hitap eden kitapların kağıtlarının gramaj açısından kalın olması, kitabın dayanıklılığı ve uzun süre kullanılabilmesi için gerekli bir özelliktir.

IV. 4. PUNTO: Araştırma kapsamındaki çocuk kitaplarının punto büyüklükleri belirlenirken; 8-10 punto arası küçük, 11-13 punto arası orta, 14 ve daha büyük puntolar ise büyük olarak değerlendirilmiştir. Bu değerlere göre

incelenen kitapların % 64.4'ünde (136 tane) küçük punto, % 27.48'ünde (58 tane) orta punto, % 8.056'inde (17 tane) büyük puntoludur. Kitapların büyük bir çoğunluğunda küçük punto kullanıldığı saptanmıştır.

Punto büyüklüğü	Küçük (8-10)	Orta (11-13)	Büyük (14-)	toplam
Adet	136	58	17	211
Yüzde (%)	% 64.4	% 27.5	% 8.05	% 100

Tablo 9: 1997 yılı Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının punto büyüklüğü.

Punto büyüklükleri de kitabın hitap ettiği yaş grubuna göre bir anlam taşıdığından, punto büyüklüklerinin hitap ettiği yaşa uygun olup olmadığını belirlemek için ayrı bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirmede küçük punto (8-10) 10 yaşa kadar uygun görülmezken, 10 yaşın üstü için uygun olduğu kabul edilmiştir. Orta punto (11-13) ise sekiz yaş ve üstü için uygun görülürken, yedi yaş ve altındaki çocuklar için yetersiz olarak değerlendirilmiştir.

Punto büyüklüğü	Yaşa uygun	Yaşa uygun değil	Toplam
Adet	175	36	211
Yüzde (%)	% 82.9	% 17.0	% 100

Tablo 10: 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarında kullanılan punto büyüklüklerinin yaşa göre uygunluğu.

Tablo sekize bakıldığı zaman, kitapların büyük bir çoğunluğunda (% 64.4) küçük puntunun hakim olduğu görülmektedir. Küçük puntunun genellikle, roman ve müracaat kitaplarında, orta puntunun, hikaye kitaplarında, bazı masal ve romanlarda, büyük puntunun ise çoğunlukla 3-7 yaş grubuna hitap eden resimli kitaplarda kullanıldığı tespit edilmiştir. Tablo dokuza bakıldığı zaman, incelenen çocuk kitaplarının % 82.9'unda hitap ettiği yaşa uygun büyüklükte punto kullanıldığı, %

17'sinde ise punto büyüklüğünün, kitabın hitap ettiği yaş grubuna uygun olmadığı görülmektedir. Masal ve hikaye kitaplarında küçük punto kullanılan örneklerle rastlandığı gibi, okul öncesi çocuklar için hazırlanan resimli kitaplarda, küçük ve orta boy punto kullanılan örneklerle de rastlanmıştır.

IV. 5. BOYUT: Yapılan çalışmalar sonucu elde edilen bilgilere göre; okul öncesi çocuklar için hazırlanan masal, hikaye ve özellikle resimli kitapların normalden büyük yada küçük olması, bu sınırlamanın dışındaki çocuk kitaplarının ise orta boy olmasının gerektiği bilinmektedir.

İncelenen kitapların % 66.8'i (141 tane) orta, % 17.0'ı (36 tane) büyük, % 16.1'i (34 tane) küçük boy olarak tespit edilmiştir. Görüldüğü üzere orta boyutlu kitaplar, çoğunluğu oluşturmaktadır.

Kitap boyutu	Küçük boy (12-15cm)	Orta boy (16-22cm)	Büyük boy (22cm-)	toplam
Adet	34	141	36	211
Yüzde (%)	% 16.1	% 66.8	% 17.0	% 100

Tablo 11: 1997 yılı Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının boyutu.

Büyük ve küçük boyutlu kitapları tür olarak incelediğimizde genellikle, resimli kitapların, masal ve hikaye kitaplarının ve müracaat kitaplarının bu gruba girdiğini söyleyebiliriz. Büyük boyut, müracaat kitapları dışında Nasrettin Hoca hikayelerinde; küçük boyut kitap, müracaat ve masal kitaplarında; orta boyut kitaplar ise özellikle roman türü kitaplarda görülmektedir. Sonuçta, boyut açısından belirlenen standartlara uygunsuzluk yoktur diyebiliriz.

IV. 6. RESİMLEME: Kültür Bakanlığı'nın 1997 yılında çocuk kütüphaneleri için seçtiği kitaplar incelendiğinde, metin içermeyen veya çok az metin içeren, okul öncesi 0-3 yaş grubuna hitap eden çocuklara hitap eden ABC kitaplarının

bulunmadığı görülmektedir. Bunların yerine, metinle resmin aynı oranda olduğu hikaye ve masal kitapları, metnin birkaç resimle desteklendiği veya metnin ağır bastığı roman, müracaat ve diğer türde kitapların gönderildiği belirlenmiştir. Araştırma kapsamındaki çocuk kitaplarının % 79.1'inde (167 tane) resim ögesi varken, % 20.8'inde (44 tane) resim ögesinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır.

Resim oranı	resimli	resimsiz	toplam
Adet	167	44	211
Yüzde (%)	% 79.1	% 20.8	% 100

Tablo 12: 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarındaki resim oranı.

Çocuk kitaplarındaki resim ögesi, özellikle okul öncesi ve ilköğretim dönemindeki çocuklar için çok önemlidir. Araştırma kapsamında incelenen kitaplarda resim, genellikle masal ve hikaye kitaplarında bulunmaktadır. Bu da istenen ve olması gereken bir durumdur. İçinde resim bulunmayan kitaplar ise, roman, müracaat ve biyografi kitaplarıdır. Söz konusu romanların ve biyografilerin hitap ettiği yaş grupları açısından (10 yaş ve üstü), resimsiz olması olumsuz bir özellik olarak değerlendirilmemiştir. Fakat fen kitaplarında, resimler olayları açıklamak için çok yetersiz kalmaktadır.

Resimler; renkli, renksiz ve metinle uyumlu olup olmadığı dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Buna göre, resim olan kitapların % 50.7'sinin (107 tane) renksiz, % 28.4'ünün (60 tane) renkli (Bkz. tablo 12) olduğu saptanmıştır. Kitapların % 67.7'sinde (143 tane) resimler metinle uyumlu, % 11.3'ünde (24 tane) metinle uyumlu değildir (Bkz. tablo 13). Kitaplardaki resimlerin büyük bir bölümünün metinle uyumlu fakat renksiz olduğu görülmektedir. Bazı müracaat kitaplarında ve hikayelerde (toplam yedi kitapta) resim ögesi olarak fotoğraflar kullanılmıştır. Resim ile metin uyumundan kastedilen şey, ilgili resim ile metnin aynı sayfada olması,

resmin metinde anlatılan unsurları içerirken, metinde olmayan unsurları içermemesidir.

Renk oranı	renksiz	renkli	toplam
Adet	107	60	167
Yüzde (%)	% 64.07	% 35.92	% 100

Tablo 13: 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarındaki renk unsuru.

Görüldüğü gibi, kitaplarda kullanılan resimlerin çoğunluğu renksizdir. Resimlerin renksiz olması belli bir yaş grubu için fazla önem taşımayabilir. Fakat yine okul öncesi ve ilkokul dönemindeki çocuklara hitap eden kitapların renkli olması, onları kitaba çeken en önemli unsurlardan birisidir. İncelenen kitaplara bakıldığında, 3-7 yaş grubuna hitap eden bazı masal ve hikaye kitaplarında, resimlerin renksiz olduğu görülmektedir. Bu, olmaması gereken bir durumdur. Fen kitapları ve romanların hepsinde, müracaat kitaplarının da çoğunluğunda resimler renksizdir. Bu türler arasında, özellikle fen kitaplarının renksiz olması istenmeyen bir durumdur. Renkli olan kitapların ise genellikle resimli kitaplardan, masal ve hikaye kitaplarından oluştuğu gözlenmiştir. Metin-resim uyumuna gelindiği zaman, kitapların çoğunda resimlerin metinle uyumlu olduğu görülmüştür. Fakat, bazı hikaye ve masal kitaplarında resim, metni anlatmak için çok yetersiz kalmıştır.

Resim-Metin uyumu	Metinle uyumlu	Metinle uyumsuz	Toplam
Adet	143	24	167
Yüzde (%)	% 85.62	% 14.37	% 100

Tablo 14: 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarındaki resim-metin uyumu.

Araştırma kapsamında incelenen kitaplarda resimleme ögesi açısından dikkat çeken diğer özellikler de şunlardır: Birkaç tane hikaye kitabında, resimler çok karanlık ve iç karartıcıdır. Ayrıca beş tane kitapta, baskı temiz olmadığı için resimler belli belirsiz ve gölgeli çıkmıştır. Çizgi romanlarda kullanılan resimler ise çok küçüktür. Bu özellikler, çocukları kitaptan soğutur, dikkati dağıtır ve anlamayı güçleştirir. Bu nedenlerden dolayı olmaması tercih edilir.

IV. 7. CİLT: Kültür Bakanlığı'nın 1997 yılında çocuk kütüphaneleri için seçip gönderdiği çocuk kitaplarının cilt özellikleri; kapakta kullanılan malzeme ve ciltleme tekniği göz önüne alınarak değerlendirilmiştir. Kitapların % 91.9'unda (194 tane) ince karton, % 3.79'unda (8 tane) kuşe kağıdı, % 3.31'inde (7 tane) karton, % 0.94'ünde (2 tane) mukavva kapak kullanılmıştır (Bkz. tablo 14). Bu sayılardan da anlaşıldığı gibi, kitap kapaklarının büyük bir çoğunluğunda dayanıklı olmayan ve yıpranmaya elverişli ince karton kullanılmıştır. Kullanılması gereken karton ve mukavvanın ise birkaç kitapta olduğu görülmektedir.

Kapak malzemesi	İnce karton	Kuşe kağıdı	karton	mukavva	Toplam
Adet	194	8	7	2	211
Yüzde (%)	% 91.9	% 3.79	% 3.31	% 0.94	% 100

Tablo 15: 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarında kullanılan kapak malzemesi.

Kitapların ciltlenme şekline gelirsek, incelemeye alınan kitapların % 60.2'si (127 tane) yapıştırma, % 38.8'i (82 tane) zımba, % 0.94'ü (2 tane) dikiş tekniği ile ciltlenmiştir (Bkz. tablo 15). Bu sonuçlara göre, kitapların % 99'u sağlam olmayan, kitapların çabuk dağılmasına neden olan ve çocukların kullanımına uygun olmayan ciltleme teknikleri olan yapıştırma ve zımba ile ciltlenmiştir. Dikiş tekniğinin ise sadece iki kitapta bulunması dikkat çekicidir. Oysa dikiş tekniği, kitapların dayanıklı olması ve kullanırken dağılmaması için ideal bir ciltleme yöntemidir. Çocuk kitaplarının ciltlenmesinde bu teknik özellikle tercih edilmelidir.

Ciltleme tekniği	yapıştırma	zımba	dikiş	toplam
Adet	127	82	2	211
Yüzde (%)	% 60.2	% 38.8	% 0.94	% 100

Tablo 16: 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarında kullanılan ciltleme teknikleri.

Araştırma kapsamındaki 1994 ve 1995 yıllarına ait kitapların tür dağılımı yapılırken, türüne karar verilemeyen kitaplara rafta ulaşılacak istenmiş fakat, kitaplar yıprandığı ve kullanılamaz hale geldiği için çoğunun kayıtlardan düşüldüğü öğrenilmiştir. 1997 yılında sağlanan kitaplara bakıldığında zaman da şimdiden yıpranma izleri görülmektedir. Bu bulgular cilt malzemesi ve ciltleme tekniğinin önemini ortaya çıkarttığı gibi, mevcut durumun yetersizliğini de ortaya koymaktadır.

IV. 8. YAŞ GRUBU: İncelenen kitapların hangi yaş grubuna hitap ettiği, kitapların türleri, sayfa sayıları, resimleri, konuları dikkate alınarak ve literatürdeki bilgiler ışığında belirlenmiştir. Bu belirlemelere göre elde ettiğimiz sayısal verileri, yaş gruplarını küçükten büyüğe ele alarak şu şekilde verebiliriz:

3-7 yaş grubuna hitap eden kitap sayısı: 52 (% 25.3)

8-12 yaş grubuna hitap eden kitap sayısı: 112 (% 54.6)

13-16 yaş grubuna hitap eden kitap sayısı: 41 (% 20)

Yaş grubu	3-7 yaş	8-12 yaş	13-16 yaş	toplam
Adet	52	112	41	205
Yüzde (%)	% 25.3	% 54.6	% 20	% 100

Tablo 17: 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarının yaş grubuna göre dağılımı.

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı gibi, Kültür Bakanlığı'nın 1997 yılında çocuk kütüphanelerine gönderdiği kitapların çoğunluğu, 8-12 yaş grubuna hitap eden kitaplardan oluşmaktadır. Bunu 3-7 ve 13-16 yaş grubu izlemektedir. 0-3 yaş grubuna hitap eden kitaplar yoktur. Ayrıca, çocuk kitabı niteliği taşımayan altı adet kitabın çocuk bölümüne yerleştirildiği saptanmıştır. Bu nedenle bu kitaplar, yaş grubu değerlendirilmesine dahil edilmemiştir. Bu kitapların isimleri: Çocuk Ruh Sağlığı, Bebek Sağlığı, Çocuk ve Oyun, Hayvanlar Çiftliği, Ürekdedir Sözü'n Kükü, Zulmette Vatan Duyguları. Sadece bir seneye ait bulgularla, yaş grubuna göre dağılım konusunda değerlendirme yapmak sağlıklı olmayacaktır. Yalnız burada düşündürücü olan nokta, mevcut dağılımın, mevcut koleksiyonlar ve önceki yıllarda yapılan seçimler gibi sağlam temellere dayanmıyor olmasıdır.

IV. 9. KONU: İncelenen kitapların genelinde, çocukları iyi, güzel ve doğru davranışlara yönelten; kötü, yanlış ve zararlı davranışlardan uzak tutan (yalan söylememek, çalışkan olmak, sabırlı olmak, büyüklerin sözünü dinlemek, hırsızlık yapmamak gibi) temalar işlenmiştir. Daha sonra yetim, öksüz, yoksul vb. durumdaki çocukların hayat hikayelerinin konu edildiği kitapların (Kemalettin Tuğcu romanları) ağırlıklı olduğu görülmektedir. Bunu din ve tarih konulu kitaplar izlemektedir. Bunların dışındaki konularda fazla kitap gönderilmemiştir. Örneğin hayvan sevgisi ve çevre ile ilgili altı tane kitap saptanmıştır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, kitaplarda konu, iyi ve güzel davranışları öğütleyen kitaplar, Kemalettin Tuğcu romanlarındaki fakir, kimsesiz ve zor durumdaki çocukların veya insanların hayat hikayeleri ve dini konularda yoğunlaşmıştır. Kemalettin tuğcu romanları, çocuklar tarafından sevilmeyle birlikte, onlar üzerinde bazı olumsuz etkileri de olabilmektedir. Yüksel'e (1981: 92) göre Kemalettin Tuğcu romanlarında sık sık işlenen "yetimlik" ve "üveylilik" gibi kavramlarda, üveyliliğin her zaman acımasızlık, sevgisizlik ve kötülük; yetimliğin de ezilmek, horlanmak, ihmal edilmek ve zulüm görmek kavramlarıyla birlikte işlenmesi, bu durumdaki ailelere ve çocuklara psiko-sosyal açıdan olumsuz etkiler

yapmaktadır. Ayrıca, çocukların tam gelişme ve ergenlik çağında okudukları bu eserler, onların hayata olumsuz ve umutsuz yaklaşımlarına sebep olabilmektedir.

Kültür Bakanlığı'nın 1997 yılında çocuk kütüphanelerine gönderdiği kitaplardan biri de George Orwell'in "Hayvanlar Çiftliği" adlı kitabıdır. Fakat bu kitabın çocuk kitabı olarak kabul edilmesi çok eleştiri alan bir konudur. Çünkü bu kitap içerik ve konu olarak yetişkinlere hitap eden ve çocukların düzeyini aşan bir kitaptır. Bunu Gürel'in (1995: 95) şu sözleriyle destekleyebiliriz:

"George Orwell'in Hayvanlar Çiftliği'ni , günümüz Türkiye'si'nde okuyup da anlayacak yetişkin sayısı bile çok azdır. O eserdeki mesajı yakalamak seviye içindir. Ama bu eser, çocuk kitabı diye piyasaya sürülüyorsa dikkatli olmak gerekir. Çocukların kahramanı hayvan olan eserlerden hoşlandıkları doğrudur. Ama sırf kahramanları hayvandır diye de Hayvanlar Çiftliği'ni çocuk kitapları arasına katamazsınız ki".

Din konusunun hemen hemen bütün kitap türlerinde işlendiği görülmektedir. Çeşitli masal (Yaralı Kuğu), hikaye (Ninemin Ödevleri, Hicret, Peygamberimi Öğreniyorum, Meleklerle İnanıyorum, Konuşan Bebek) ve müracaat kitaplarında (İslamda İki Kaynak: Kitap ve Sünnet, İslami Terimler Sözlüğü) çocukları dini açıdan eğiten ve bilgilendiren konular işlenmiştir. Toplam 211 kitaptan % 15.6'sı (33 tane) din konusundadır.

IV. 10. DİL VE ANLATIM: İncelenen çocuk kitaplarının % 88.6'sında (187 tane) sade ve hitap ettiği yaş grubuna uygun bir dil, % 11.3'ünde (24 tane) ise çocukların anlamasını zorlaştıran, eski Türkçe sözcükler ve uzun cümleler içeren bir dil kullanıldığı gözlenmiştir. Uzun cümlelerin, müracaat kitaplarında, bir adet biyografide, eski Türkçe sözcüklerin, şiir, roman, fen ve masal kitaplarında kullanıldığı saptanmıştır. Ayrıca incelenen kitaplar arasında Azerbeycan şiirlerini içeren iki adet şiir kitabı olduğu da belirlenmiştir. Elmas Balta ve Guguk Kuşu adlı masal kitaplarında, Peygamberlere ve Kitaplara İnanıyorum, Peygamberimiz

Çocuklarla ve Peygamberimi Öğreniyorum adlı dini hikaye kitaplarında anlatım şiir şeklinde yapılmıştır. Anlatımın şiir şeklinde olması, çocukların hoşuna gitmektedir. Çünkü, bir olayın şiir şeklinde anlatılması, çocuğun kitabı sıkılmadan ve daha çok zevk alarak okumasını sağlamaktadır.

Dil ve anlatım	sade	Sade değil	toplam
adet	187	24	211
Yüzde (%)	% 88.6	% 11.3	% 100

Tablo 18: 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarındaki dil.

Sonuç olarak, incelenen kitapların büyük bir çoğunluğunda sade ve açık bir dil kullanılması, sevindirici bir durumdur. Fakat, çocukların bilgi edinmek için başvurdukları ve açık bir anlatımın çok önemli olduğu bazı müracaat, biyografi ve fen kitaplarında uzun ve karmaşık cümlelerin ve eski Türkçe sözcüklerin kullanılmış olması, çocuk hangi yaşta olursa olsun istenmeyen bir durumdur. Ayrıca bazı şiir ve masal kitaplarında da yine eski Türkçe sözcüklere yer verilmiştir. Bu da anlamayı zorlaştırır ve çocuğun kitaptan soğumasına neden olabilir.

Satır arası genişlik özelliği, dil ve anlatımın içinde ele alınmıştır. Çocuk kitaplarındaki satır arası boşluk, metnin okunmasını kolaylaştırması ve sayfa düzeninde göze hitap etmesi açısından önemli bir etkidir. Araştırma kapsamında incelenen çocuk kitaplarının % 57.3'ünde (121 tane) satır arası genişlik yetersiz, % 42.6'sında (90 tane) satır arası genişlik yeterli bulunmuştur. Satır arası genişlik değerlendirilirken, kullanılan yeterlilik ölçütü, kitabın hitap ettiği yaş grubu ve kitabın türü dikkate alınarak belirlenmiştir. Örneğin, 3-7 ve 8-12 yaş grubu için tek satır aralığı yetersiz kabul edilirken, 13-16 yaş grubu için uygun görülmüştür.

Satır arası genişlik	yeterli	Yeterli değil	toplam
Adet	90	121	211
Yüzde (%)	% 42.6	% 57.3	% 100

Tablo 19: 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından seçilen çocuk kitaplarındaki satır arası genişlik.

V. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonucu elde edilen bulgulara bakıldığında zaman, Kültür Bakanlığı'nın çocuk kütüphaneleri için kitap seçimi konusuna gereken önemi vermediği ve bunun sonucunda çocuk kütüphaneleri için Bakanlık tarafından seçilen kitapların, gerek türler arası dağılım gerekse fiziksel ve içerik özellikleri açısından yetersizlikler gösterdiği gerçeği ortaya çıkmaktadır. Sonuçta araştırmanın hipotezi doğrulanmıştır.

Ülkemizde çocuk kütüphanelerine kitap seçimi, Kültür Bakanlığı tarafından yapılmaktadır. Kültür Bakanlığı tarafından oluşturulan Yayın Seçme Kurulu, halk ve çocuk kütüphanelerine, satın alma, bağış ve değişim yoluyla gidecek bütün basılı materyalleri seçmektedir. Halk ve çocuk kütüphanelerinin kitap satın alımı için kendilerine ait bütçeleri yoktur. Bağış ve değişim yoluyla gelen az miktardaki kitap dışında, Kültür Bakanlığı tarafından seçilip gönderilen kitaplar hemen hemen tüm koleksiyonu oluşturmaktadır. Bakanlık tarafından yapılan seçimin sadece bir kütüphaneyi değil Türkiye'deki bütün halk ve çocuk kütüphanelerini etkilediği düşünüldüğünde konunun önemi ortaya çıkmaktadır.

Kültür Bakanlığı bünyesinde kitap seçimi, yine Bakanlık tarafından hazırlanmış olan "Yayın Seçme Yönetmeliği"ne göre, Yayın Seçme Kurulu tarafından yapılmaktadır. Yayın Seçme Yönetmeliği'ndeki seçim ölçütleri, halk ve çocuk kütüphanelerine gönderilecek bütün basılı materyaller için geçerli olan genel nitelikli ölçütlerdir. Yönetmelikte, kitapların içerik özellikleri ile ilgili bazı seçim kriterleri sıralanmıştır. Söz konusu kriterler, iyi çocuk kitabı seçmek için yeterli değildir.

Çocukların beğeni, istek ve ihtiyaçlarının yetişkinlerden farklı olduğu bilinmektedir. Bu durum, çocuklar için kitap seçiminde içerik açısından farklı bir

takım kriterlere dikkat edilmesi gereğini ortaya çıkarmaktadır. Yayın Seçme Yönetmeliği'nde söz konusu kriterlere değinilmemektedir.

Yönetmelikte, kitapların taşınması gereken fiziksel özelliklere ise hiç değinilmemiştir. Yetişkinlerin yararlanacağı kitaplar için fiziksel özellikler, içerik özelliklerine göre daha az önem taşıyabilir. Ancak, bir çocuk kitabı için fiziksel özellikler çok önemlidir. Çocuğun kitaba ilk yaklaşımında ve kitabı sevmesinde, kitabın sahip olduğu fiziksel özelliklerin etkisi büyüktür. Tabi ki dış görünüşüyle çocuğu kendine çeken kitaplar, içeriğiyle de çocuğa doğru şeyler vererek bir bütünlük oluşturmaktadır. Diğer taraftan fiziksel özellikler, dayanıklılığı belirlemek açısından da önem taşımaktadır. Çocuk kitapları söz konusu olduğunda fiziksel açıdan dayanıklılık önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Mevcut Yayın Seçme Yönetmeliği'nin çocuk kitabı seçmek için yetersiz olduğu açıkça görülmektedir. Söz konusu yönetmeliğin, gözden geçirilerek çocuk kitabı seçim kriterleri açısından zenginleştirilmesi gerekmektedir.

Sadece çok genel birtakım seçim ilkelerini belirleyen bir Yayın Seçme Yönetmeliği, ilgi, istek ve ihtiyaçları yaşlara göre değişen çocuklara uygun kitap seçimi için nasıl yeterli değilse, içinde kütüphaneciler olsa bile, çocukların ilgi ve ihtiyaçları konusunda uzman olmayan beş kişilik bir seçim kurulu da sağlıklı bir seçim yapmak için yeterli değildir. Çocukların çeşitli yaşlarda hangi konulara ilgi duyduklarını ve nelere ihtiyaçları olduğunu bilen kişilerin seçim kurulunda olması, çok daha sağlıklı sonuçlar doğuracaktır. Yayın Seçme Kurulu'nda çocuk kütüphanecisinin yanı sıra, çocuk ve çocuk kitapları konusunda bilgili ve deneyimli bir uzmana, çocuğun çeşitli yaşlardaki ruhsal ihtiyaçlarını bilen bir psikoloğa, bir pedagoga ve hatta bir grafikere yer verilmesi önerilebilir.

Çocuk kitaplarının seçimi için ayrı bir seçim kurulunun oluşturulması da önerilebilir. Çocuklar ve çocuk kitapları konusunda, bilgili ve deneyimli kişilerden

oluşacak bu kurul, çocuk kitapları için ayrıntılı seçim ölçütlerini kolaylıkla oluşturacaktır.

Mevcut Yayın Seçme Yönetmeliği'nde yazma ve nadir eserlerin seçimi aşamasında, Yayın Seçme Kurulu'na konu uzmanı kişilerin katılmasının gerekliliği konusunda bir madde bulunmaktadır. Çocuk kitapları da konu uzmanlığı gerektiren bir konu olduğuna göre çocuk kitaplarının seçimi söz konusu olduğu zaman da Kurula, konu uzmanlarının davet edilmesi veya yapılan seçimler üzerinde uzman görüşü alınması düşünülebilir.

Araştırma kapsamında Kültür Bakanlığı'nın 1994-1998 yılları arasında çocuk kütüphanelerine gönderdiği kitapları türlere göre sınıflandırmak için, Bakanlığın çocuk kütüphanelerine satın alma yoluyla gönderdiği kitapların listelerine ihtiyaç duyulmuştur. Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'ne yapılan başvuruda, Genel Müdürlük'te satın alınan çocuk kitapları için ayrı bir liste tutulmadığı öğrenilmiştir. Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nde Yayın Seçme Kurulu tarafından seçimi yapıldıktan sonra satın alınan kitaplar, yetişkinlere yönelik ve çocuklara yönelik kitap ayrımı yapılmadan, dağıtım yapacak il halk kütüphanelerine gönderilmektedir. Dolayısıyla hangi kitabın çocuk bölümüne, hangisinin yetişkinler bölümüne yerleştirileceğine, ilgili il halk kütüphanesindeki dağıtım yapacak kişi karar vermektedir. Çocuk kitapları genellikle, sayfa sayıları, adları, konuları, yazarları, seri adları veya yayınevleriyle ayırdedilebilir özelliklere sahiptir. Fakat, bazı durumlarda bu özellikler yeterli olmayabilmektedir. Bu nedenle dağıtım yapan kişi, bu konuda bilgili ve tecrübeli bir kişi değilse, bazı yanlış kararlar verebilir. Örneğin 1997 yılında "Çocuk Ruh Sağlığı", "Bebek Sağlığı", "Hayvanlar Çiftliği" isimli kitapların ve Azerbeycan Şiirlerini içeren şiir kitaplarının; 1998 yılında da çeşitli yemek kitaplarının çocuk kitabı olarak kabul edilip, çocuk bölümlerine yerleştirildiği görülmüştür. Türkiye'nin bütün illerinde, dağıtım yapan kişinin bu konuda bilinçli veya uzman olması beklenemez. Örneğin, Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi'nde dağıtım, bir lise mezunu tarafından yapılmaktadır. Bu sorunu çözmek için, Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nde seçimi yapılan ve sağlanan çocuk kitapları için

ayrı listeler tutulması ve bu listelerin bir kopyasının dağıtımını yapacak il halk kütüphanelerine gönderilmesi önerilebilir.

Genel Müdürlük'te çocuk kütüphaneleri için, satın alma yoluyla sağlanan kitaplara ilişkin ayrı bir liste bulunmadığı için, bu bilgiye Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi'ndeki demirbaş defterlerinden ulaşılmıştır. Bu kütüphanenin demirbaş defterlerindeki kayıtlardan yararlanılmasının nedeni, dağıtımın bu kütüphanede yapılması ve buna bağlı olarak daha tam ve doğru bilgilere erişme olanağının yüksek olmasıdır. Demirbaş defterinden çocuk kütüphanelerine gönderilen kitaplara ait bilgiler alınırken, Kültür Bakanlığı'nın bazı kitapları bir yıl içinde tekrar tekrar gönderdiği saptanmıştır. Yapılan bu saptama, beş yıl için de (1994-1998) geçerlidir. Ayrıca bir yıl gönderilen bir veya birkaç kitabın, ertesi yıl veya daha sonraki yıllar tekrar gönderildiği saptanmıştır. Bu tekrar kitapların ne olduğuna bakıldığı zaman, genellikle Kemalettin Tuğcu Romanları, Ömer Seyfettin Hikayeleri, Polyanna, Robinson Crusoe, Define Adası, Monte Cristo gibi klasik romanlar ve Nasrettin Hoca Hikayeleri ve Fıkraları ile karşılaşılacaktır. Buradan da Yayın Seçme Kurulu'nun seçim yaparken, daha önce gönderilen kitap listelerini göz önüne almadığı ve dikkatli bir seçim yapmadığı ortaya çıkmaktadır. Seçim yapılırken önceki yıllara ait listelerin dikkate alınmadığı yapılan görüşmeler sonucunda da doğrulanmıştır. Klasik roman, masal veya hikaye kitaplarının, çok kullanıldıkları ve her zaman önemlerini ve değerlerini korudukları ve aşırı kullanım sonucu yıpranma olasılığı dikkate alındığında, zaman içinde tekrar gönderilmesinin anlamlı olacağı düşünülebilir. Fakat bir Kemalettin Tuğcu romanının, bir Nasrettin Hoca hikayesinin birbirini takip eden yıllarda ve bir yıl içinde birkaç defa gönderilmesi, hem kütüphanelerde çift kopya yayınların birikmesine, hem de gereksiz israfa yol açmaktadır.

Bu durumun önlenmesi için, çocuk kütüphanelerine hangi yolla, hangi çocuk kitaplarının gönderildiğini gösteren ayrı listeler oluşturulabilir ve bu listeler dikkate alınarak seçim yapılabilir. Bu yolla çift kopyaların neden olduğu israf önlenecek ve

zaten kısıtlı olan yayın satın alma bütçesi çok daha etkili bir şekilde değerlendirilmiş olacaktır.

Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nden, Yayıncılar Birliği'nin üç ayda bir çıkardığı, yayınevlerini, yayınevlerinin çıkardığı yayınları ve piyasaya yeni çıkan yayınları tanıtan "Yayıncılar Birliği Kataloğu" adında bir katalog olduğu ve bu katalogun Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'ne düzenli olarak geldiği öğrenilmiştir. Satın Alma Şube Müdürlüğü, bu katalogu inceleyerek, alınmasında gereklilik gördüğü kitapları isteme şansına sahiptir. Fakat gönderilen kitapların çeşitliliğine ve özelliklerine bakıldığı zaman, bu katalogdan gerektiği ölçüde yararlanılmadığı görülmektedir. Yayın Seçme Kurulu, kitap seçiminde, yayınevlerinin gönderdiği kitapların yanı sıra, bu katalogdan daha etkin şekilde yararlanabilir. Çocuk kitapları seçiminde, yayınevlerinin gönderdiği kitaplar ve Yayıncılar Birliği'nin çıkardığı katalogla sınırlı kalınmamalıdır. Çocuk kitaplarını tanıtan, çeşitli kataloglar ve kaynaklar sağlanarak seçimde kullanılmalıdır.

Türkiye'deki bütün çocuk kütüphanelerine Kültür Bakanlığı tarafından seçilen aynı kitaplar gitmektedir. Yapılan görüşmeler sonucu elde edilen bilgilerden anlaşıldığı üzere, Bakanlık'ta kitap seçimi yapılırken önceki yıllarda satın alınan kitap listeleri göz önüne alınmadığı gibi çocuk kütüphanelerinin mevcut koleksiyonları da dikate alınmamaktadır. Yalnız, kütüphanelerden eğer istek gelirse bunların değerlendirildiği ve isteklerin de çok az sayıda olduğu belirtilmiştir. Söz konusu bu durum, gereksiz çift kopya kitapların oluşması yoluyla, kısıtlı kaynakların israfına neden olduğu gibi, çocuk kütüphanelerinde sağlıklı koleksiyon gelişimine de engel olmaktadır. Ayrıca çocuk kütüphanelerinin gerek ellerindeki mevcut koleksiyon, gerek hizmet ettikleri yörenin özelliklerinden dolayı farklı ihtiyaçlar içinde bulunması olasılığı vardır. Bu durumda eğer çocuk kütüphanelerine kendi kitap satın alma ihtiyaçlarını karşılamak üzere müstakil bütçeler tahsis edilemiyorsa ve bu işlemlerin tek elden yürütülmeye devam edilmesi zorunluysa şu önerilerde bulunulabilir:

- Öncelikle çocuk kütüphanelerimizin mevcut koleksiyonları konusunda, ayrıntılı bilgi edinmek gerekmektedir.
- Tüm kütüphaneler, eksikliklerini en iyi kendileri bilecekleri için, ihtiyaçları doğrultusunda istek yapmaya teşvik edilmelidir.
- Piyasadaki yayınlar, çok yönlü ve karşılaştırmalı bir incelemeden geçirilmeli, bu işlemler yapılırken uzmanlara danışılmalı ve belli yayıncı katalogları ile sınırlı kalmaktan kaçınılmalıdır.
- Seçim işlemi yapılırken mevcut koleksiyonlar, geçen senelere ait sağlama listeleri, kütüphanelerden gelen istekler, kütüphanelerin ihtiyaçlarının farklı olabileceği ve uzman görüşleri dikkate alınmalıdır.
- Bakanlık bünyesinde, kitap satın alımı için ayrılan bütçenin belli bir oranının, çocuk kitapları satın alımına tahsis edilmesi sağlanmalıdır.

Araştırma kapsamında son beş yıla (1994-1998) ait verilere dayanılarak yapılan tür dağılımı, yıllara göre oranları değişse de hikaye, roman, masal ve müracaat türlerindeki kitaplara ağırlık verildiğini ancak fen kitabı, şiir, biyografi gibi bazı türlerin sürekli ihmal edildiğini göstermektedir.

Çocuk kitabı deyince insanların aklına genellikle, hikaye, roman, ve masal kitapları gelmektedir. Oysa, örneğin şiir kitapları, çocuklarda edebiyata, estetiğe ve sanata karşı ilgi uyanmasına neden olur ve onların kitaptan zevk almalarını sağlar. Biyografi ve fen kitapları ise, çocukların merakını gidermesine, bilgisini artırmasına, yaşadığı dünyayı ve insanları tanınmasına yardımcı olan çocuk kitabı türleridir. İhmal edilen türler arasında, tiyatro oyunları ve okul öncesi çocuklara hitap eden, ABC kitapları, boyama, oyun ve bilmece kitapları da bulunmaktadır.

Beş yıla ait verilerin, türlerin dengeli veya dengesiz dağılımı konusunda sağlıklı bilgi veremeyeceği düşünülebilir. Fakat kitap seçimi yapılırken, ne mevcut koleksiyonlar ne de geçen yıllarda satın alınan kitap listeleri dikkate alınmadığından en azından seçimde türler arası dağılımın rastgele yapıldığı ortaya çıkmaktadır. Belli

türlerin, sürekli ihmal edilişi ise ülkemizde, söz konusu türlerde çok fazla yayın yapılmamasına bağlanabilir. Burada yapılabilecek öneri, yukarıdaki önerilerin bir devamı olarak, mevcutlar ve ihtiyaçlar konusunda sağlıklı bir bilgi edinildikten sonra, ihmal edilen türlerin saptanarak, bu türler üzerinde ciddi bir piyasa araştırması yapılması ve en azından mevcut yayınların en iyilerinin sağlanması şeklinde olabilir.

Kültür Bakanlığı tarafından 1997 yılında satın alınıp, çocuk kütüphanelerine gönderilen kitapların fiziksel ve içerik özelliklerine gelince:

Kitaplar kağıt açısından ele alındığı zaman, genellikle birinci ve ikinci hamur kağıdın kullanıldığı görülmektedir. Bunların yanı sıra, az sayıda da olsa çocuk kitaplarında kullanılması hiç tavsiye edilmeyen, kuşe ve saman kağıdının da kullanıldığı belirlenmiştir. Kitaplarda kullanılan kağıt gramajları, kitapların hitap ettiği yaş grupları göz önüne alınarak değerlendirildiği zaman, kitaplarda kullanılan kağıtların çoğunluğunun, hitap ettiği yaş grubuna uygun olmadığı saptanmıştır.

Araştırma kapsamında incelenen kitapların büyük bir çoğunluğunda, kapak malzemesi olarak, yıpranmaya elverişli olan ince karton kullanılmıştır. Çocuklar için tercih edilen karton ve mukavva kapak ise çok az kitapta görülmektedir. Ayrıca, kuşe kağıdının kullanıldığı kitap kapaklarına da rastlanmıştır. Ciltlemede en fazla yapıştırma, en az da dikiş tekniğinin kullanıldığı belirlenmiştir.

Kültür Bakanlığı tarafından illere dağıtımı yapılan kitapların gönderildikleri ilde dağıtımı yapılmadan ciltlettirildikleri bilinmektedir. Bu durum, satın alınan çocuk kitaplarındaki ciltleme ile ilgili problemleri ortadan kaldırmaktadır. Burada söz konusu ciltleme işlemi yapılırken, cilt bezi için canlı ve çekici renklerin seçilmesi ve çocukları cezbetmesi açısından kitapların resimli, orjinal karton kapaklarının da cilt üzerine yapıştırılması önerilebilir.

1997 yılında Kültür Bakanlığı'nın çocuk kütüphanelerine gönderdiği kitapların büyük bir çoğunluğu, küçük punto ile yazılmış ortaokul ve lise dönemindeki çocuklara yönelik roman, hikaye, müracaat ve diğer tür kitaplardan oluşmaktadır. Punto büyüklükleri, kitapların hitap ettikleri yaş grubu dikkate alınarak değerlendirildiği zaman, kitapların genelinde, çocuğun yaşına uygun punto kullanıldığı sonucuna varılmaktadır. Bunun nedeni, punto büyüklüğünün önem kazandığı, okul öncesi ve ilkokul çağındaki çocuklara yönelik kitap sayısının, diğer yaş gruplarına hitap eden kitaplardan daha az olmasıdır.

Yazılarda kullanılan satır arası genişliğinin de, hitap ettiği yaş grubu dikkate alınarak değerlendirildiği zaman kitapların genelinde yetersiz olduğu ortaya çıkmıştır. Yazıda kullanılan punto büyüklüğü ve satır arası genişlik, kitabın kolay, rahat ve zevkli bir şekilde okunmasını sağlayacak en önemli etkenler olmasına rağmen bu etkenlerin gözardı edildiği ortaya çıkmaktadır.

İncelenen kitapların, orta boyutlu kitaplarda yoğunlaştığı, büyük ve küçük boyutlu kitapların az sayıda olduğu belirlenmiştir. Kitapların normalden büyük veya küçük olması, okul öncesi çocukların kullanımı için önem taşımaktadır. Bu araştırmada incelenen kitaplarda da 3-7 yaş grubuna hitap eden resimli masal ve hikaye kitaplarının büyük veya küçük boyutlu olduğu, ayrıca müracaat kitaplarının büyük boyutlu olduğu ortaya çıkmaktadır.

Kitapları resimleme özellikleri açısından incelediğimiz zaman, kitapların çoğunluğunda, resim ögesinin bulunduğu, fakat renksiz olduğu ortaya çıkmıştır. Resimli kitapların büyük bir çoğunluğunda resim-metin uyumu olduğu gözlemlenmiştir. Okul öncesi çocuklara hitap eden resimli kitaplarda, resimler genellikle renkli ve yaşa uygundur. Resim unsuru, okul öncesine hitap eden kitaplar için önemli olduğu kadar, okul çağındaki çocukların bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak olan, fen ve müracaat kitaplarında da önemlidir. İncelenen bu türlere ait kitaplara bakıldığı zaman, fen kitaplarındaki resimlerin renksiz ve metinde anlatılan detayları

açık ve net olarak yansıtmayan resimler olduğu, müracaat kitaplarında ise genellikle hiç resim olmadığı görülmektedir.

Araştırma kapsamındaki çocuk kitaplarının hitap ettiği yaş grupları 3-7, 8-12 ve 13-16 olarak belirlenmiştir. Kitapların büyük bir bölümü, 8-12 yaş grubuna hitap etmektedir. Okul öncesi 0-3 yaş grubuna yönelik kitap bulunmamaktadır.

Çocuk kitaplarında genellikle sade ve anlaşılır bir dil kullanılmasına rağmen, bazı roman, hikaye ve fen kitaplarında eski Türkçe kelimelerin kullanılması anlamayı zorlaştırmaktadır. Özellikle, çocukların canlıları, doğayı ve çeşitli aletlerin özelliklerini tanımaları ve öğrenmeleri açısından çok önemli bir yere sahip olan fen kitaplarında bu kelimelerin yer alması çok sakıncalıdır. Ayrıca, çocukların anlama düzeyinin çok üstünde olan, Azerbaycan şiirlerini içeren birkaç kitabın çocuk kütüphanesine yerleştirildiği görülmüştür. Bu şiir kitaplarının sonunda, anlaşılmayan kelimeler için sözlük verilmiştir. Fakat çocuk, bir şiir kitabını müracaat kitabı gibi kullanmak istemeyecek ve ondan zevk almayacaktır. Oysa şiir kitaplarının en önemli özelliği, çocukta güzel duygular uyandırması ve çocuğa zevk vermesidir.

İncelenen kitaplarda , genellikle çocukları iyi ve güzel davranışlara yönlüten temalara, garip, öksüz, yetim ve benzeri durumdaki çocukların hayat hikayelerini konu alan kitaplara (Kemalettin Tuğcu Romanları), din ve tarih konularına ağırlık verildiği belirlenmiştir.

Sonuç olarak kitapların, içerik ve fiziksel özellikler açısından yetersizlikler gösterdiği görülmektedir. Bu özellik ve yetersizliklerin Türkiye’de yayınlanan çocuk kitaplarının genel durumunu yansıttığı söylenebilir. Fakat, sayıları az olmakla birlikte gerek içerik gerek fiziksel özellikler açısından özellikle son yıllarda ülkemizde de iyi örnekler verildiği bir gerçektir. Seçim yapılırken eğer gerekli kriterler dikkate alınırsa piyasada mevcut en iyi örnekler seçilebilir. Mevcut kitaplar arasında en iyiyi bulmak görev ve sorumluluğu Yayın Seçme Kurulu’na ait olmalıdır.

Bu konuda öneride bulunmak gerekirse; piyasadaki mevcut kitapların en iyilerini seçmek için gereken gayret ve özen gösterilmelidir. Bunun için de sadece çocuk yayınlarına yönelik, uzmanlar tarafından hazırlanacak, objektif bir kataloğun oluşturulması öneri olarak getirilebilir. Böyle bir kataloğun oluşturulmasında ve yayınlanmasında Kültür Bakanlığı önderlik rolünü üstlenebilir.

Kültür Bakanlığı, kendi bünyesinde çocuk kitapları yayınlamaktadır. Bunların her tür özelliğine müdahale edebilir. Bakanlık belirleyeceği kriterlerin, yayınlayacağı kitaplara uygulanmasını sağlayabilir. Böylece istenilen nitelikte kitaplar elde edilmiş olur. Ayrıca eksikliği duyulan türlerde yayın yapma eğilimi gösterebilir. Eksiklik hangi tür ve hangi yönde ise bunun kapatılması için çaba gösterebilir. Örneğin Kültür Bakanlığı'nın daha önceki yıllarda yaptığı gibi, özellikle ihmal edilen türlerde, çocuk kitabı yarışmaları yapmaya devam etmesi iyi örneklerin üretilmesi ve çocuk edebiyatımıza ve çocuk kütüphanelerimize kazandırılması açısından çok yararlı olacaktır.

Aynı şekilde, batıdan iyi örneklerin seçilip, dilimize kazandırılması da düşünülebilir. 1997 yılına ait bulgular 211 kitaptan sadece 2 tanesinin tercüme eser olduğunu göstermektedir. Böyle bir seçim işleminin ve bunu takip edecek tercüme ve adaptasyon işlemlerinin, yine uzmanlar tarafından yapılması önerilebilir.

Sonuç olarak denilebilir ki; her şey, çocuklar için kitabın ve kitap seçiminin öneminin, yetkililer tarafından anlaşılmasında yatmaktadır.

KAYNAKÇA

AKÇAY, Kasım

1993

"Okuma Alışkanlığının Kazandırılmasında Okul Öncesi Çocuk Bölümünün Önemi".

I. Halk Kütüphaneciliği Sempozyumu (29 Kasım- 1 Aralık 1993).

Ankara: Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni, 62-64

AKSAKAL, Ali

1998

"Halk Masalları ve Çocuk Psikolojisi Bakımından Önemi".

Türk Kütüphaneciliği, 12, 4, 349-352

ALA

1964

Standards for Children's Services in Public Libraries. American Library Association

ALPAY, Meral

1991

Kütüphane: Dünü Bugüne Bağlayan Köprü. İstanbul: Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi

Ana Britannica Genel Kültür Ansiklopedisi

1990

Ana Yayıncılık A. Ş.

ARBUTHNOT, May Hill

1964 Children and Books: Chicago: Scott, Foresman and Co.

ASLIER, Mustafa

1975 "Çocuk Kitaplarının Grafik Düzeni".
İkinci Türk Yayın Kongresi. Bildiriler. Ankara: Kültür ve Turizm
Bakanlığı, 17-20

ATATUĞ, Fahrettin

1987 "Çocuklar İçin Yazmak".
Çocuk Yayınları Sempozyumu. Bildiriler (11-13 Kasım 1981). Ankara:
Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, 51-56

AYDIN, Mehmet

1975 "Çocuk ve Gençlik Yayınlarının Başboşluktan Kurtarılması"
İkinci Türk Yayın Kongresi. Bildiriler. Ankara: Kültür ve Turizm
Bakanlığı, 111-117.

BORATAV, Pertev Naili

1969 100 Soruda Türk Halk Edebiyatı. İstanbul: Gerçek Yayınevi.

CİRAVOĞLU, Ömer

1997 Çocuk Edebiyatı . İstanbul : Esin Yayınevi.

ÇAĞIRAN, Aysel

1987 “Çocuk Kitap İlişkisi Kurmada Yetişkinlerin Eğitimi ve Sorunları”.
Çocuk Yayınları Sempozyumu. Bildiriler (11-13 Kasım 1981). Ankara:
Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, 83-88.

DAYIOĞLU, Gülten

1987 “Çocuk Yayınları”.
Çocuk Yayınları Sempozyumu. Bildiriler (11-13 Kasım 1981). Ankara:
Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, 15-31.

Encyclopedia of Library and Information Science

1970 Ed.: Allen Kent and Harold Lancour. New York: Marcel
Dekker.

ERSOY, Osman

1998 “Çocuk Kitaplarında Aranılacak Özellikler”.
Kütüphaneciliğimizde 40. Yıl. Haz.: Doğan Atılğan. Ankara:
Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni, 174-176.

GEORGIU, Constantine

1969 Children and Their Literature. New Jersey: Prentice Hall
Inc.

GLAZER, Joan I.

1986 Literature for Young Children. Columbus: Charles E. Merrill
Publishing.

GÖKŞEN, Enver Naci

1985 Örnekleriyle Çocuk Edebiyatımız. İstanbul: Remzi Kitabevi.

GÜLEÇ, Havise, M.Gönen

1997 "1974-1993 Yılları Arasında Türkçe Basılmış Olan Resimli Öykü Kitaplarının Resimlendirilme Ve Fiziksel Özellikleri Yönünden İncelenmesi".
Türk Kütüphaneciliği, 11, 1, 42-53.

GÜNAYDIN, Aygün

1987 "Çocuk Yayınları".
Çocuk Yayınları Sempozyumu. Bildiriler (11-13 Kasım 1981). Ankara: Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, 27-31

GÜREL, Zeki

1995 "Çocuk Edebiyatı ve Enstitüsü Kurulması Üzerine".
Birinci Çocuk Edebiyatı Sempozyumu: 23 Nisan Bildiriler ve Tartışmalar. Haz.: Zeki Gürel. Ankara: Türkiye İlim Ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği, 92-112.

HARROD, Leonard Montaque

1969 Library Work with Children; with Special Reference to Developing Countries. London: Deutsch

IFLA

1984 Library Work for Children and Young Adults in The Developing Countries. Ed.: Edite Par, Genevieve Patte and Sigrun Klara Hannesdottir. New York: K.G. Saur.

IFLA

1992

Halk Kütüphaneleri İçin Hizmet Kılavuzu.

(Çev. Sevgi Hısım).Ankara: Kütüphaneler Genel Müdürlüğü.

İREZ, Seniha

1978

Çocuk Gelişimi ve Eğitimi. İstanbul.

KAPTAN, Saim

1991

Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistik Yöntemleri. Ankara: Bilim Yayınları.

KOÇOĞLU, Mustafa

1987

“Çocuk Yayınları”.

Çocuk Yayınları Sempozyumu: Bildiriler (11-13 Kasım 1981). Ankara: Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, 37-50.

Kültür Bakanlığı Yayın Seçme Yönetmeliği

1998

T.C. Resmi Gazete, 23297 (25 Mart 1998), 18-22

Library and Information Science Abstracts

1969-

London: Library Association.

Library Literature

1921-

New York: H. W. Wilson Company.

MERRITT, Le Roy Charles

1970 Selection and Intellectual Freedom. USA: The H.W. Wilson Co.

MINGLE, Pamela T.

1984 "Some Thoughts on Judging Children's Literature".
Top of the News, 40, 4, 423-426.

NORTON, E Donna

1987 "Through the Eyes of A Child: An Introduction to Children's Literature.
Columbus: Merrill Publishing Co.

OĞUZKAN, Ferhan

1979 Yerli ve Yabancı Yazarlardan Örneklerle Çocuk Edebiyatı.
Ankara: Kadioğlu Matbaası

RAY, Sheila G.

1979 Children's Librarianship. New York: K.G Saur.

RUSSELL, David L.

1991 Literature for Children: A Short Introduction. New York: Longman
Publishing Co.

SAN, İnci

1987 "Çocuk Yayınlarında Sanat Değeri".
Çocuk Yayınları Sempozyumu: Bildiriler (11-13 Kasım 1981). Ankara:
Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, 95-99

SEGEL, E. Ve J.B. Friedberg

- 1991 "Widening the Circle: The Beginning with Books Model".
Horn Book Magazine, 67, 2: 186-190
 (<http://gw3.epnet.com//fulltext.asp>)

SPINK, John

- 1989 Children as Readers: A Study. London: Clive Bingley.

STEWING, John Warren

- 1988 Children and Literature. Boston: Houghton Miffling Co.

ŞİRİN, Mustafa Ruhi

- 1991 "Çocuk Edebiyatı Nedir".
99 Soruda Çocuk Edebiyatı. Haz.: Mustafa Ruhi Şirin. İstanbul: Çocuk
 Vakfı Yayınları, 9-10.

TUNCER, Nilüfer

- 1974 Türkiye'de Yayınlanmış Resimli Çocuk Kitapları (1960-
 1972).
 (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal
 Bilimler Enstitüsü.

1991a

- "Çocukların Değişik Yaşlarda İlgi Duydukları Konular ve Bunları
 Karşılatabilecek Kitap Türleri Nelerdir."
99 Soruda Çocuk Edebiyatı. Haz.: Mustafa Ruhi Şirin. Ankara: Çocuk
 Vakfı Yayınları, 198-202.

- 1991b "Çocuklar İçin Hazırlanmış Müracaat Eserleri İçerik ve Biçim Yönüyle Nasıl Olmalıdır?"
99 Soruda Çocuk Edebiyatı. Haz.: Mustafa Ruhi Şirin. Ankara: Çocuk Vakfı Yayınları, 220-221.
- 1998 75. Yılda Çocuk Yayınlarımızın Durumu. IV. Ulusal Yayın Kongresi (16-19 Aralık 1998). Yayınlanmamış Bildiriler.

Türkçe Sözlük

- 1983 Türk Dil Kurumu Yayınları.

Türkiye Bibliyografyası

- 1935- Ankara: Milli Kütüphane Bibliyografya Enstitüsü.

Türkiye Makaleler Bibliyografyası

- 1952- Ankara: Milli Kütüphane Bibliyografya Enstitüsü

YÖRÜKOĞLU, Atalay

- 1996 Çocuk Ruh Sağlığı. İstanbul: Özgür Yayınları

YURDADOĞ, Berrin

- 1995 "Çeşitli Yaş Gruplarında Çocuk Kitaplarının Kağıt, Hurufat Ve Renk Seçiminde Dikkat Edilecek Hususlar".
Birinci Çocuk Edebiyatı Sempozyumu: 23 Nisan Bildiriler ve Tartışmalar. Haz.: Zeki Gürel. Ankara: Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği, 44-55

YÜKSEL, Murat

1987

“Muhteva İtibariyle Çocuk Yayınları İle Okul Çağı Çocuklarının Psiko-Sosyal Gelişmeleri Arasındaki İlişkiler.”

Çocuk Yayınları Sempozyumu. Bildiriler (11-13 Kasım 1981). Ankara: Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, 89-94.

World Encyclopedia of Library and Information Services

1993

Chicago: American Library Association

EK 1. 1997 YILINDA KÜLTÜR BAKANLIĞI TARAFINDAN SEÇİLEN VE SATIN ALINAN ÇOCUK KİTAPLARININ FİZİKSEL VE İÇERİK ÖZELLİKLERİ

1- Kitap adı: Yaralı Kuğu

Yazar adı: M. Yaşar Kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi: 4

Tür: masal

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değil.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: büyük

Punto: orta (13-14)

Kısa konusu veya teması: Üç kız kardeş yaralı bir kuğuya yardım ederler, kuğu bir iyilik perisidir. Üç kız kardeşe merak ettikleri yeryüzünü, gökyüzünü ve denizaltında yaşayan canlı ve cansız varlıkları tanıtarak bütün bunları Allah'ın yarattığı mesajı veriliyor.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle uyumlu.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade değil, çocukların anlayamayacağı kavramlar ve uzun cümleler kullanılmış, satır arası genişlik az.

2- Kitap Adı: Kelime ve Dimme - 1990

Yazarı: Mustafa Özçelik

Yayınevi: Beyan Yayınevi

Seri no: Gülücük Çocuk Kitapları Dizisi: 23

Tür: fabl

Sayfa sayısı: 88

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Hükümdar Debşelem'in sorularını beydeba hayvan hikayelerinden örnekler vererek açıklamaktadır. Diğer bir deyişle kelile dimme'ye hayvan hikayelerinden örnekler vererek öğütlerde bulunuyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu, çok ayrıntılı (dikkati dağıtıyor)

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil.

3- Kitap adı: Gökte Ay Portakaldır

Yazarı: Ali Akbaş

Yayınevi: Çocuk Vakfı Yayınevi

Seri no: Resimli Masal Dizisi:8

Tür: masal

Sayfa sayısı: 516

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir

Cilt: ince karton, zımba

Boy: büyük

Punto: orta (11-12)

Kısa konusu veya teması: Hayatta herkesin bir görevi olduğunu ve bunu yapması gerektiği belirtilerek, boş durmanın iyi birşey olmadığı ve çalışmak gerektiği vurgulanıyor.

Resimleme özellikleri: resimler renkli, metne ve hitap ettiği yaşa uygun

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: hitap ettiği yaş grubunun anlayamayacağı bazı kelimeler ve uzun cümleler kullanılmış, satır arası genişlik yeterli değil.

4- Kitap adı: Kadife Cıvcıv - 1993

Yazarı: Saadettin Kaplan

Yayınevi: Altınoğlu Yayınevi

Seri no: Tuba Dizisi:6

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zimba

Boy: büyük

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Hayvan sevgisi teması çerçevesinde bir kız çocuğunun hayvanlara duyduğu sevgi anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, fakat hitap ettiği yaşın anlayamayacağı bazı yöresel terimler kullanılmış, satır arası genişlik yeterli.

5- Kitap adı: Pamuk Kedi - 1993

Yazarı: Saadettin Kaplan

Yayınevi: Altınoğlu Yayınevi

Seri no: Tuba Dizisi:10

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zimba

Boy: orta

Punto: iri (14-16)

Kısa konusu veya teması: Tuba adlı bir kız çocuğunun babaannesinden kedilerin özelliklerini öğrenmesi konu edilmiş. Ayrıca, tabiattaki her canlının hareketleri ve sesleriyle Allah'a dua ettikleri ve şükrettikleri mesajı veriliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

6- Kitap adı: Annemin Kanatları - 1993

Yazarı: Saadettin Kaplan

Yayınevi: Altınoğlu Yayınevi

Seri no: Tuba Dizisi:5

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zimba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Hayatta herkesin bir sınavda olduğu ve zamanı gelince yapılanların hesabının sorulacağı mesajı veriliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli. Fakat tuba "sınav" kelimesini söyleyemediği için babaannesi ona "imtihan" kelimesini kullanmasını öneriyor.

7- Kitap adı: Ağlayan Serçe - 1993

Yazarı: Saadettin Kaplan

Yayınevi: Altınoğlu Yayınevi

Seri no: Tuba Dizisi:7

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zimba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Karlı bir kış gününde canı çok sıkılan Tuba soğuktan üşüyen serçeyi içeri alarak ısıtır ve karnını doyurur.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

8- Kitap adı: Hacı Leylek - 1993

Yazarı: Saadettin Kaplan

Yayınevi: Altınoğlu Yayınevi

Seri no: Tuba Dizisi:2

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Tuba bir leylekle tanışır ve leylek O'na çocukları leyleklerin getirdiği inancının doğru olmadığını anlatır ve kışın güneye kutsal topraklara gittikleri için insanların leyleklere "hacı leylek" diye lakap taktıklarını anlatır.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

9- Kitap adı: Kokulu Karga - 1993

Yazarı: Saadettin Kaplan

Yayınevi: Altınoğlu Yayınevi

Seri no: Tuba Dizisi:9

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Dedikodu yapmanın kötü bir şey olduğu anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

10- Kitap adı: Konuşan Bebek - 1993

Yazarı: Saadettin Kaplan

Yayınevi: Altınoğlu Yayınevi

Seri no: Tuba Dizisi:1

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto:orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Tuba'nın Ayşegül adındaki bebeği birdenbire konuşarak Tuba'ya Allah'ın yarattığı her şeyin, insanların yarattığından daha güzel olduğu öğüdünü verir.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

11- Kitap adı: Tatlı Dil - 1993

Yazarı: Saadettin Kaplan

Yayınevi: Altınoğlu Yayınevi

Seri no: Tuba Dizisi:3

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Konuşan bir papağan Tuba'ya çok fazla televizyon seyretmek yerine masal dinlemesini öğütlüyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli

12- Kitap adı: Altın Sakallı Balık - 1997 ABC serisi (MEB tavsiyeli)

Yazarı: -

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: ABC Serisi: 34

Tür: masal (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 11

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: iri (16-18)

Kısa konusu veya teması: Altın sakalı olan bir balığın arkadaşını bulmak için sakalını feda etmesi.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu, kapak resmi çok ayrıntılı verilmiş

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

13- Kitap adı: Guguk Kuşu - 1997 (MEB tavsiyeli)

Yazarı: -

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: ABC Serisi: K

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 15

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Sesini beğenmeyen guguk kuşu, bülbül gibi güzel ötmenin öğrenmeyle ilgisi olmadığını, her kuşun kendine özgü sesi olduğunu anlar.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu süreklilik var.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil, anlatım şiir şeklinde yapılmış.

14- Kitap adı: Cin Fili - 1997 (MEB tavsiyeli)

Yazarı: -

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: ABC Serisi: D

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 15

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: iri (14-16)

Kısa konusu veya teması: Tembel bir çocuğun, tembelliğin iyi bir şey olmadığını anlaması ve çalışkan olmak istemesi.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu, süreklilik var.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

15- Kitap adı: Haylaz Bülent - 1997 (MEB tavsiyeli)

Yazarı: -

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: ABC Serisi: E

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 15

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: iri (14-16)

Kısa konusu veya teması: Hayvanlara kötü davranan çocuğun, bundan pişmanlık duyması.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu, süreklilik var.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

16- Kitap adı: Mormorik - 1997 (MEB tavsiyeli)

Yazarı: -

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: ABC Serisi: F

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 15

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: iri (14-16)

Kısa konusu veya teması: Büyüklük taslamanın ve kendini beğenmenin kötü bir şey olduğu anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu, süreklilik var.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

17- Kitap adı: Elmas Balta - 1997 (MEB tavsiyeli)

Yazarı: -

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: ABC Serisi: L

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 15

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Çalışkan olmayı, aç gözlü, fırsatçı ve yalancı olmamayı öğütüyor.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu, süreklilik var.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli. Anlatım şiir şeklinde yapılmış

18- Kitap adı: Pembe İnci - 1997 (MEB tavsiyeli)

Yazarı: -

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: ABC Serisi: P

Tür: masal (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 14

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: iri (14-16)

Kısa konusu veya teması: Padişahın Pembe İnci adındaki kızını kurtarmaya çalışan Beyaz Gün adlı bir gencin hikayesi.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu, süreklilik var.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

19- Kitap adı: Veli'nin Öküzü - 1997 (MEB tavsiyeli)

Yazarı: -

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: ABC Serisi: B

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 15

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: iri (14-16)

Kısa konusu veya teması: Tembelliğin iyi birşey olmadığı ve hiçbir canlıyı küçük görmemek gerektiği anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve hitap ettiği yaş grubuyla uyumlu, süreklilik var.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

- 20- Kitap adı: İyi Yürekli Kardeş - 1997 (MEB tavsiyeli)
 Yazarı: -
 Yayınevi: Damla Yayınevi
 Seri no: ABC Serisi: I
 Tür: hikaye (resimli kitap)
 Sayfa sayısı: 15
 Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.
 Cilt: ince karton, zımba
 Boy: orta
 Punto: iri (14-16)
 Kısa konusu veya teması: Kardeşliğin güzel olduğu teması veriliyor.
 Resimleme özellikleri: renkli, hitap ettiği yaş grubu için çok ayrıntılı ve küçük
 Yaş grubu: 3-7
 Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.
- 21- Kitap adı: Hazine Adası - 1997 (M.E.B. tavsiyeli)
 Yazarı: -
 Yayınevi: Damla Yayınevi
 Seri no: ABC Serisi: C
 Tür: hikaye (resimli kitap)
 Sayfa sayısı: 15
 Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.
 Cilt: ince karton, zımba
 Boy: orta
 Punto: iri (14-16)
 Kısa konusu veya teması: Hazine peşinde koşan üç kardeşin bundan pişmanlık duyup evlerine geri dönmeleri ve aile sıcaklığının bütün hazinelerden daha değerli olduğunu anlamaları.
 Resimleme özellikleri: renkli, metinle uyumlu, süreklilik var.
 Yaş grubu: 3-7
 Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

- 22- Kitap adı: İsmet'in Kısmeti - 1997 (M.E.B. tavsiyeli)
 Yazarı: -
 Yayınevi: Damla Yayınevi
 Seri no: ABC Serisi: U
 Tür: hikaye (resimli kitap)
 Sayfa sayısı: 15
 Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.
 Cilt: ince karton, zımba
 Boy: orta
 Punto: iri (14-16)
 Kısa konusu veya teması: İsmet'in evleneceği kızı aramak için yollara düşmesi konu ediliyor ve yalan söylemenin doğru olmadığı mesajı veriliyor.
 Resimleme özellikleri: renkli, metinle uyumlu.
 Yaş grubu: 3-7
 Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.
- 23- Kitap adı: Yaramaz Tay - 1992
 Yazarı: Müzehher Özgün
 Yayınevi: Yuva Yayınevi
 Seri no: Sevilen Hayvanlar Dizisi
 Tür: hikaye (resimli kitap)
 Sayfa sayısı: 15
 Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.
 Cilt: ince karton, zımba
 Boy: küçük
 Punto: iri (15-16)
 Kısa konusu veya teması: Yavru tayın, annesi gibi hızlı koşmak istemesi ve sonunda hayal kırıklığına uğraması.
 Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve yaş grubuyla uyumlu.
 Yaş grubu: 3-7
 Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

- 24- Kitap adı: Sincap ile Tilki - 1992
 Yazarı: Müzehher Özgün
 Yayınevi: Yuva Yayınevi
 Seri no: Sevilen Hayvanlar Dizisi
 Tür: hikaye (resimli kitap)
 Sayfa sayısı: 16
 Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.
 Cilt: ince karton, zımba
 Boy: küçük
 Punto: iri (15-16)
 Kısa konusu veya teması: Kurnaz tilkinin sincabı yemek için planlar kurması ve sonunda kendi kazdığı kuyuya düşmesi konu ediliyor. Kitapta ayrıca savurgan olmamak gerektiği mesajı da veriliyor.
 Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve yaş grubuyla uyumlu.
 Yaş grubu: 3-7
 Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.
- 25- Kitap adı: Yavru Ayı - 1992
 Yazarı: Müzehher Özgün
 Yayınevi: Yuva Yayınevi
 Seri no: Sevilen Hayvanlar Dizisi
 Tür: hikaye (resimli kitap)
 Sayfa sayısı: 16
 Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.
 Cilt: ince karton, zımba
 Boy: küçük
 Punto: iri (15-16)
 Kısa konusu veya teması: Annesini dinlemediği için, ormanda kaybolarak ayıların yaşadığı bir kulübeye gelen bir kızın öyküsü.
 Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve yaş grubuyla uyumlu.
 Yaş grubu: 3-7
- 26- Kitap adı: Anne Tavuk - 1992

Yazarı: Müzehher Özgün

Yayınevi: Yuva Yayınevi

Seri no: Sevilen Hayvanlar Dizisi

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: küçük

Punto: iri (15-16)

Kısa konusu veya teması: Anne tavuk ve üç yavrusunun mutlu yaşamlarının öyküsü

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve yaş grubuyla uyumlu.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil

27- Kitap adı: Tekirin Topu - 1992

Yazarı: Müzehher Özgün

Yayınevi: Yuva Yayınevi

Seri no: Sevilen Hayvanlar Dizisi

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: küçük

Punto: iri (15-16)

Kısa konusu veya teması: Çok yaramaz olan kedi yavrusu Tekir'in çeşitli yaramazlıklar yaparak diğer hayvanlarla eğlenmesi ve alay etmesi daha sonra da bu yaptığının kötü bir şey olduğunu anlaması.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve yaş grubuyla uyumlu.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil

28- Kitap adı: Kúpeli Keçi - 1992

Yazarı: Müzehher Özgün

Yayınevi: Yuva Yayınevi

Seri no: Sevilen Hayvanlar Dizisi

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: küçük

Punto: iri (15-16)

Kısa konusu veya teması: Boynunda iki tane küpesi olan keçi, yavruları olunca kendini diğer keçilerden üstün görür ve sürüden ayrı dolaşmaya başlar. Bir gün karşısına bir kurt çıkar ve yavru keçiyi yemek ister. Anne keçi kurnazlıkla yavrusunu kurtun elinden kurtarır.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle ve yaş grubuyla uyumlu.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil.

29- Kitap adı: Sabır Çiçeği - 1996

Yazarı: Yaşar Çalışkan

Yayınevi: Enes Kitap Sarayı

Seri no: Esra Çocuk Hikayeleri Dizisi-II:8

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 24

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Sabırlı olmanın iyi bir huy olduğu anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu, süreklilik gösteriyor.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil.

30- Kitap adı: Kartopu - 1996

Yazarı: Ahmet Efe

Yayınevi: Enes Kitap Sarayı

Seri no: Esra Çocuk Hikayeleri Dizisi-II:9

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 24

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Kıskançlık yüzünden kartopunun içine taş koyup, arkadaşını yaralayan ve sonra yaptığından pişman olan bir çocuğun hikayesi.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu, süreklilik gösteriyor.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil.

31- Kitap adı: Gökten Üç Elma Düştü - 1991

Yazarı: Hasan Latif Sarıyüce

Yayınevi: Çocuk Vakfı Yayınevi

Seri no: Çocuk Edebiyatı Dizisi: 12

Tür: masal

Sayfa sayısı: 96

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygundur.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Kitabın içinde yedi adet masal vardır. Bu masallarda anne baba sözü dinlemek gerektiği, bir yerlere gelmek için çalışmak gerektiği gibi mesajlar veriliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, çok cansız ve belirsiz. Satır arası genişlik yeterli değil.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

- 32- Kitap adı: Pinokyo (çeviri)
 Yazarı: Carlo Callodi
 Yayınevi: Çocuk Vakfı Yayınevi
 Seri no: Batı Klasikleri Dizisi: 8
 Tür: masal
 Sayfa sayısı: 96
 Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygundur
 Cilt: ince karton, zımba
 Boy: orta
 Punto: küçük (8-9)
 Kısa konusu veya teması: Tahtadan yapılan bir çocuk, gerçek bir insan gibi olmak ister ve bir sabah uyandığında bu dileğinin gerçekleştiğini görür. Kitap, yalan söylediği zaman burnu uzayan Pinokyo adındaki bu çocuğu konu almaktadır.
 Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu.
 Yaş grubu: 8-12
 Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz
- 33- Kitap adı: Gül Çocuk Tatilde - 1989
 Yazarı: Komisyon tarafından hazırlanmış.
 Yayınevi: Vefa Yayınevi
 Seri no: Çocuk Kitapları Dizisi: 1
 Tür: -
 Sayfa sayısı: 128
 Kağıt: saman kağıdı, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.
 Cilt: ince karton, yapıştırma
 Boy: büyük
 Punto: orta (12-13)
 Kısa konusu veya teması: Çocukların masallarla, bilmece, şiir ve oyunlarla hem eğlendirilip hem de dini açıdan bilgilendirildiği bir kitap.
 Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu
 Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil.

34- Kitap adı: Robinson Crusoe (çeviri)

Yazarı: Daniel Defeo

Yayınevi: Atlas ve Nehir İletişim

Seri no: Batı Klasikleri Dizisi:10

Tür: roman

Sayfa sayısı: 142

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Bir adada tek başına yaşam mücadelesi veren bir adamın başından geçen olaylar konu edilmiştir.

Resimleme özellikleri: renksiz ve yetersiz

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

35- Kitap adı: Çalığışu - 1981

Yazarı: Reşat Nuri Güntekin

Yayınevi: İnkılap ve Ata Basımevi

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 400

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Nişanlısını unutmak için, Anadolu'nun çeşitli yörelerinde öğretmenlik yapan Feride adlı bir kızın öyküsü.

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

36- Kitap adı: Yaprak Dökümü

Yazarı: Reşat Nuri Güntekin - 1981

Yayınevi: İnkılap ve Ata Basımevi

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 320

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygundur

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Batı yaşam tarzına özenerek, milli ve dini değerlerini kaybeden ve hızla çöküşe giden bir ailenin öyküsü.

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

37- Kitap adı: Türkmen Düğünü

Yazarı: Yörük Ali

Yayınevi: Ocak Yayınevi

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 135

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Birbirlerini seven ve evlenmek isteyen iki gencin evlenmesi konu ediliyor.

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

Not: Nasrettin Hoca Hikayelerinde yazar, yayınevi, tür, sayfa sayısı, kağıt, cilt, punto, boy, hitap ettiği yaş grubu ve dil özellikleri aynı olduğu için, bu kitapların isimleri listelendikten sonra özellikleri toplu olarak belirtilmiştir.

- 38- Ye Kürküm Ye. (Seri no: 2)
- 39- Parayı veren Düdüğü Çalar. (Seri no: 8)
- 40- İpe Un Serilir mi ?. (Seri no: 13)
- 41- Doğuran Kazan. (Seri no: 1)
- 42- Ben Zaten İnecektim. (Seri no: 5)
- 43- Hocanın Hançeri. (Seri no: 6)
- 44- Düşünen Hindi. (Seri no: 7)
- 45- Ağaçtan Öteye Yol. (Seri no: 4)
- 46- Ayaklarını Karıştıran Çocuk. (Seri no: 19)
- 47- Hocanın Heybesi. (Seri no: 9)
- 48- Turşu Satan Eşek. (Seri no: 10)
- 49- Tanrı Misafiri. (Seri no: 11)
- 50- Yeni Eve Göç. (Seri no: 12)
- 51- Eşeğe Yazık Olur. (Seri no: 19)
- 52- Testiyi Kırmadan. (Seri no: 14)
- 53- Ya Tutarsa. (Seri no: 15)
- 54- Hoca Eşeğe Niye Ters Binmiş. (Seri no: 16)
- 55- Cevizler ve Kabaklar. (Seri no: 17)
- 56- Giy Kavuğu Sen Oku. (Seri no: 18)
- 57- Bu Kediye Et Nerede. (Seri no: 20)

Özellikler

Yazarı: Mürşide Uysal

Yayınevi: Uysal Kitabevi

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: büyük

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Nasrettin Hoca'dan Hikayeler ve Öğütler adı altında toplanan bu kitapların her birinde birden fazla hikeye ve bu hikayelerin sonunda öğütler verilmiştir. Çocuklara, hoşgörülü, sabırlı, çalışkan, güler yüzlü, doğru, dürüst, tutumlu olmak, umudumuzu kaybetmemek, anne baba sözü dinlemek gibi iyi ve güzel huyları öğütlerken; hırsızlık yapmak, yalan söylemek, başkalarını kırmak, bencillik gibi kötü huy ve davranışların yapılmaması gerektiği mesajları iletiliyor.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle uyumlu

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

58- Kitap Adı: En Güzel Kuş Kelaynak -1996

Yazarı: Zerrin Coşkun

Yayınevi: -

Seri no: -

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 14

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: büyük

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Kibirli ve kendini beğenmiş olmanın kötü birşey olduğu anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle uyumlu, yaşa uygun

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

59- Kitap Adı: Uçan Fare - 1996

Yazarı: Zerrin Coşkun

Yayınevi: -

Seri no:-

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 18

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: büyük

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Uçmaya çalışan bir farenin, bu isteğinin gerçekleşmeyeceğini anlaması konu edilmiş.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle uyumlu, yaşa uygun

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

60- Kitap Adı: Cenena'nın günlüğü: Bosna savaşçıları

Yazarı-çizeri: Ahmet ve Sefer Muminoviç

Yayınevi: Pınar Yayınevi

Seri no: -

Tür: çizgi roman

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Bosna'daki savaşta Cenena adlı bir kız çocuğu ve onun ailesinin başından geçen olaylar.

Resimleme özellikleri: renksiz ve çok küçük, metinle uyumlu.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, yazılar çok küçük, satır arası genişlik yetersiz.

61- Kitap Adı: Gorajde Bosna Savaşçıları

Yazarı-çizeri: Ahmet ve Sefer Muminoviç

Yayınevi: Pınar Yayınevi

Seri no:-

Tür: çizgi roman

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zimba

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Bosna Hersek-Sırp savaşını konu alıyor.

resimleme özellikleri: renksiz ve çok küçük, metinle uyumlu.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil.

62- Kitap Adı: Saray Bosna Savaşçıları

Yazarı-çizeri: Ahmet ve Sefer Muminoviç

Yayınevi: Pınar Yayınevi

Seri no: -

Tür: çizgi roman

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zimba

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: BosnaHersek-Sırp savaşını konu alıyor.

resimleme özellikleri: renksiz ve çok küçük, metinle uyumlu.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil.

63- Kitap Adı: Alparslan

Yazarı-çizeri: Erol Abasız

Yayınevi: Bahar Yayınları

Seri no: Çizgi Roman Serisi:3

Tür: çizgi roman

Sayfa sayısı: 78

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Alparslan'ın hayatını anlatıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz ve çok küçük, metinle uyumlu

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: Çocukların anlayamayacağı eski kelimeler kullanılmış, satır arası genişlik yeterli değil.

64- Kitap Adı: Sunguralp

Yazarı-çizeri: Erol Abasız

Yayınevi: Bahar Yayınları

Seri no: Çizgi Roman Serisi:2

Tür: çizgi roman

Sayfa sayısı: 79

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Sunguralp'in yaptığı kahramanlıkları konu alıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz ve çok küçük, metinle uyumlu.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: çocukların anlayamayacağı eski kelimeler kullanılmış, satır arası genişlik yeterli değil.

65- Kitap Adı: Yunus Emre

Yazarı-çizeri: Erol Abasız

Yayınevi: Bahar Yayınları

Seri no: Çizgi Roman Serisi:3

Tür: çizgi roman

Sayfa sayısı: 80

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Yunus Emre'nin hayatı konu ediliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz ve çok küçük, metinle uyumlu.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: çocukların anlayamayacağı eski kelimeler kullanılmış, satır arası genişlik yeterli değil.

Not: 66-113 arası Kemalettin Tuğcu Serisi kitaplarda yazar, yayınevi, seri, fiziksel özellikler (kağıt, cilt, boy, punto ve resim), tür, dil ve hitap ettiği yaş grubu aynıdır. Bu nedenle Kemalettin Tuğcu Serisi kitapların isimleri liste halinde verilmiş, daha sonra hepsine ait olan özellikler belirtilmiştir.

- 66- Yetim Ali - 1995
- 67- Ana Kucağı - 1996
- 68- Küçük Hanım - 1996
- 69- Çocukluk Arkadaşım - 1997
- 70- Büyüklerin Günahı - 1993
- 71- Satılan Çocuk - 1993
- 72- Dilenci Baba - 1993
- 73- Can Yoldaşları - 1993
- 74- Balıkçının Kızı - 1996
- 75- Kuklacı - 1993
- 76- El Kapısı - 1992
- 77- Bir Garip Kızcağız - 1993
- 78- Babam ve Ben - 1993
- 79- Yetimler Güzeli - 1993
- 80- Kuyulu Bahçe - 1995
- 81- Annelerin Çilesi - 1995
- 82- Sokak Köpeği - 1995
- 83- Deniz Kızı - 1997
- 84- Benim Annem - 1997

- 85- Küçük Serseri - 1995
- 86- Şeytan Çocuk - 1992
- 87- Yılanlı Bağ - 1992
- 88- Bu Çocuk Kimin ? - 1992
- 89- Cambazın Kızı - 1992
- 90- Toprak damları - 1995
- 91- Köyde Unutulanlar - 1997
- 92- Sütannem Nazlı - 1997
- 93- Süt Kardeşler - 1993
- 94- Babasızlar - 1995
- 95- Köyden Gelen Kız - 1993
- 96- Kız Evlat - 1990
- 97- Küçük Bey - 1993
- 98- Baba Evi - 1993
- 99- Küçük Hanım - 1996
- 100- Güllü Bahçe - 1997
- 101- Tanrı Misafiri - 1995
- 102- Bir Dağ Masalı - 1993
- 103- Doğduğum Ev - 1993
- 104- Küçük Erkek - 1993
- 105- Hacı Baba - 1992
- 106- Annemin Hikayesi - 1992
- 107- Köydeki Arkadaşım - 1995
- 108- Çocuk İhtiyar - 1993
- 109- Sokaktan Gelen Çocuk - 1995
- 110- Küçük İşportacı - 1995
- 111- Ana Kucağı - 1997
- 112- Devlet Kuşu - 1995
- 113- Karakaçan - 1995

Fiziksel ve içerik özellikleri:

Yazarı: Kemalettin Tuğcu

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Tuğcu Serisi

Tür: roman

Sayfa sayısı: 80

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Kemalettin Tuğcu Serisi kitaplarda, genellikle zor durumda olan, garip, kimsesiz, öksüz, fakir çocukların hayatları konu edilmiştir.

Resimleme özellikleri: renksiz ve metinle uyumlu

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

114- Kitap Adı: Topuz - 1997

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Günce Yayıncılık

Seri no: Çocuk Kitapları Dizisi: 11

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 96

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: küçük

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Türklerin kahramanlığının ve cesaretinin anlatıldığı bu kitapta kahraman bir Türk'ün Bizans Prensinin kafasını topuzla ezmesi konu ediliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, olayları tam olarak yansıtmıyor, konuya hakim değil

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlikler kitabın okunmasını kolaylaştırıyor.

115- Kitap Adı: Harem

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Tuğra Neşriyat

Seri no: Ömer Seyfettin'den Seçmeler:2

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 179

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Ömer Seyfettin'den seçilen oniki hikaye bulunmaktadır. "Harem"de Osmanlı dönemindeki harem yaşantısı konu edilmiş.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

116- Kitap Adı: Kızıl Elma Neresi

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Tuğra Neşriyat

Seri no: Ömer Seyfettin'den Seçmeler:7

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 191

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Ömer Seyfettin'den seçilen ondört tane hikaye bulunmaktadır. Kızıl Elma Neresi adlı hikayede, Osmanlı Ordusu'nun Kızıl Elma adında bilinmeyen bir yere gitmek istemesi konu edilmiş.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

117- Kitap Adı: Başını Vermeyen Şehit

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Tuğra Neşriyat

Seri no: Ömer Seyfettin'den Seçmeler:1

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 149

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Ömer Seyfettin'den seçilen onbir tane hikaye bulunmaktadır. Başını Vermeyen Şehit'de vatan uğruna şehit düşen Deli Mehmet adındaki kahraman bir Türk konu edilmiştir.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

118- Kitap Adı: Keramet - 1993

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Atlas ve Nehir İletişim

Seri no: Ömer Seyfettin Serisi: 4

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 99

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: orta (10-11)

Kısa konusu veya teması: Bir türbenin kerametine inanan halkın öyküsü.

Resimleme özellikleri: renksiz ve yetersiz, metinle uyumlu.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

119- Kitap Adı: Pembe İncili Kaftan -1993

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Nurdan Yayınları

Seri no: Ömer Seyfettin Serisi: 1

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 95

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: küçük

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Pembe incili kaftana sahip olma hırsıyla bir kişinin hayatından verdiği ödünler.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

120- Kitap Adı: Perili Köşk - 1996

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Günce Yayınları

Seri no: Çocuk Kitapları Dizisi: 3

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 94

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Perili olduğu iddia edilen köşke bir aile taşınır. Köşkün aslında perili olmadığını ve ev sahibinin kiracıları kaçırp korkutmak için hayalet kılığına girdiğinin anlaşılması konu ediliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, yeterli değil, metindeki olayları yansıtmıyor.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

121- Kitap Adı: Kaşığı - 1997

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Ömer Seyfettin Dizisi no: 6

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 59

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: İşlemediği bir suç yüzünden kardeşine iftira eden bir çocuğun hikayesi.

Resimleme özellikleri: renksiz, yeterli değil, metindeki olayları yansıtmıyor.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

122- Kitap Adı: Ferman - 1996

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Günce Yayınları

Seri no: Çocuk Kitapları Dizisi: 9

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 95

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Kendi ölüm fermanını taşıyan Tosun Bey'in hikayesi.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 8-12

DI ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli

123- Kitap Adı: Diyet

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Tuğra Neşriyat

Seri no: Ömer Seyfettin Serisi: 3

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 163

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: İşlemediği bir suç yüzünden kolunun kesilmesini önlemek için karşılıksız olarak kötü ve zalim bir kasabın yanında çalışmak zorunda olan bir gencin öyküsü.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 8-12

DI ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil

124- Kitap Adı: And - 1996

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Günce Yayınları

Seri no: Çocuk Kitapları Dizisi

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 97

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Kan kardeşi olan iki arkadaşın birisinin, diğeri için hayatını tehlikeye atması konu ediliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli

125- Kitap Adı: Bomba - 1996

Yazarı: Ömer Seyfettin

Yayınevi: Günce Yayınları

Seri no: Çocuk Kitapları Dizisi

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 94

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Savaş sırasında Türklere yapılan zulüm ve işkenceyi konu alıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli

126- Kitap Adı: Leylek Karda Kaldı - 1991

Yazarı: Gülten Dayıoğlu

Yayınevi: Çocuk Vakfı Yayınevi

Seri no: Çocuk Edebiyatı Dizisi: 11

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 72

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Hayvan ve doğa sevgisi işlenmiş. Erdir adında bir çocuğun bilinçsizce kurduğu tuzak yüzünden, kışa tutsak olan anne leyleğin başına gelenler konu ediliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, figürlerler belirsiz, ne olduğu tam olarak anlayamıyor.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

127- Kitap Adı: Yürekdede ile Padişah - 1991

Yazarı: Cahit Zarifoğlu

Yayınevi: Beyan Yayınevi

Seri no: Gülücük Çocuk Kitapları Dizisi: 4

Tür: masal

Sayfa sayısı: 93

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Yürekdede adı verilen bilge bir ihtiyarla padişahın ilişkileri konu ediliyor. Padişah çeşitli konularda yürekdede'ye danışmakta ve onun fikirlerini almaktadır.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu fakat çok ayrıntılı.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz

128- Kitap Adı: Bizim Sokağın Çocukları - 1991

Yazarı: Necati Zekeriya

Yayınevi: Çocuk Vakfı Yayınevi

Seri no: Çocuk Edebiyatı Dizisi: 10

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 96

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Orhan adlı bir çocuğun başından geçen olaylar konu ediliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

129- Kitap Adı: Ninemin Ödevleri - 1996

Yazarı: Aysel Gürmen (resimleyen: Mustafa Delioğlu)

Yayınevi: Uçanbalık Yayınevi

Seri no: Hergün Büyüyorum Dizisi: 2

Tür: hikaye (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 16

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: büyük

Punto: iri (15-16)

Kısa konusu veya teması: Ninesi ile sohbet eden bir kız çocuğunun, ninesinin hacca gitmek istediğini ve bunun müslümanların yapması gereken bir görev olduğunu öğrenmesi.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle uyumlu, yaş grubuna uygun

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

130- Kitap Adı: Guguklu Saatin Kumrusu - 1990

Yazarı: Mustafa Ruhi Şirin

Yayınevi: Beyan Yayınevi

Seri no: Gülücük Çocuk Kitapları Dizisi: 13

Tür: fabl

Sayfa sayısı: 111

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Kahramanları hayvanlar olan kitap, sekiz masaldan oluşmaktadır. Bu masalların her birinde dolaylı olarak çocuklara mesaj ve öğütler verilmektedir.

Resimleme özellikleri: renksiz, figürle belirsiz, anlaşılması zor.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

131- Kitap Adı: Kirpiller Şapka Giymez - 1991

Yazarı: Mevlana İdris Zengin (resimleyen: Ayda Kantar)

Yayınevi: Çocuk Vakfı Yayınevi

Seri no: Çocuk Edebiyatı Dizisi: 2

Tür: masal

Sayfa sayısı: 72

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Kitabın içerisinde, çeşitli hayvanları ve özelliklerini anlatan masallar bulunmaktadır.

Resimleme özellikleri: renksiz ve çok cansız, ilgi çekici değil.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

132- Kitap Adı: Kuş Ağacı - 1991

Yazarı: Mustafa Ruhi Şirin (resimleyen: Nazan Erkmen)

Yayınevi: Çocuk Vakfı Yayınevi

Seri no: Resimli Masal Dizisi: 8

Tür: masal (resimli kitap)

Sayfa sayısı: 20

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boyut: büyük

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Yapraklarına kuşlar konan ve bundan büyük mutluluk duyan bir ağacın öyküsü.

Resimleme özellikleri: renkli, güzel, yaşa uygun

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil.

133- Kitap Adı: Uçurtmam Kuşlardan Güzel - 1991

Yazarı: Ahmet Efe

Yayınevi: Çocuk Vakfı Yayınevi

Seri no: Çocuk Edebiyatı Dizisi: 15

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 64

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boyut: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Çocukların dünyasında yaşanmış çeşitli hikayeler yer alıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

134- Kitap Adı: Kardelenler ve Güller - 1995

Yazarı: Ahmet Güzel

Yayınevi: Uysal Kitapevi

Seri no: 101

Tür: roman

Sayfa sayısı: 144

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boyut: büyük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Bosna Hersek - Sırp savaşını konu alarak savaşın içinde yer alan Bosna Hersek halkının yaşamından kesitler sunuluyor, onlara yapılan zulüm ve işkenceler anlatılıyor. Savaşın ne kadar kötü ve gereksiz olduğu mesajı veriliyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

135- Kitap Adı: Denizler Ejderi - 1996

Yazarı: Yılmaz Boyunağa

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: Yay: 212 - T.813/28

Tür: roman

Sayfa sayısı: 79

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boyut: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Turgut Reis'in cesareti, mertliği ve kahramanlığının konu edildiği bir roman.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil.

136- Kitap Adı: Allah'a İnanıyorum - 1997

Yazarı: M. Yaşar kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi no:1

Tür: hikaye (din)

Sayfa sayısı: 60

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Allah'ın birliğini, varlığını ve sıfatlarını anlatan şiirler ve olaylara yer verilmiş.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu, yaş grubuna uygun

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli

137- Kitap Adı: Peygamberimi Öğreniyorum: O gece - 1996

Yazarı: Salih Suruç

Yayınevi: Nesil Matbaacılık

Seri no: Peygamberimi Öğreniyorum: 1

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 28

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Peygamberimizin hayatından kesitler verilerek, O'nun kişiliği, mucizeleri ve insanlığı islamiyete çağırması anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli

138- Kitap Adı: Meleklerle İnanıyorum. - 1997

Yazarı: M. Yaşar Kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi no:2

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 70

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Meleklerin olduğu ve meleklerle inanılmasının gerektiği mesajı veriliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli

139- Kitap Adı: Kadere İnanıyorum -1997

Yazarı: M. Yaşar kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi no: 5

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 65

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Hayattan örnekler verilerek kadere inanmak gerektiği mesajı veriliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu, yaş grubuna uygun

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

140- Kitap Adı: Veda Haccı - 1996

Yazarı: Salih Suruç

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: Peygamberimi öğreniyorum:10

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 25

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: kuşe kağıt, zımba

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Peygamberimizin ölmeden önce verdiği Veda Hutbesi anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, siyah renk çok fazla hakim, resim ve figürlerin ne olduğu net olarak anlaşılamiyor.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil.

141- Kitap Adı: Abdest Alıyorum - 1997

Yazarı: M. Yaşar Kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi:7

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: kuşe kağıdı, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Kız ve erkeklerin nasıl abdest alacakları bir hikayeye dayandırılarak anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: metinde anlatılanlara uygun, renkli fotoğraflar kullanılmış

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, önemli cümleler kırmızı renkle yazılmış, satır arası genişlik yeterli.

142- Kitap Adı: Dua Ediyorum - 1997

Yazarı: M. Yaşar Kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi:9

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: kuşe kağıdı, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Yurt dışında okuyan bir çocuğun yaz tatili için, Türkiye'ye dayısının yanına gelmesi ve dayısının O'na dua etmeyi öğretmesi konu edilmiş.

Resimleme özellikleri: metinde anlatılanlara uygun, renkli fotoğraflar kullanılmış

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, önemli cümleler kırmızı renkle yazılmış, satır arası genişlik yeterli.

143- Kitap Adı: Annemi Arıyorum - 1997

Yazarı: M. Yaşar Kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi:10

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: kuşe kağıdı, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Annesi ölen bir kız, anneler günü yaklaştığı için çok üzülmemektedir. Babası da annesine vereceği en güzel hediye için dua okumak olduğunu söyler ve ona dualar öğretir.

Resimleme özellikleri: metinde anlatılanlara uygun, renkli fotoğraflar kullanılmış

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, önemli cümleler kırmızı renkle yazılmış. Satır arası genişlik yeterli.

144- Kitap Adı: Dine Doğru - 1997

Yazarı: M. Yaşar Kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi:1

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Dini dualar, Allah'ın varlığı ve büyüklüğü konuları işlenmiş.

Resimleme özellikleri: renkli fakat baskı temiz olmadığı için resimler gölgeli çıkmış, satır arası genişlik yeterli.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

145- Kitap Adı: Peygamberimi Öğreniyorum - 1997

Yazarı: M. Yaşar Kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi:2

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Peygamberimizin doğumundan ölümüne kadar hayatı anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renkli ve metinle uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, önemli cümleler kırmızı renkle yazılmış, anlatım şiir şeklinde yapılmış. Bu anlatım yöntemi hitap ettiği yaş grubunun ilgisini canlı tutmak ve zevk almalarını sağlamak açısından faydalı olabilir. Satır arası genişlik yeterli.

146- Kitap Adı: Uzeyle'nin İmamı - 1997

Yazarı: M. Yaşar Kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi:6

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Uzeyle adlı müslüman bir kadının din uğruna verdiği mücadele anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renkli ve metinle uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade ve açık, önemli cümleler kırmızı renkle yazılmış, satır arası genişlik yeterli.

147- Kitap Adı: Allah'ı Arayan Çocuk - 1997

Yazarı: M. Yaşar Kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi:3

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Bir çocuğun putlara tapmayı Allah'a inanması konu ediliyor.

Resimleme özellikleri: renkli ve metinle uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: Sade ve açık, önemli cümleler kırmızı renkle yazılmış, satır arası genişlik yeterli.

148- Kitap Adı: Kur'an Öğreniyorum - 1997

Yazarı: Hüseyin Kutlu

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi:11

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: renkli kuşe kağıdı, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (12-13)

Kısa konusu veya teması: Kur'an harfleriyle Kur'an okuması öğretiliyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

149- Kitap Adı: Şanlı Bedir - 1996

Yazarı: Salih Suruç

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: Peygamberimi Öğreniyorum:6

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 27

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: kuşe kağıdı, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Bedir savaşı anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu, siyah renk çok fazla hakim.

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: çocukların anlayamayacağı eski kelimeler kullanılmış, satır arası genişlik yeterli değil.

150- Kitap Adı: Cennetin Yolu - 1996

Yazarı: Salih Suruç

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: Peygamberimi Öğreniyorum:7

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 26

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: kuşe kağıdı, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: cennete gitmek için neler yapılması gerektiği anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil

151- Kitap Adı: Mekke'nin Fethi - 1996

Yazarı: Salih Suruç

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: Peygamberimi Öğreniyorum: 9

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 26

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: kuşe kağıdı, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Mekke'nin fethi konu ediliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil

152- Kitap Adı: Peygamber Bereketi - 1996

Yazarı: Salih Suruç

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: Peygamberimi Öğreniyorum: 8

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 26

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: kuşe kağıdı, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Peygamberimizin sahip olduğu meziyetler anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil

153- Kitap Adı: Beklenmeyen Davet - 1996

Yazarı: Salih Suruç

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: Peygamberimi Öğreniyorum: 3

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 26

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: kuşe kağıdı, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Peygamberimizin hayatından kesitler sunularak, kişiliği ve islamiyet uğruna yaptığı şeyler anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil

154- Kitap Adı: Hicret - 1996

Yazarı: Salih Suruç

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: Peygamberimi Öğreniyorum: 5

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 28

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: kuşe kağıdı, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Peygamberimiz Mekke'den Medine'ye hicreti anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil

155- Kitap Adı: Nur Torun - 1996

Yazarı: Salih Suroç

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: Peygamberimi Öğreniyorum: 2

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 28

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: kuşe kağıdı, zımba

Boy: küçük

Punto: küçük (9-10)

Kısa konusu veya teması: Peygamberimizin hayatından kesitler verilerek O'nun kişiliği anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli değil

156- Kitap Adı: Peygamberimiz Çocuklarla - 1997

Yazarı: M. Yaşar Kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi:5

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: kuşe kağıdı, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (11-12)

Kısa konusu veya teması: Peygamberimizin çocuk sevgisi ve onlara verdiği öğütler işlenmiş.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle uyumlu, güzel, canlı

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade ve şiir şeklinde anlatım yapılmış. Satır arası genişlik yeterli.

157- Kitap Adı: Peygamberlere ve Kitaplara İnanıyorum

Yazarı: M. Yaşar Kandemir

Yayınevi: Damla Yayınevi

Seri no: Dinim Serisi: 3

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 32

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: orta

Punto: orta (11-12)

Kısa konusu veya teması: Peygamberler ve kutsal kitaplar hakkında bilgi verilerek Onlara inanmamız gerektiği vurgulanıyor.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle uyumlu

Yaş grubu: 3-7

Dil ve anlatım: sade ve şiir şeklinde anlatım yapılmış. Satır arası genişlik yeterli.

158- Kitap Adı: Hayvan Çiftliği

Yazarı: George Orwell

Yayınevi: Atlas ve Nehir İletişim

Seri no: Batı Klasikleri Dizisi: 8

Tür: fabl

Sayfa sayısı: 152

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş grubu için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (10-11)

Kısa konusu veya teması: Bir çiftlikte yaşayan hayvanların birbirleriyle ve insanlarla diyalogları anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu.

Yaş grubu: çocuklara hitap etmiyor.

Dil ve anlatım: dil sade, satır arası genişlik yeterli.

159- Kitap Adı: Çocuğunuz ve Oyun - 1995

Yazarı: Arnold Arnold

Yayınevi: Denge Yayınevi

Seri no: Aile Eğitim Serisi:2

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 181

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Oyunun ne olduğu, kuralları ve oyuncakların kullanılmasına dair bilgiler yer alıyor.

Resimleme özellikleri: renkli, metinle uyumlu, güzel, canlı

Yaş grubu: çocuklara hitap etmiyor.

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

Diğer: içindekiler bölümü var.

160- Kitap Adı: Türk İstiklal Harbinde Milli Mücadele - 1993

Yazarı: Süvari Yüzbaşı Ahmet

Yayınevi: Akademi Kitabevi

Seri no: -

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 168

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: İstiklal savaşını konu alıyor.

Resimleme özellikleri: metin dışında 1 harita, 10 kroki, 9 fotoğraf var

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: içindekiler bölümü var.

161- Kitap Adı: Beş Hececiler - 1994

Yazarı: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Tuncer

Yayınevi: Akademi Kitabevi

Seri no: -

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 141

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Beş hececiler akımından olan şairlerin hayatı ve eserlerinden örnekler verilmiş.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: içindekiler bölümü var, her yazarın tanıtımından sonra kaynakça verilmiş.

- 162- Kitap Adı: Yedi Meşaleciler - 1994
 Yazarı: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Tuncer
 Yayınevi: Akademi Kitabevi
 Seri no: -
 Tür: müracaat
 Sayfa sayısı: 166
 Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.
 Cilt: karton, yapıştırma
 Boy: orta
 Punto: küçük (8-9)
 Kısa konusu veya teması: Yedi Meşaleciler akımından olan yazarların hayatı ve eserlerinden örnekler verilmiş.
 Resimleme özellikleri: resim yok
 Yaş grubu: 13-16
 Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.
 Diğer: içindekiler bölümü var, her yazarın tanıtımından sonra kaynakça verilmiş.
- 163- Kitap Adı: Milli Hikayeler Antolojisi
 Yazarı: H. Fethi Gözler
 Yayınevi: İnkılap Kitabevi
 Seri no: -
 Tür: müracaat
 Sayfa sayısı: 280
 Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.
 Cilt: karton, yapıştırma
 Boy: orta
 Punto: küçük (8-9)
 Kısa konusu veya teması: edebiyat
 Resimleme özellikleri: resim yok
 Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: İçindekiler bölümü var, her hikayenin sonunda bilinmeyen kelime ve deyimler, kıssadan hisse bölümü ve hikaye yazarının hayatı ve eserleri hakkında bilgi veriliyor.

164- Kitap Adı: Türkçemizde Yabancı Kelimeler Sözlüğü - 1989

Yazarı: Ali Özgüler

Yayınevi: Sim Matbaacılık

Seri no: -

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 257

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: genel

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

165- Kitap Adı: Bebek Sağlığı - 1993

Yayına Hazırlayanlar: Asiye Nuhoglu, Bülent Zülfiyar, Serpil Uğur

Yayınevi: Çocuk Vakfı Yayınevi

Seri no: 99 Soruda Çocuk Dizisi: 1

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 238

Kağıt: ikinci hamur

Cilt: karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Bebek ve sağlığı konusunda soru ve cevap şeklinde bilgi verilmiş.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: çocuklara hitap etmiyor.

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

Diğer: sonunda kaynakça verilmiş.

166- Kitap Adı: Çocuk Ruh Sağlığı - 1995

Yazarı: Melih Kırkincioğlu

Yayınevi: Esin Yayınevi

Seri no: -

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 87

Kağıt: ikinci hamur

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: büyük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Çocuk ruh sağlığı, aile ve çocuk, okul-çocuk ve özel eğitimi gerektiren durumlar hakkında bilgi veriliyor. (psikoloji)

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: çocuklara hitap etmiyor.

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

Diğer: içindekiler bölümü var.

167- Kitap Adı: Türk Kahramanları - 1995

Yazarı: H. Ahmet Çelik

Yayınevi: Erdem Yayınevi

Seri no: Okul Dizisi: 14

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 79

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Tarihteki Türk kahramanları tanıtılıyor.

Resimleme özellikleri: resimler renksiz, hitap ettiği yaş için anlaşılması zor ve karışık

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: içindikiler bölümü var.

168- Kitap Adı: Dini ve Milli Şiirler Antolojisi - 1991

Yazarı: Rıza Akdemir

Yayınevi: Türkiye Diyanet Vakfı

Seri no: Sanat ve Edebiyat Kitapları Serisi: 1

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 368

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: edebiyat

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: dil sade, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: Kitabın sonunda, sözlük, şairlerin kısa hayat hikayeleri ve içindikiler sayfası var.

169- Kitap Adı: İslami Terimler Sözlüğü

Yazarı: Hasan Akay

Yayınevi: İşaret Yayınevi

Seri no: Sözlük Dizisi: 1

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 528

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: din

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

Diğer: kaynakçası var.

170- Kitap Adı: Karadeniz Bölgesi - 1994

Yazarı: İlker Çakan

Yayınevi: Özkan Matbaacılık

Seri no: -

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 692

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Karadeniz bölgesine ait on altı adet il coğrafi olarak, iklim ve turizm yönünden tanıtılmış.(coğrafya)

Resimleme özellikleri: Tanıtılan illere ait çekilen renkli fotoğraflar yer alıyor.

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: indeksi ve bibliyografyası var.

171- Kitap Adı: İslam ve Kur'an'da Ağaç, Yeşil ve Toprak - 1995

Yazarı: Turhan Günay

Yayınevi: Tema Vakfı Yayınevi: 11

Seri no: -

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 142

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Kur'an'daki ağaç, yeşil ve toprakla ilgili surelere yer verilerek, bu konunun önemi anlatılıyor. (din)

Resimleme özellikleri: Metni açıklayan veya tanımlayan renkli fotoğraflar kullanılmış

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade değil, eski kelimelere çok fazla yer verilmiş, cümleler çok uzun. Satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: içindekiler bölümü ve kaynakçası var.

172- Kitap Adı: İslamda İki Kaynak: Kitap ve Sünnet - 1994

Yazarı: M. Asım Köksal

Yayınevi: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları

Seri no: Kaynak eserler Serisi: 11

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 314

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: İslamiyet konusunda bize rehberlik eden kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim ve Peygamberimizin sünnetleri hakkında bilgi veriliyor. (din)

Resimleme özellikleri: Metni açıklayan veya tanımlayan renkli fotoğraflar kullanılmış

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: Eski kelimelere yer verilmiş, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: fihristi ve kaynakçası var.

173- Kitap Adı: İslamda İnanç İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi. (4cilt)-1997

İlmi Müşavir ve Redaktör: İbrahim Kaf

Yayınevi: Marmara Üniversitesi İlahiyet Fakültesi Yayınları

Seri no: 1136

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 526

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: mukavva, dikiş

Boy: büyük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: din

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: indeksi ve bibliyografyası yok.

174- Kitap Adı: Çocuklara Osmanlı Tarihi Ansiklopedisi - 1990

Yazar: Ahmet Efe

Yayınevi: Çocuk Kitapları: 5

Seri no: 1136

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 497

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: mukavva, dikiş

Boy: büyük

Punto: orta (11-12)

Kısa konusu veya teması: Osmanlı Padişahları, yaptıkları savaşlar, kişilik özellikleri, zaferleri ve mağlubiyetleri anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, padişah resimleri ve tuğraları kullanılmış

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: içindekiler bölümü ve kitabın sonunda tarihi terimlere ilişkin sözlük verilmiş.

175- Kitap Adı: Selçuklular Tarihi ve Türk-İslam Medeniyeti - 1996

Yazar: Osman Turan

Yayınevi: Boğaziçi Yayınevi

Seri no: 173

Tür: müracaat

Sayfa sayısı: 413

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: büyük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Selçuklu Devleti'nin kuruluşu, duraklaması, çöküşü ve Selçuklu Devleti'nin İslam Medeniyeti'ne getirdikleri anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: içindekiler bölümü ve bibliyografyası var.

176- Kitap Adı: Modern Orta Atlas - 1997

Yazar: Arkın Kitabevi

Yayınevi: Boğaziçi Yayınevi

Seri no: 173

Sayfa sayısı: 40

Tür: müracaat

Kağıt: birinci hamur, gramaj; hitap ettiği yaş ve atlas için uygun değildir.

Cilt: ince karton, zımba

Boy: büyük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: genel

Resimleme özellikleri: haritalar renkli

Yaş grubu: 13-16

- 177- Kitap Adı: Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki Ormansızlaşma ve Sonuçları - 1993
 Yazar: İsmet Erdoğan
 Yayınevi: TEMA ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı Yayınları
 Seri no: 3
 Sayfa sayısı: 28
 Tür: müracaat
 Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.
 Cilt: ince karton, zimba
 Boy: orta
 Punto: küçük (9-10)
 Resimleme özellikleri: resim yok.
 Kısa konusu veya teması: coğrafya
 Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.
 Yaş grubu: 13-16
 Diğer: kaynakçası var
- 178- Kitap Adı: Karabağ - 1993
 Hazırlayanlar: Sabahattin Çağın, Ayşe İlker
 Yayınevi: Akademi Kitabevi
 Seri no: -
 Tür: müraccat
 Sayfa sayısı: 45
 Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.
 Cilt: ince karton, yapıştırma
 Boy: orta
 Punto: küçük (8-9)
 Kısa konu veya teması: Karabağ ile ilgili tarihi bilgiler verilmiş.
 Resimleme özellikleri: resim yok.
 Yaş grubu: 13-16
 Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

- 179- Kitap Adı: Kainatın Doğuşundaki Harikalar (Yoktan Varoluş)- 1996
 Yazar: H. Hüseyin Korkmaz
 Yayınevi: Tuğra Neşriyat
 Seri no: Harikalar Dünyası Dizisi: 5
 Sayfa sayısı: 149
 Tür: fen
 Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.
 Cilt: ince karton, yapıştırma
 Boy: orta
 Punto: küçük (8-9)
 Kısa konusu veya teması: Uzay, kainat, yıldızlar ve galaksiler hakkında merak edilen şeylere cevap veriliyor. Dini mesajlar ve bilgiler veriliyor. Bilimsel olaylar çeşitli benzetmelere dayanılarak soru cevap şeklinde anlatılıyor.
 Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu
 Yaş grubu: 13-16
 Dil ve anlatım: sade değil, eski Türkçe sözcükler kullanılmış. Satır arası genişlik yeterli.
- 180- Kitap Adı: Hayvanlar Alemindeki Harikalar - 1991
 Yazar: H. Hüseyin Korkmaz
 Yayınevi: Tuğra Neşriyat
 Seri no: Harikalar Dünyası Dizisi: 2
 Sayfa sayısı: 175
 Tür: fen
 Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.
 Cilt: ince karton, yapıştırma
 Boy: orta
 Punto: orta (10-11)
 Kısa konusu veya teması: Çeşitli hayvanların özellikleri, faydaları ve zararları anlatılmış.
 Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu, eğlendirici. Fotoğraf da kullanılmış.

Dil ve anlatım: sade değil, eski Türkçe sözcükler kullanılmış, satır aralığı yetersiz. Bilimsel olaylar çeşitli benzetmelere dayanılarak soru cevap şeklinde anlatılmış.

Yaş grubu: 13-16

Diğer: İçindekiler bölümü var.

181- Kitap Adı: Vucudumuzdaki Harikalar

Yazar: H. Hüseyin Korkmaz

Yayınevi: Tuğra Neşriyat

Seri no: Harikalar Dünyası Dizisi: 1

Sayfa sayısı: 156

Tür: fen

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Duyu organlarımız, iç organlarımız ve vucudumuzun diğer özellikleri anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu, eğlendirici.

Dil ve anlatım: sade değil, eski Türkçe sözcükler kullanılmış, satır aralığı yetersiz. Bilimsel olaylar çeşitli benzetmelere dayanılarak soru cevap şeklinde anlatılmış.

Yaş grubu: 13-16

Diğer: İçindekiler bölümü var.

182- Kitap Adı: Kainattaki Harikalar - 1991

Yazar: H. Hüseyin Korkmaz

Yayınevi: Tuğra Neşriyat

Seri no: Harikalar Dünyası Dizisi: 4

Sayfa sayısı: 133

Tür: fen

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Dünya, güneş ve atmosfer hakkında soru cevap şeklinde bilgiler verilmiş.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu, eğlendirici. Fotoğraf da var.

Dil ve anlatım: sade değil, eski Türkçe sözcükler kullanılmış, satır aralığı yetersiz. Bilimsel olaylar çeşitli benzetmelere dayanılarak anlatılmış.

Yaş grubu: 13-16

Diğer: İçindekiler bölümü var.

183- Kitap Adı: Boşlukta Yürümek - 1991

Yazarı: Yavuz Bahadıroğlu

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 432

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: İnsanların acılarını, hasretlerini ve arayışlarını dile getiriyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

184- Kitap Adı: Selahaddin Eyyubi - 1989

Yazarı: Yavuz Bahadıroğlu

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 187

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Selahaddin Eyyubi komutanlığında Osmanlı ordusunun Kudüs'ü alması konu ediliyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

185- Kitap Adı: Şirpençe - 1997

Yazarı: Yavuz Bahadıroğlu

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 230

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Osmanlı Padişahlarından birisi olan Yavuz Sultan Selim kişisel ve tarihsel yönden ele alınıp değerlendirilmiş.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade değil, eski Türkçe sözcüklere yer verilmiş; satır arası genişlik yetersiz.

186- Kitap Adı: Binatlı - 1993

Yazarı: Yavuz Bahadıroğlu

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 72

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Umur Bey komutanlığındaki akıncıların Tuna'yı ele geçirmesi.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade değil, eski Türkçe sözcüklere yer verilmiş; satır arası genişlik yetersiz.

187- Kitap Adı: Buhara Yanıyor - 1993

Yazarı: Yavuz Bahadıroğlu

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 221

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Moğollar'la müslüman Harzemliler arasındaki mücadele konu ediliyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade değil, eski Türkçe sözcüklere yer verilmiş; satır arası genişlik yetersiz.

188- Kitap Adı: Endülüse Veda - 1995

Yazarı: Yavuz Bahadıroğlu

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 270

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Gırnata devletinin, Emir Malik adında bir kişinin liderliğinde İspanya'nın yaptığı zulümlere karşı verdiği mücadele anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade değil, eski Türkçe sözcüklere yer verilmiş; satır arası genişlik yetersiz.

189- Kitap Adı: Malazgirt'te Bir Cuma Sabahı - 1997

Yazarı: Yavuz Bahadıroğlu

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 120

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Malazgirt savaşının nasıl kazanıldığı anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade değil, eski Türkçe sözcüklere yer verilmiş; satır arası genişlik yetersiz.

190- Kitap Adı: Kardelenler ve Güller - 1995

Yazarı: Ahmet Güzel

Yayınevi: Uysal Kitapevi

Seri no: 101

Tür: roman

Sayfa sayısı: 144

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boyut: büyük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Bosna hersek - sırp savaşını konu alarak savaşın içinde yer alan Bosna Hersek halkının yaşamından kesitler sunuluyor, onlara yapılan zulüm ve işkenceler anlatılıyor. Savaşın ne kadar kötü ve gereksiz olduğu mesajı veriliyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

191- Kitap Adı: Denizler Ejderi - 1996

Yazarı: Yılmaz Boyunağa

Yayınevi: Yeni Asya Neşriyat

Seri no: Yay: 212 - T.813/28

Tür: roman

Sayfa sayısı: 172

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boyut: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Turgut Reis'in cesaretinin, mertliğinin ve kahramanlığının konu edildiği bir roman.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

192- Kitap Adı: Ormandaki Yangın - 1990

Yazarı: Nevzat Yüksel

Yayınevi: Gonca Yayınevi

Seri no: Çocuk Kitapları Dizisi: 4

Tür: roman

Sayfa sayısı: 142

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Orman yangınlarının çevreye, insanlara ve diğer canlılara verdiği zararlar işleniyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

193- Kitap Adı: Zambaklar Solmasın - 1996

Yazarı: Yaşar Çalışkan

Yayınevi: Enes Kitap Sarayı

Seri no: Esra Çocuk Hikayeleri Dizisi II: 12

Tür: hikaye

Sayfa sayısı: 142

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Çeşitli çiçek ve bitkilerin nasıl yetiştiklerini ve meyve verdiklerini anlatan birden fazla hikaye içeriyor. Bu hikayelerin sonunda, sabırlı olmak gerektiği, iyilik yapmanın iyi bir şey olduğu ve büyüklerin sözlerinin dinlenmesi gerektiği mesajları veriliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, bitkileri tanıtmayı amaçlayan basit ve özlü resimler.

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

194- Kitap Adı: Kutsal Çile - 1991

Yazarı: Raif Cilasun

Yayınevi: Uysal Kitabevi

Seri no: 20

Tür: roman

Sayfa sayısı: 390

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Sudan'da doğmuş ve anne babası belli olmadığı kuşkusuna kapılarak, Türkiye sahillerine bırakılmış bir bebeğin hayat hikayesi

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

Not: Milli Eğitim Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığı tavsiyeli

195- Kitap Adı: Saklı Kent - 1996

Yazarı: Yılmaz Boyunağa

Yayınevi: Tuğra Neşriyat

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 77

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Halife Harun Reşid zamanında, Bağdat'da fakir bir kundura tamircisi olan Ahmed Murad'ın ticaret yapmak amacıyla uzak ülkelere gitmesinin hikayesi. Çocukların dini inançlarını kuvvetlendirici ve çalışkanlık dürüstlük gibi özelliklerini geliştirmeye yönelik mesajlar veriliyor.

Resimleme özellikleri: renksiz, metinle uyumlu, yetersiz.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

196- Kitap Adı: Satıcı Çocuk

Yazarı: Yılmaz Boyunağa

Yayınevi: Tuğra Neşriyat

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 85

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: orta (11-12)

Kısa konu veya teması: Ailesine yardım etmek için hem okuyup hem de çalışan Murat adlı bir çocuğun hikayesi

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

197- Kitap Adı: Göçmen Çocuğu Asena Bulgaristan'da - 1995

Yazarı: Rahmiye Altınok

Yayınevi: Prospero Yayınevi

Seri no: -

Tür: roman

Sayfa sayısı: 156

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Asena'nın ve ailesinin Bulgaristan'da yaşadığı zor olaylar anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

198- Kitap Adı: Bu Millet Neden Ağlar - 1995

Yazarı: Osman Yüksel Serdengeçti

Yayınevi: Türk Edebiyat Vakfı

Seri no: Osman Yüksel Serdengeçti Serisi: 2

Tür: şiir

Sayfa sayısı: 176

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (9-10)

Kısa konu veya teması: Vatan sevgisi, kahramanlık, milli ve dini duyguları işleyen şiirler var.

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: dil ağır, kısa ve uzun şiirler var, uyaklar yaş grubuna uygun. Kitapta şiirlerin yanısıra tarihi bilgiler de verilmiş. Satır arası genişlik yeterli.

199- Kitap Adı: Şiirimizde Çevre - 1996

Yazarı: Göktürk Mehmet Uytun

Yayınevi: -

Seri no: -

Tür: şiir

Sayfa sayısı: 76

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: orta (10-11)

Kısa konusu veya teması: Doğa olayları, ağaçlar, hayvanlar, binalar ve çevrede görülen diğer olay ve nesnelere ait şiirler içermektedir.

Resimleme özellikleri: renksiz, her şiirin sonuna, küçük çiçek motifleri ve fotoğraflar yerleştirilmiş

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, akıcı, kafiyeler çocuğun anlayacağı düzeyde. Satır arası genişlik yeterli.

Diğer: Kitabın sonunda kitapta şiirleri bulunan yazarları listeleyen içindekiler sayfası verilmiş.

200- Kitap Adı: Gökyüzü Çiçekleri - 1992

Yazarı: Mustafa Ruhi Şirin

Yayınevi: Beyan Yayınevi

Seri no: Gülçük Çocuk Kitapları Dizisi: 10

Tür: şiir

Sayfa sayısı: 80

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygun değildir.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: küçük

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: çeşitli konularda şiirler yer alıyor.

Resimleme özellikleri: renksiz

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: şiirler kısa, dil sade, kafiyeler dizinin sonunda. Satır arası genişlik yeterli.

201- Kitap Adı: ... Yazılmamış Şiir Ol

Yazarı: Dağıstan Kılıçaslan

Yayınevi: Dolunay Yayınevi

Seri no: -

Tür: şiir

Sayfa sayısı: 72

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: orta (11-12)

Kısa konusu veya teması: hayata, ölüme, sevgiye ve aşka dair şiirler var.

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: şiirler çok uzun, dil ve anlatım sade. Satır arası genişlik yeterli.

202- Kitap Adı: Şiirimizde Öğretmen

Yazarı: Göktürk Mehmet Uytun

Yayınevi: -

Seri no: -

Tür: şiir

Sayfa sayısı: 122

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: orta (11-12)

Kısa konusu veya teması: Öğretmen sevgisi ve öğretmenlik mesleğinin önemiyle ilgili şiirler var.

Resimleme özellikleri: renksiz

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: dil sade, uyaklar yaşa uygun ve kısa aralıklarla tekrarlanmış. Satır arası genişlik yeterli.

Diğer: Kitapta şiiri bulunan yazarların listelendiği içindekiler bölümü var.

203- Kitap Adı: Akdeniz Hilalindir. - 1995

Yazarı: Osman Yüksel Serdengeçti

Yayınevi: Türk Edebiyat Vakfı

Seri no: Osman Yüksel Serdengeçti Serisi: 5

Tür: şiir

Sayfa sayısı: 192

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: orta (11-12)

Kısa konusu veya teması: Vatan sevgisinin ve kahramanlığın işlendiği şiirler var.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: Genel olarak sade değil, çocukların anlayamayacağı sözcükler kullanılmış. Kısa ve uzun şiirler var, şiirlerde uyak var. Satır arası genişlik yeterli.

Diğer: Kitabın sonunda içindekiler bölümü verilmiş.

204- Kitap Adı: Ürekdedir Sözün Kökü - 1993

Yazarı: Bahtiyar Vahabzade

Yayınevi: Türkiye Diyanet Vakfı

Seri no: Sanat Edebiyat Serisi: 3

Tür: şiir

Sayfa sayısı: 156

Kağıt: birinci hamur

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Azerbeycan şiirlerini içeriyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: çocuklara hitap etmiyor.

Dil ve anlatım: Kullanılan dil ve uyaklar çok ağır, şiirler çok uzun. Azerbeycan Türkçesi ile yazılmış. Satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: Şiir adlarına göre düzenlenmiş içindekiler sayfası ve sözlük var.

205- Kitap Adı: Zulmette Vatan Duyguları - 1991

Derleyen: Achmed Schmicde

Yayınevi: Türkiye Diyanet Vakfı

Seri no: Sanat Edebiyat Serisi: 2

Tür: şiir

Sayfa sayısı: 115

Kağıt: birinci hamur

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Kızıl Rus ve şahlık İran İstibdadı yıllarında Azerbaycan şiirinden örnekler verilmiş.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: çocuklara hitap etmiyor.

Dil ve anlatım: Kullanılan dil ve uyaklar çok ağır, şiirler çok uzun. Azerbaycan Türkçesi ile yazılmış. Satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: sonunda sözlük var.

206- Kitap Adı: Bir Eğitimci Olarak Nasrettin Hoca - 1996

Derleyen: Abdullah Özbek

Yayınevi: Esra Yayınevi

Seri no: Yayın no: 13

Tür: biyografi

Sayfa sayısı: 96

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konusu veya teması: Nasrettin Hoca'nın eğitimci olarak kişiliği ve özellikleri anlatılıyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

207- Kitap Adı: Mimar Sinan'ın Hayatı ve Eserleri - 1988

Yazarı: Oktay Aslanapa

Yayınevi: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınevi

Seri no: 5

Tür: biyografi

Sayfa sayısı: 208

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Mimar Sinan'ın hayatı anlatılıyor ve eserleri ayrıntılı olarak örnekler verilerek açıklanıyor.

Resimleme özellikleri: Mimar Sinan'ın eserlerine ait renkli fotoğraflar ve plan çizimleri var. İlgili eserin fotoğrafı veya planı karşı sayfada veya bir sonraki sayfada verilmiş..

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade değil, cümleler çok uzun, anlamayı zorlaştırıyor. Satır arası genişlik yaşa göre uygun.

208- Kitap Adı: Aşık Veysel (Milli Kültürümüzdeki Yeri) - 1996

Yazarı: Niyazi Yılmaz

Yayınevi: Ocak Yayınevi

Seri no: -

Tür: biyografi

Sayfa sayısı: 205

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Aşık Veysel'in hayatı, görüşleri ve kültürümüzdeki yeri eserlerinden örnekler verilerek açıklanıyor.

Resimleme özellikleri: resim yok

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: dil sade değil, cümlelerin çok uzun olması anlamayı zorlaştırıyor. Satır arası genişlik yaşa göre uygun.

209- Kitap Adı: Mehmet Akif Ersoy Hayatı ve Eserleri - 1991

Yazarı: Fevziye Abdullah Tansel

Yayınevi: Mehmet Akif Ersoy Fikir Ve Sanat Vakfı Yayınevi

Seri no: 1

Tür: biyografi

Sayfa sayısı: 291

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Mehmet Akif Ersoy'un hayatı ve eserleri hakkında bilgi veriliyor.

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: indeksi var.

210- Kitap Adı: Mehmet Akif Ersoy Hakkında Yazılanlar - 1996

Yazarı: Abdulkerim Ve Nuran Abdulkadiroğlu

Yayınevi: Mehmet Akif Ersoy Fikir Ve Sanat Vakfı Yayınevi

Seri no: 2

Tür: biyografi

Sayfa sayısı: 282

Kağıt: ikinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, yapıştırma

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: Mehmet Akif Ersoy hakkında çeşitli dergi ve mecmualarda çıkan yazıları içeriyor.

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 13-16

Dil ve anlatım: ağır bir dil kullanılmış, satır arası genişlik yetersiz.

Diğer: içindekiler bölümü var.

211- Kitap Adı: Cepheye Koşmak - 1996

Yazarı: Ahmet Efe

Yayınevi: Esra Yayınevi

Seri no: Okul Piyesleri Dizisi: 6

Tür: piyes

Sayfa sayısı: 47

Kağıt: birinci hamur, gramajı hitap ettiği yaş için uygundur.

Cilt: ince karton, zimba

Boy: orta

Punto: küçük (8-9)

Kısa konu veya teması: vatan sevgisi ve kahramanlığı anlatan üç perdelik bir piyes.

Resimleme özellikleri: resim yok.

Yaş grubu: 8-12

Dil ve anlatım: sade, satır arası genişlik yeterli.

EK 2. 1994-1998 YILLARI ARASINDA KÜLTÜR BAKANLIĞI
TARAFINDAN SATIN ALINIP ÇOCUK KÜTÜPHANELERİNE
GÖNDERİLEN KİTAPLARIN LİSTESİ

1994

Batan Gün; Bir Martı; Tepegöz; Öğretmen; Canlı Maymun Lokantası; Söz Gümüş Se; Sorunlarıyla Çocuk; Haykırmak; Umudun Çiçeklendiği Günler; Kerem ile Aslı; Kuyubaşının Kuşları; Nasrettin Hoca Fıkraları; Bir Günün İki Sabahı; Çocuk Şiirleri; Yoksul; Derviş ve Uzakta; Çağla Tadı; Çiçekler de Ağlar; Martı; Dağistanlı Şeyh İsmail Destanı; Stres ve Dini İnanç; Hacı Bayram Veli; Kur'an'dan İcatlara; İbn-İ Haldun; Mevlana; Doğu-Batı ve 21. Yüzyıl Üçgeninde İslam; Din ve Kimlik; Gençliğe Mesaj; Dedemi Özlüyorum; Gökdelene Giren Bulut; Nur Muhammed 1; En Güzel Muhammed; Nur Dağından Tükselen Ses; Türkçemi İlerletiyorum; Çevre-Sağlık-Trafik Okuma Ders Kitabı; Dini Duygunun Gelişimi ve Eğitimi; Sözlü ve Yazılı Anlatım Dilbilgisi; Kompozisyon Dilbilgisi; Matematik Ders Kitabı; Fen Bilgisi; Ortaokullar İçim Matematik; 4. Sınıf Fen Bilgisi; İlk Okuma Yazma Ders Kitabı; Türkçe Yardımcı Ders Kitabı; Hazırlık Türkçe; Türkçe Dersleri 1-2-3 Öğretmen Kılavuzu; Türkçe 6. Ders Kitabı; Türkçemi İlerletiyorum; Matematik Ders Kitabı; Mutlu Bir Son İçin Kur'an Davet Ediyor; Kompozisyon Dilbilgisi; Uygulamalı Dilbilgisi; Güzel Yazı Kitabı; İlkokul Matematik 1. Sınıf; Altın Çiviler; Genel Türk Tarihi 1-2-3; Tarih; Türk Dili Ve Edebiyatı; Kompozisyon; Mathematics; Tarih 1; Bulaşıcı Hastalıklar Ve Epidemiyoloji Ders Kitabı; Altın Kısaçlı Yengeç; Esrarengiz Yıldız; Güzel Konuşma Ve Yazma; İman Prensipleri; Şaman Duası; The Life Of Atatürk; Unser Hodscha Nasreddin; Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi; Science; Science For Beginners; Müslüman İlim Öncüleri Ansiklopedisi; Sahabiler Ansiklopedisi; Çocuk ve Dua; Başaralım; Asrımızdaki İslam Tetkikleri; Abdal Musa Sultan ve Velayetnamesi; İmam Hatip Liseleri İçin Hadis; Matematik Sayı Dizi ve Serileri 1-2; Nasrettin Hoca İle Karısı; Açıklamalı Deyimler Sözlüğü; Elmacık Kuşu; Akıllı Çocuklar Gezegeni; Hikaye ve Deyişler; İskambil Evler (Öyküler); Jeruse Büyüme İstiyor; Anne Masalları; Üç Gün

Görebilseydim; Halide Edip Adivar'ın Romanlarında Feminizm Sorunu; Mustafa Kemal'in Tufanı; Silahlar Ve Çiçekler; Nihavent Longa; Kumbaba; Ferhad ile Şirin; Çok Geç Olmadan; Geliştirilmiş Türkçe Sözlük.

1995

Mısır'a Yolculuk; Dünyayı Güldüren Fıkralar; Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi; Bir Yudum Su; Kargalar Kara Değildir; Pol Sokağı Çocukları; Küçük Kadınlar; Monte Kristo; Yanık Buğdaylar; Gülliver'in Gezileri; Mor Gezegen; Kırlangıç İle Tekir Kedi; Tilkinin Gözyaşları; Fırtınaya Karşı; Polyanna; Robinson Crusoe; İki Yıl Okul Tatili; Oliver Twist; Çocuk Kalbi; Çocuk Tiyatrosu; Dur Dünya Çocukları Bekle; En Güzel Çocuk Oyunları; Bilmece Bildirmece; Tembel Tenekeler Takımı; Tontilon; Yürüyorum Dikenlerin Üstünde; Sincap; Tekir Noktalama İşaretlerini Öğreniyor; Aptal Hamdi; Hilmi ve Dolaptaki Hortlak; İpek Ayaklı Kedi Satenin; Toto Ve Şemsiyesi; Bacaksız Kamyon Sürücüsü; Bacaksız Tatil Köyünde; Bacaksız Paralı Atlet; Bacaksız Sigara Kaçakçısı; Hababam Sınıfı Uyanıyor; Hababam Sınıfı Baskında; Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı; Değirmenden Gelen Haber; Cambazhane Merakı; Gül Ahmet; İbibik Yuvası; Devlet Ağacı; Başını Vermeyen Şehit; Üç Nasihat; Bir Bayram Sabahı; Yasemin'in Dünyası; Yunus'un Çiçekleri; Boynuzlu Akkoyun; Şarkılı Oyunlar; Hayvan Hikayeleri; Düğmecik; Küçük Hasan; Uzunkulak Tavşan; Üç Yaramaz; Tombiş Ayı; Yaramaz Palyaço; Yaramaz Oyuncaklar; Televizyon Kuşları; Küçük Doktor; Kral; Tavşanlar Okulu; Tonton Tay; Tip Top; Uyku Tulumu; Maymunlar; Nuran ile Turan; Kıvırcık; Gülen Sıpa; Ormanda Ziyafet; Ali'nin Bisikleti; Kitap Kurdu; Arıya Konan Çiçek; Kelebek Kanadındaki Diken; Onlar da Çocuktu; Kanarya Gülü; Masal Mektuplar; Atatürk'ün Soykütüğü Üzerine Bir Çalışma; Küçük Şehzade; Miras Yediler; Katıraslan; Zeyno'nun Kovası; Yedi İklim Dört Bucak; Serçekuş; Küçük Prens; Küçük Kuklacılar; Polyanna; Nasrettin Hoca Fıkraları; Çocuklara Fıkralar; Ninni Bebeğim Ninni; Walt Disney Ansiklopedisi: Bilgi Dünyasına Yolculuk (10 Cilt); Yurt Ansiklopedisi (11 Cilt); Balinanın Bebeği; Keloğlan ile Ceylanlar; Güneşli Düşler; Bahçedeki Kuşlar; Dünya Güzeli Masallar; Seçme Eserlerden Boyama Kitabı; Nene Hatun; Ne Kadar Meraklı; Uzaylı Misafir; Kurabiyelerin Sırrı; Ben Ne Yaptım Ki?;

Belirli Gün ve Haftalar; Ali ile Veli; Suna ile Kaya; Hasan ile Hüseyin; Ali ile Güllü; İbiş ile Memiş; Meyro ile Memo; Elif ile Şerif; Aysel ile Veysel; Dudu ile Durdu; Kemal ile Cemal; Kargalar Kara Değildi; 20. Yüzyıldan Çocuklara Şiirler; Adanın Kuşu; Dedemin Öyküleri; Seçme Romanlar; Gülliver'in Gezileri; Ağaçlar Da Ağlar; Cankurtaran Yılmaz; Küçükçekmece Okyanusu; Geçmişte Sümer'e Yolculuk; Kırmızı Çini Kase; Yazım Kılavuzu; Türk Masalları 1; Türk Masalları 2; Çocuklara Öğütler; Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Romanları Ve Roman Şahısları; Haluk Yavuzer Resimleriye Çocuk; Hırsız Tahir; Yediler Tor Kalesinde; Tatil Dönüşü; Kuyudaki Esrar; Ateş Kuşu; Doğa Zor Durumda; Hayvanların Dünyası; Hayvan Dostlarımız; Öyküler Ve Şiirler; Yeşil Dünya; Vucudumuz; Türk Halk Oyunları; Yaşasın Yediler; Yediler İşbaşında; Kepçe Adasının Esrarı; Yediler; Afacan Beşler; Tehlikeyi Severiz; Yediler Eğleniyor; Kayıp Kız; Düğüm Çözüldü; Kapısız Kule; Uçak Kaçtı; Tehlike Var; Üçlere Karşı; Afacan Beşler Tatilde; Dikkat Yediler; Aferin Yediler; Heyecan Sirkinde Korku Treni; Kulaksız At; Yediler Geliyor; Haydi Afacan Beşler; Serüven Peşinde; Saklı Düşman; Yedilerin Başı Dertte; Lunaparkta; Polyanna; Sevgili Müzik (Temel Eğitim Okulları İçin Müzik); Sihirli Kartal; Dağların Sultanı; Ölü Ekmeği; Kont Monte Cristo; Üç Turundar; Dünyanın Merkezine Yol; Kuyudaki Cin; Kara Dev İle Kızıl Dev; Anadolu Söylenceleri; Dünyanın Merkezine Gezi; Kip Kardeşler; Kolo; Türk Halk Masalları; Hayata Dönüş; Gökyüzünde Kandiller; Mutlu Prens; Ejderha Kuyusu; Yedi Kapılı Kent; Anadolu Medeniyetleri Müzesi; Kimsesiz Çocuk; Korkusuz Kaptanlar; Antalya Müzesi; İlkokullar İçin Türkçe 1 Ders Kitabı; Atatürk'üm; Atatürk'ü Öğreniyorum; İki Kıta Üzerinde Bir Şehir Üzerinde Yaşayan Turgut; Pofla Paf; Esrarlı Ada; Mehmetçik Geliyor; Üç Silahşörlü; Kahraman Türk Çocuğu; Karagözüm İki Gözüm; Kaptan Grand'ın Çocukları; Bir Göze Bir Gül; Tom Amca'nın Kulübesi; Alice Düşler Ülkesinde; Sihirli Fırça; Bodrum Müzesi; Don Kişot; Masal Gezegene Yolculuk; İlk Başbakanı Deniz Altında Yirmi Bin Fersah; Robenson'lar Okulu; Araba ile Dünya Turu; Mercan Adası; Gökten Düşen Üç Elma; İlkokullar İçin Dilbilgisi Sınıf 4-5; Ertuğrul Gazi; Kurtuluş Savaşı ve Ali; Oliver Twist; Tom Sawyer; Tembel Osman; David Copperfield; Gökyüzünde Kandiller; Balina Avcıları; Define Adası; Yedi Başlı Ejder; Altı Çocuk Oyunu; Gökyüzündeki Tuhaf Delik; Park; Peri ve Belediye Başkanı; Puf Puf Ayının Sıkışık Günü; Bayan Tutu Modaya Uyuyor; Ceylanlar Suyu İndi; Ağrı'dan Zelve'ye Anadolu Anlatıyor;

Orman Kardeşin Mektubu; Kuş Gölünde Günler; Sevgili Kuşlar; Dört Mevsim Türküleri; Çağdaş Çocuk; Biraz Zor Olacak; Tam Zamanında; Şimdi Anladım; En Güzel Armağan; Okula Geç Kaldım; Geçiyordum Uğradım; Dedem Bana Düdük Yaptı; Can Dedenin Oyuncakları; Anneannemin Apartman Kuzusu; Binoğlan Masalları; Pabucumun Bağı Çözüldü; Can Dedenin Çocukları; Kara Pamuk; Anneannem Askere Gidiyor; Uzaydaki Arkadaşım; İpek Böceği; Yaralı Kuğu; Emre-Bamsı Beyrek; Karacaoğlan Bizim Ünlüler; Karagöz Bizim Ünlüler; Çocuklar Sizin İçin Masal; Mimar Sinan Bizim Ünlüler; Evliya Çelebi Bizim Ünlüler; Halide Edip Bizim Ünlüler; Bir Garip Kızcağız; Dilenci Baba; Büyüklerin Günahı; Bir Dağ Masalı; Yetimler Güzeli; Babam Ve Ben; Doğduğum Ev; Kuklacı; Küçük Bey; Süt Kardeşler; Küçük Erkek; Sıradan Prenses; Badi İle Bidi; Keloğlan İle Kartal Abi

1996

Kaptan Grand'ın Çocukları; Denizler Aslanı; Willhelm Tell; Define Adası; Beyaz Balina; 80 Günde Dünya Gezisi; Üç Silahşörler; Tom Sawyer; Mercan Adası; Robin Hood; Sefiller; Sokak Çalgıcısı; Sığırtmaç Ali'nin Öyküsü; Yalancı Çoban; Kaplumbağa İle Tavşan; Kaybolan Kukla; Mavi Yolculuk; Efe'nin Uçan Balonu; Yaramaz Ayıcık; Şiirimsi Nasrettin Hoca Öyküleri; Puf Puf Puf; Cuf Cuf Cuf ve...; Küçük Prenses Ve Kardeler; Birinci Çocuk Edebiyatı Sempozyumu; Kul Ahmet: Atatürk'ün İzindeyiz; Başöğretmen Atatürk'ün Yıldız...; Bidikler; Çocuk Bahçesi; Elif ile Mahmut; On Beş Türk Masalı; Şahmaran Masalları; Masallar; Ormanda; Çırak; Anne Masalları; Bahçıvan Tavşan; Minik Keçi; Yaşlı Horoz; Mızıkçı; Yanık Buğdaylar; Yuvasız Kuşlar; Pede Tatilde; Sevimli Kedicik; Okumak İstiyorum; Sarı Cıvıv; Tombiş Kuzu; Keloğlan ile İbiş; Keloğlan'ın Kuzusu; Keloğlan ile Eşkiyalar; Keloğlan Mutsuz Köyde; Keloğlan'ın Değiş Tokuşu; Keloğlan'ın Kuzuları; Keloğlan İle Kurnaz Bey; Keloğlan'ın Bilgeligi; Keloğlan'ın Üzüntüsü; Keloğlan ile İnatçı Eşek; Keloğlan ile Sihirli Cüce; Keloğlan'ın Rüyası; Keloğlan ile Dev Anası; Keloğlan ile Dev; Keloğlan ile Sihirli Keçiler; Keloğlan Tembel Oğlan; Keloğlan Yılan Avcısı; Keloğlan'ın Kurnazlığı; Keloğlan'ın Bilyesi; Keloğlan ile Hırsız Köse; Keloğlan Köyün Akıllısı; Keloğlan Yaman Oğlan; Keloğlan ile Değirmenciler; Keloğlan'ın Düşmanları; Sevimli Dostlar: Çil Horozun Masalı;

Sevimli Dostlar: Eşek Aklı; Cesur Gemici: Canlı Ada; Cesur Gemici: Anka Kuşu; Cesur Gemici: Tepegöz; Cesur Gemici: Yamyamlar Arasında; Cesur Gemici: İhtiyar Canavar; Cesur Gemici: Adam Yutan Dağ; Cesur Gemici: Kaplumbağanın Gözü; Cesur Gemici: Fil Avcısı; Ormandaki Kız ve Üç Ayı; Nilgün ve Arkadaşları; Keloğlan; Balıkçı Amca; Kunduracı Amca; Küçük Kurbağa; Çil Horoz ile Kel Horoz; Çil Horoz ile Kurnaz Tilki; Çil Horoz ile Uykucu Eşek; Çil Horoz İle Tekbıyık Tekir; Çil Horoz ile Sivri Akıllı Tilki; Çil Horoz ile Masal Yazarı; Piknik; Hasta Ziyareti; Pazar Yeri; Hayvanat Bahçesi; Çoban Yıldızı; Karıncalar Çiftliğindeki Sır; La Fontane'den Hikayeler; Çocuk Romanları Dizisi: Hayırlı Evlat; Köpekli Adam; Geriye Dönüş; Bir Çırağın Öyküsü; Şımarık Kız; Emekliler; Dedemin Çocukları; Kahvedeki Adam; Köydeki Kız; Açıkgözler; İnci'nin Kismeti; Kahve Çekirdeği; Denizlerin Esiri; Unutulan Kadın; Çiçekçi Amca; Çili Kız; Bekir'in Arabası; Karataşlı Emine; Köydeki Kismet; Arabacının Kızı; Kafesteki Çiçek; Sihirsiz Kaval; Hasret Penceresi; Altın Çocuklar; Cennet Çocukları; Vur Kelepçeyi; Ninemin Beşiği; Ağlayan Seccade; Altın Kanatlı Böcek; Nisan Tomurcukları; Tuna Boyları; Apar Meni Aras; Çatlayan Çınar; Gülcan'ın Günlüğü; Güneşin Doğduğu Yer; Çocukken De Büyüktüler; Kara Pençe; Koçlar Ve Kağnılar; Uzaydan Gelen Çocuk; Erkekler De Ağlar.

1997

Uçan Fare; En Güzel Kuş Kelaynak; Minik Maymun; Yürekdede ile Padişah; Nehirdeki Sandık; Gümüş Kemer (2 Tane); Yankılı Kayalar; Prens Çilesi; Korsan Peşinde; Satıcı Çocuk (2 Tane); Benekli İnek; Badi Badi Ördek; Minik Köpek Yavruları; Sincap İle Tilki; Yavru Ayı; Küpeli Keçi; Tekirin Topu; Geyik Yavrusu; Anne Tavuk; Uçurtmam Kuşlardan Güzel (2 Tane); Gökte Ay Portakaldır (2 Tane); Mavi Kahkaha Çiçeği; Leylek Karda Kaldı (2 Tane); Kuş Ağacı; Kirpiller Şapka Giymez (2 Tane); Bizim Sokağın Çocukları (2 Tane); Gülücük; Gökten Üç Elma Düştü; Konuşan Bebek; Hacı Leylek; Yaramaz Tay; Tatlı Dil; Ninemin Ödevleri; Annemin Kanatları; Kadife Cıvciv; Ağlayan Serçe; Tavus Kuşu; Kokulu Karga; Pamuk Kedi; Pinokyo; Kınalı Kuzu; Serçeciğin Günlüğü; Kırk Ev Kedisi; Kartalın Yuvası; Pembe İnci; Veli'nin Öküzü; Hazine Adası; Cin Fili; Haylaz Bülent;

Mormorik; Keloğlan; Altın Sakallı Balık; İsmet'in Kısmeti; Guguk Kuşu; Elmas Balta; İyi Yürekli Kardeş; Yaralı Kuğu; Efruz Bey; And; Bomba; Kızıl Elma Neresi; Sevgi Köprüsü; Başını Vermeyen Şehit (2 Tane); Harem; Çocuklar Adası; Üç Öğüt; Keramet; Ferman; Kaşığı; Diyet (3 Tane); Pembe İncili Kaftan; Topuz; Sabır Çiçeği; Kartopu; Zambaklar Solmasın; Yirmi Okul Piyesi; Cepheye Koşmak; Gökyüzü Çiçekleri; Kılıç Aslan; Alparslan; Karabağ; Yaralı Keklik; Saray Bosna Savaşçıları; Cenena'nın Günlüğü; Gorajde Bosna Savaşçıları; Mahalle Kahvesi / Havada Bulut (Sait Faik); Ormandaki Yangın; Türkmen Düğünü; Gül Çocuk Tatilde; Kuklacı; Bir Garip Kızcağız; Babam Ve Ben; Yetimler Güzeli; Dilenci Baba; Kuyulu Bahçe; Annelerin Çilesi; Sokak Köpeği; Dağdaki Yabancı; Deniz Kızı; Benim Annem; Küçük Serseri; Şeytan Çocuk; Yılanlı Bağ; Yetim Ali; Bu Çocuk Kimin ?; Cambazın Kızı; Toprak Adamları; Köyde Unutulanlar; Sütannem Nazlı; Sütkardeşler; Babasızlar; Köyden Gelen Kız; Kız Evlat; Küçük Bey; Baba Evi; Balıkçının Kızı; Küçük Hanım; Güllü Bahçe; Tanrı Misafiri; Bir Dağ Masalı; Doğduğum Ev; Küçük Erkek; Satılan Çocuk; Büyüklerin Günahı; Hacı Baba; Annemin Hikayesi; El Kapısı; Köydeki Arkadaşım; Çocuk İhtiyar; Can Yoldaşları; Sokaktan Gelen Çocuk; Küçük İşportacı; Ana Kucağı; Battal Gazi Hikayeleri; Devlet Kuşu; Karakaçan; Çalıkuşu; Yaprak Dökümü; Guguklu Saatin Kumrusu; Define Adası; Robison Crusoe; Göçmen Çocuğu Asena Bulgaristan'da; Vahşiler Arasındaki Macera; Denizler Ejderi; Altın Yapraklar; Ateşli Gül Bahçesi; Saklı Kent; Perili Köşk; Canım Babam; Bir Eğitimci Olarak Nasrettin Hoca; Parayı Veren Düdüğu Çalar; Ye Kürküm Ye; İpe Un Serilir Mi ?; Doğuran Kazan; Ben Zaten İnecektim; Hoca'nın Hançeri; Düşünen Hindi; Ağaçtan Öteye Yol; Ayaklarını Karıştıran Çocuk; Hoca'nın Heybesi; Turşu Satan Eşek; Tanrı Misafiri; Yeni Eve Göç; Eşeğe Yazık Olur; Testiyi Kırmadan; Ya Tutarsa; Hoca Eşeğe Niye Ters Binmiş ?; Cevizler Ve Kabaklar; Giy Kavuğu Sen Oku; Bu Kediye Et Nerede; Kardelenler Ve Güller; Kelime-İ Tevhid Uğruna Peygamberimiz Ve Ashabına Yapılan İşkenceler; Kutsal Çile; Boşlukta Yürümek; Endülüse Veda; Bin Atlı; Buhara Yanyor; Kadere İnanıyorum; Allah'a İnanıyorum; Meleklerle İnanıyorum; Peygamberlere Ve Kitaplara İnanıyorum; Ahirete İnanıyorum; Dine Doğru; Peygamberimi Öğreniyorum; Allah'ı Arayan Çocuk; Peygamberimiz Çocuklarla; Uzeyle'nin İmamı; Abdest Alıyorum; Namaz Kılıyorum; Dua Ediyorum; Annemi Anıyorum; Kur'an Öğreniyorum; Malazgirt'te Bir Cuma

Sabahı; İslam ve Kur-An'da Ağaç; Yeşil ve Toprak; Der Saadette Sabah Ezanları; Peygamberimi Öğreniyorum 1: O Gece; Peygamberimi Öğreniyorum 2: Nur Torun; Nur Dağında Yükselen Ses; Hicret; Şanlı Bedir; Cennetin Yolu; Peygamber Bereketi; Mekkenin Fethi; Veda Haccı; Kur'an Da Peygamber Duaları; Şirpençe; Dini Ve Milli Şiirler Antolojisi; .....Yazılmamış Şiir Ol; Kader (Şiirler); Şiirimizde Öğretmen; Şiirimizde Çevre; Şiirimizde Mehmetçik; İslamda İki Kaynak: Kitap ve Sünnet; Güzel Sözler Antolojisi; Türk Mimarisi ve Dünya; Milli Hikayeler Antolojisi; Atasözleri ve Seçilmiş Güzel Sözler; Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri; Zamana Adanan Sözler; Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Ormansızlaşma Sonuçları; Modern Orta Atlas; Çocuğunuz ve Oyun; Yedi Meşaleciler; Çocuklar Osmanlı Tarihi Ansiklopedisi; Türk İstiklal Harbi Başında Milli Mücadele; Beş Hececiler; Yürekdede ile Padişah Albümü; Karadeniz Bölgesi; Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti; Türkçemizde Yabancı Kelimeler; İslami Terimler Sözlüğü; İslamda İnanç; İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi; Bebek Sağlığı; Türk Tarihinde Çocuk Kahramanlar; Vucudumuzdaki Harikalar; Kainattaki Harikalar; Hayvanlar Alemindeki Harikalar; Kainatın Doğuşundaki Harikalar; Göz Aydınlığı; Kaniye Destanı; Zulmette Vatan Duyguları; Ürekdedeir Sözü'nün Kökü; Akdeniz Hilalidir; Bu Millet Neden Ağlar; Çocuklar Vatanında Büyüsün; Ejderha Taşı; Bosna Savaşçıları; Mostar; Beklenmeyen Davet; Türk Kahramanlar; Dünkü Karagöz; Mehmet Akif Ersoy Hayatı ve Eserleri; Mehmet Akif Ersoy Hakkında Yazılanlar; Aşık Veysel (Milli Kültürümüzdeki Yeri); Mimar Sinan Hayatı ve Eserleri; Yunus Emre; Sunguralp; Selahattin Eyyubi; Hayvan Çiftliği; Kelile ile Dimme

1998

Oyunbozan Mert; Pede Tatilde; Okumak İstiyorum; Sevimli Kedicik; Göçmen Çocuğu Asena Bulgaristan'da; Ak Güvercinler Ölmesin; Güzel Dünyamıza Masallar: 7 Yaramaz Trafik Lambası; Gelen Öyküler Dizisi: Selen'in Ormanı; Mago; Sefiller; Beyaz Balina; Denizler Aslanı; 80 Günde Dünya Gezisi; Robin Hood; Wilhelm Tell; Sokak Çalgıcısı; Ev Sahibesi; Çanlar Kimin İçin Çalıyor; Yüzbaşının Kızı; Beyaz Geceler; 15 Türk Masalı; Elif İle Mahmut; Reyhan; Atatürk Sizsiniz; Gizli Çiçek;

Hala Herşey Olabilir; Geleneksel Türk El İşlemelerinde Antep İşi Ajurlar; Sürgündeki Gizler (Şiirler); Şarkılarımızla Çevremiz; Yıldız Elması; Kastamonu Folkloru 2; Futbol Eğitim Öğretim; Çocuğunuzun Başarısı Elinizdedir; Nasrettin Hoca; Anı-Şiir-Resimlerle Aşık Veysel’li Yıllar; Çeşitli Yönleriyle Atatürk Ve Atatürkçülük; Gelecek Sizindir; Kemal Atatürk; Hoşgörü; Anadolu Halk Kültüründe Resim, Heykel ve Müziğin Yeri ve Önemi; Eskişehir-İzmit Konuşmaları: 1993; Mızıka; Humayun’dan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası’na; Türk Demokrasi Tarihi; Hamal; Efsaneler; Burcu Burcu (Çocuk Şiirleri); Türk Dünyası Halk Kültürü Üzerine Araştırma Ve İncelemeler; Yalnız Timsah; Altın Yuva; Doğa’nın Sırrı; Bahar Kal; Söylev “Nutuk”; Sevdaların Ötesi....Şiir; Pir Sultan Abdal 1; Pir Sultan Abdal-2 Yaşamı, Sanatı, Şiirleri; Anılarla Atatürk; Atatürk ve Uygarlık-Yaşamı, Devrimleri, İlkeleri; Dip; Çocuğun Sen; Belki Yine Gelirim; Atatürk’ün Not Defteri; Balonlar Ölmesin; Sevgiden Dostluğa; Aşık Hasan Dede; Hümanist Atatürk; Güzel Aklar Ülkesi; Halk Şiiri Antolojisi; Türkçe Edebiyat Seçmeleri Anlatım Sözlüğü; Dünyanın Bütün Çiçekleri Öğretmenlik Şiir; Türkiye’nin Tarihi; Pinokyo; Gülliver’in Gezileri; Parmak Kız; Küçük Deniz Kızı; Hansel ve Gratel; Türk Eğitim Sistemi; Konya Güney Sınır Boncuk Oyaları; Köpek Ansiklopedisi; Doğu Anadolu’nun Hikayesi Kürtler Ekonomik ve Sosyal Tarih, İstanbul’un İleri Yüzü 1980’den 2000’e Değişim; Çizgi Film Temel İlkeleri Yapım Tekniği; Türk ve Dünya Edebiyatından Şairler ve Yazarlar Sözlüğü; Geliştirilmiş Ve Açıklamalı Atasözleri; Fransız Mutfağından Pastalar; Alevilik, Bektaşilik Ve Notaları İle Semahlar; Dost Söyleşileri; Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi; Okul Öncesi Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri; Parmak Oyunları Tekerlemeler; Çocuk Ruh Sağlığı; Çocuklar İçin Tiyatro Oyunları; Bir Avuç Tekerleme; Zafer Rüzgarları; İletişim Olayları ve Türk Basını’nın Sorunları; Başlangıçtan Günümüze Türkiye’de Basın Sansürü; Seçme Okul Şiirleri ve Güzel Sözler; Türk Basınında Cumhuriyetin 60. Yılı; Çeşitli Yönleriyle Ankara Resim Sergisi; Silifke Tarihi; Anadolu’da Bronz Çağı Kentleri; İbn-İ Sina 980-1037 Tanıtma ve Anma Toplantıları; Yaramaz Sözcükler; Üç Ayaklı Oğlak; Barış Gezegeni; Bindim Tütün Küfesine; Çocuk Şiirleri Dizisi 3; Moby Dick Beyaz Balina; Asım Safahat’dan Sayfalar; Pıtırıcık’ın Bisikleti; Maymun Adamın Sırrı; Salon Oyunları; Acun-2; Mavi Kuşu Gören var mı; Atasözleri Sözlüğü; Çocuk ve İletişim; Çocuğunun Gelişim Dönemleri; Çocuk ve Eğitim; Sihirli Şatodan

Ceyda Prensese Altın Masallar; Meyvelerin Dilinden; Su Kabağı Çocuk Şarkıları; Atatürk ve Öğretmen Yüreğim; Belirli Günler ve Haftalar; Dikkat Yazılı Var; Zaman Çiçeklenir; Irazca Yıldız “Köy Gazinosu”; Şiir, Fıkra ve Güzel Sözlerle Kütüphanecilik; Şarkılı Oyunlar; Şarkılarımızla Çevremiz; Hareketli Kitap: Pinokyo; Hareketli Kitap: Alaattin; Hareketli Kitap: Pamuk Prens; Hareketli Kitap: Üç Küçük Domuz; Küçük Prens; Tom Amca’nın Kulübesi; Robinson Crusoe; Gelecek Sizindir; Çocuk Gözüyle Atatürk; Kınalı Ayaklar; Tembel Kız; Kılçık; Dağdaki Kız; Akıllı Ali; Balıkçı; Avcıoğlu; Topal Arı; Keloğlan’ın Sürüsü; Padişahın Dokuzuncu Kızı; Devi Öldüren Çocuk; Tuhaf Bu Dna’lılar; Hücre Savaşları; Biz Hücreyiz; Sen Ben Gen; Ona Kısaca Dna Denir; Çocuklar İçin Seçme Piyesler; Yavru Kayık; Project English Workbook 1; Project English Workbook 2; Project English Student’s Book; Keçi ile Ağlayan Kaya; Caner İle Karınca; Caner Sirkte; Geceleri Akvaryumda Uyuyorum; Türk Masalları; İnatçı Kız; Bizim Sokak; Kitap ve Kütüphane Şiirleri Antolojisi; Gökkuşağında Salınan Çocuk; Yaz Sıcığında; Uzun Çorap Pippi; Atatürk Şiirleri; Ozan’ın Düşü; The Father of Modern Turkey Mustafa Kemal Atatürk; Bir Başka Açıdan Kutadgu Bilig; Dr. Park Yeri; Çılgılık; Çocuk ve Doğa; Akşemseddin; Keloğlan Kırk Harami; Keloğlan Değirmenin Cinleri; Keloğlan Üç Açıglü; Nasrettin Hoca’dan Hikayeler: Hoca ile Dilenci; Barbaroslar Cerbe’de; Yıldız Dede’den Masallar; Sizin İçin; Sigara ve Gençlik; Türk Cumhuriyetleri’nde Çocuk Oyunları; 1994-1995 Yılları Halk Şairleri Arası Aile Ve Toplum ile Hoşgörü Konulu Şiir Yarışmaları; Yarınlar Daha Güzel; İslamda Kamuoyu Oluşumu; Sihirli İnci; Nasrettin Hoca’dan Hikayeler: Nasıl Olsa Kıyamet Kopacak; Nasrettin Hoca’dan Hikayeler: Bende Sana; Nasrettin Hoca’dan Hikayeler: Pazarlık; Nasrettin Hoca’dan Hikayeler: Torba Kaybolunca; Nasrettin Hoca’dan Hikayeler: Çocuk Adı; Öykülerim; Orfoz; Kargadan Korkan Korkuluk; Can’ın Kuşları; Yaşayan Mizah Nasrettin Hoca; Rüyalarım; Şirin Hayvanlar; Meydan Larousse (13 Cilt); Türk ve Dünya Ünlüleri (10 Cilt); Alfabetik Sağlık Ansiklopedisi (5 Cilt); Yeni Hayat Ansiklopedisi (7 Cilt); Osmanlı Ansiklopedisi (7 Cilt); Walt Disney Ansiklopedisi (10 Cilt)